

MTK-Pohjois-Karjala r.y.:n Toimintakertomus

2025

MTK-Pohjois-Karjala r.y.

Toimisto avoinna ma-pe klo 9.00-15.00

Osoite: Siltakatu 20 A 21 B, 80100 Joensuu
Puhelin: 020 413 3480
Sähköposti: pohjois-karjala@mtk.fi
Internet: pohjois-karjala.mtk.fi
Facebook: MTK-Pohjois-Karjala r.y.
Y-tunnus: 0207514-5
Maaseudun Tulevaisuuden ilmoituskonttori

Puheenjohtaja:

Maanviljelijä Kalle Myllynen
matkapuh. 050 537 7801
kalle.myllynen@mtk.fi

Varapuheenjohtaja:

Maanviljelijä Osmo Koponen
matkapuh. 044 534 6914
osmo.koponen@gmail.com

Toiminnanjohtaja:

Jari Rouvinen
matkapuh. 0400 331 566
jari.rouvinen@mtk.fi

Järjestöasiantuntija:

Sirpa Kukkonen
matkapuh. 0400 695 398
sirpa.kukkonen@mtk.fi

Hankekoordinaattori

Kaisa Peura
matkapuh. 050 919 4360
kaisa.peura@mtk.fi

Kenttäpäällikkö

Seppo Niskanen
matkapuh. 050 573 0860
seppo.niskanen@mtk.fi

Maaseutunuorten asiamies

Krista Autio
matkapuh. 050 477 5100
krista.autio@mtk.fi

MTK-POHJOIS-KARJALA R.Y.:N

Toimintakertomus 2025

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan tervehdys	6
MTK:n edunvalvonnan saavutuksia 2025 - Tämän me teimme	7
Maatalous- ja maaseutuyrittäminen Pohjois-Karjalassa	10
Rahavirrat 2024 ja tilastoja 2025	11
MTK:n metsäedunvalvonta vuonna 2025	24
MTK-Pohjois-Karjala r.y.:n toimintavuosi 2025.....	24
I. Toiminta-alue ja jäsenet.....	24
II. Liiton johtokunta, valiokunnat, edustajat, tilintarkastajat ja toimihenkilöt.....	24
III. Liiton toiminta	26
1. Yleiset kokoukset.....	26
2. Johtokunnan kokoukset.....	29
3. Valiokuntien ja muiden toimielinten kokoukset	30
4. Aloitteet, esitykset, kannanotot, kirjelmät, kyselyt ja lausunnot.....	36
5. Järjestötoiminta	36
5.1. Koulutus- ja kurssitoiminta.....	36
5.2. Luennot ja tiedotustoiminta	37
5.3. Kuluttajatyö	37
5.4. MTK-yhdistysten toiminta.....	39
5.5. Maaseutunuorten toiminta	39
5.6. Järjestötapahtumat	43
5.7. MTK järjestöuudistus ja Oiva jäsenrekisteri.....	44
5.8. MTK Jäsenet sovellus.....	44
5.9. Yhteiskunnallinen edunvalvonta.....	44
5.10. Liikenne, virta ja varautuminen	44
5.11. Ympäristö ja ilmasto.....	45
5.12. Markkinaedunvalvonta	45
5.13. Rahoitus ja investoinnit	45
5.14. Sidosryhmäyhteistyö	45
5.15. Suurpetojen metsästys harppasi eteenpäin	45
5.16. Maaseutuammatteihin tutustuttiin.....	46
5.17. Itä- ja Keski-Suomen alueen ja maakunnallinen edunvalvonnan kehittäminen.....	46
6. Toimihenkilöiden toiminta.....	46
7. Liiton toimisto	46
8. Kilpailulainsäädännön noudattaminen kokouksissa ja kunnioittavan keskustelun pelisäännöt	47
9. Hanketoiminta	48
9.1. Pohjois-Karjalan ruokaketjun selvitys- ja yhteistyöhanke 3/2025-2/2026.....	48
9.2. Vastuullinen kotieläinpiha (kotieläintuotanto) Sinkkola 2025-2027	50
9.3. Yhdistyskehittäjä -hanke	54
Tuloslaskelma 1.1.- 31.12.2025.....	55
Tase 31.12.2025.....	56
Tilintarkastuskertomus	58
Toiminnantarkastuskertomus.....	60
MTK-Pohjois-Karjalan toimintasuunnitelma 2026	61
Maaseutunuorten toimintasuunnitelma 2026.....	63
MTK-Pohjois-Karjalan talousarvio vuodelle 2026.....	64
Tuottajain kaupallisten yritysten toiminta Pohjois-Karjalassa	
LähiTapiola Itä	65
Osuuskunta Maitosuomi	66
Jäsenelle – kaikki hyödyt samalla sivulla	67
MTK-Pohjois-Karjalan alueen yhdistysten jäsentilasto 31.12.2025.....	75

Puheenjohtajan tervehdys arvoisat jäsenet!

Vuodesta 2025 suurelle yleisölle jäivät mieleen tyhjät jauheliyahyllyt. Ne olivat seurausta pitkään jatkuneesta lihatalojen pakkasvarastojen tyhjennysmyynnistä, joka johti siihen, että tuottajahinnat pysyivät pitkään paikallaan.

Lihamarkkinat kuitenkin vilkastuivat Euroopassa, ja myös vienti alkoi vetää. Tämän seurauksena kaupalta poistui tuonti pelivälineenä, ja sen oli pakko joko sietää tyhjiä hyllyjä tai maksaa tuotteesta parempaa hintaa. Tämä vaikutti osaltaan myös muiden elintarvikkeiden hintojen nousuun.

Järjestökenttä sai uutta tuulta ja puheenaihetta, kun Juha Marttila ilmoitti kevätkuuskunnassa jättävänsä MTK:n puheenjohtajan paikan. Marttilan pitkä ja vaikuttava ura MTK:n puheenjohtajana jätti suuret saappaat seuraajalleen.

Onneksi hakijoita löytyi kuusi. Jäsenistö pääsi haastattelemaan heitä ympäri Suomea järjestetyissä paneeleissa eri teemojen kautta, ja valtuuskunta teki ratkaisunsa näiden haastattelujen perusteella syysvaltuuskunnassa.

Valituksi tuli Tero Hemmilä Laitilasta. Hemmilällä on vahva tausta liha-alalta sekä pörssiyrityksien johdosta, mikä tuo varmasti uusia tuulia järjestökenttään.

Liittona onnistuimme monessa, mutta erityisesti panostettiin maatalousrahoituksen parantamiseen alueellamme. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen lähetystö kävi kysymässä Olli Rehniltä, missä meidän rahamme ovat, ja niiden kerrottiin olevan EU:ssa. Sama lähetystö kävi myös Brysselissä kysymässä samaa, mutta mikään ei ollut muuttunut kymmeneen vuoteen. Tästä voisimme päätellä, että maatalousrahoitus on pitkälti kotikutoista ja heikon kannattavuuden lopputulosta.

MTK-Pielinen kirjelmöi jo vuonna 2011 valtuuskunnalle Finnvera-rahoituksen tarpeesta maataloilta. Keskusliiton johtokunta lupasi lähteä viemään asiaa aktiivisesti eteenpäin, ja sitkeän sekä vaiherikkaan neuvottelun lopputuloksena maatalousyritykset pääsivät Finnvera-rahoituksen piiriin vuoden 2026 alusta.

Suurin toiveemme on, että tästä saataisiin toimiva rahoituselementti osakeyhtiöpohjaisten maatalojen omistajanvaihdoksiin, sillä ne ovat tulevaisuuden tiloja, jotka kantavat Suomen huoltovarmuudesta suurimman vastuun.

Hyvää satokautta toivottaen!

Kalle Myllynen
puheenjohtaja

MTK:n edunvalvonnan saavutuksia 2025 - Tämän me teimme

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK on ammatti- ja etujärjestö maanviljelijöille, metsänomistajille ja maaseutuyrittäjille. Yhdessä jäsentemme kanssa varmistamme maaseutuelinkeinojen kannattavuuden ja arvostuksen. Olemme merkittävä markkina- ja yhteiskuntavaikuttaja.

Rakennamme maaseudun elinvoimaa yhdessä jäsentemme kanssa. Edistämme vastuullista ruuantuotantoa, perhemesätaloutta ja maaseudun yrittäjyyttä. Vaikutamme päätöksentekoon Suomessa ja EU:ssa, jotta jäsentemme arki olisi sujuvaa ja elinkeinot kestäviä. Kannustamme jäseniämme kehittämään kestäviä toimintatapoja ja tarttumaan uusiin mahdollisuuksiin.

Toimintamme painopistealueet?

Vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja

Markkinoilla on menestyttävä

Järjestön voima on omaksi kokemisessa

Tukea, tietoa ja vaikuttamista

Tarjoamme jäsenillemme neuvontaa, koulutusta ja vaikuttamisen paikkoja. Meillä on vahva alueellinen verkosto, joka pitää huolta paikallisesta edunvalvonnasta. Viestimme aktiivisesti kuluttajille, päättäjille ja medialle, ja olemme mukana kansainvälisissä verkostoissa. Toimistomme sijaitsevat Helsingissä ja Brysselissä – lähellä päätöksentekoa.

Järjestön voima on omaksi kokemisessa

Jäseniä

265 000

MTK-yhdistyksiä

302

Metsänhoitoyhdistyksiä

48

Järjestömme muodostuu 14 maataloustuottajain liitosta, 48 metsänhoitoyhdistyksestä ja yhteisöjäsenistä, joita ovat Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry, ProAgria Keskusten Liitto, Suomen Yhteismetsät ry ja Suomen Hippos ry. MTK-liittojen jäsenenä on 302 MTK-yhdistystä, jotka toimivat kattavasti ympäri Suomen. Yhdistykseen kuului vuoden 2024 lopussa noin 93 000 jäsentä ja noin 35 000 jäsentilaa. Metsänhoitoyhdistyksissä oli noin 160 000 jäsentä. Ruotsinkielisillä alueilla toimii sisarjärjestö SLC, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund, jolla on tuottajajäseniä noin 10 600 ja metsänomistajajäseniä noin 19 000.

MTK vuosi 2025 lukuina

MTK mainittu mediassa

6000

Kasvua 50 % vuodesta 2024

Vetovoimatyöllä tavoitettu

62 000

koululaista

MTK Jäsenet -sovellus ladattu

17 700

kertaa

Miten edistimme jäsentemme etua vuonna 2025?

Miten edistimme jäsentemme etua kotimaassa?

- Estimme maatalousalan ammatillisen koulutuksen rahoitusleikkaukset (–30 %) ja saimme perustettua työryhmän turvaamaan alan rahoitusperusteet
- Varmistimme lunastuslain korvausuudistuksen ja saimme oikeusministeriön käynnistämään selvityksen sähkölinjoista maksettavien korvausten jyvittämisestä maanomistajille
- Vaikutimme kansallisen ennallistamissuunnitelman valmisteluun korostamalla maa- ja metsätalouden sekä maanomistajien näkökulmia, rahoituksen epävarmuutta ja vaikutusarvioinnin tarvetta
- Vaikutimme hallituksen esityksiin niin, että metsänomistajat voivat itse päättää metsien kasvu- ja hiilinelutoimista ilman rajoitteita.
- Vaikutimme pesimäaikaisten hakkuiden lakimuutosten kiireelliseen valmisteluun, jotta hakkuut voivat jatkua vuonna 2026.
- Saimme MTK:n linjauksia mukaan elintarvikemarkkinalain uudistukseen, erityisesti kaupan omista tuotemerkeistä ja kaupallisista kustotoimenpiteistä.
- Maatalous välttyi leikkauksilta hallituksen puoliväliriihessä ja vuoden 2026 talousarviossa saimme ruuan kasvuohjelmaan 10 miljoonaa euroa lisää.
- Vaikutimme aktiivisesti siihen, että suurpetojen kannanhoidollinen metsästys tuli mahdolliseksi ja poikkeuslupamenettelyjä sujuvoitettiin.

Miten edistimme jäsentemme etua EU:ssa?

- Osallistuimme joulukuussa Brysselissä viljelijöiden suurmielenosoitukseen, jonka jälkeen komissio päätyi luopumaan suunnitelmistaan lähes viidenneksen leikkauksesta seuraavan CAP-kauden EU:n maatalousbudjettiin.
- Teimme laajat ja yksityiskohtaiset esityksemme EU-päätösten yksinkertaistamistarpeista ja vaikutimme aktiivisesti yksinkertaistamispäätösten etenemiseen.
- Kehitimme luonnonarvomarkkinoita Suomessa ja EU:ssa
- Tiedotimme aktiivisesti kauppapolitiikan vaikutuksista lopputuote- ja tuotantopanosmarkkinoihin
- Vaikutimme tuontia EU:hun sääntelevän hiilirajamekanismin toimeenpanoon ja polkumyyntitullien poistamiseen typpilannoitteista
- Vaikutimme aktiivisesti, että metsien monitorointiasetuksen kaatui.
- Vaikutimme aktiivisesti, että metsäkatoasetuksen voimaantulo lykkääntyi vuoden 2026 loppuun. Metsäkatoasetuksen toimeenpanoa yksinkertaistettiin ja huhtikuussa 2026 on tulossa vielä lisäyksinkertaistuksia.
- Vaikutimme komission Omnibus-esitykseen niin, että kasvinsuojeluaineiden hyväksymisprosessia nopeutetaan.
- MTK:n vaikuttamistyön ansiosta EU-komissio lisäsi merkittävästi varoja eurooppalaisten maataloustuotteiden menekinedistämiseen.
- Kerroimme komissiolle suomalaisen sika- ja siipikarjatuotannon erityispiirteistä, kuten antibioottivapaasta broilerituotannosta
- MTK:n edustajat tapasivat maatalouskomissaari Hansenia useita kertoja ja välittivät MTK:n näkemyksiä maa- ja metsätalouspolitiikasta ja markkinoiden toimivuudesta.
- Aktiivisella vaikuttamisella Euroopan komission MTK sai useita tavoitteita läpi komission esitykseen CAP:n yksinkertaistamisesta. Tärkeimpänä mm. Eläinten- ja ympäristökorvausten laskentaperusteet, jossa kustannuslaskenta tehdään EU-lainsäädännön eikä kansallisen lainsäädännön pohjalta. Lisäksi helpotetaan myös tukimaksatusten aikaistamista.
- Viestimme Brysselissä suomalaisen kestävä kotieläintuotannon vahvuuksista osana EU-tason kotieläinstrategian valmistelua.

Miten edistimme metsän- ja maanomistajien oikeuksia?

- Varmistimme, että kaavoitukseen tulee vuoden 2026 alussa metsäkorvauspykälä, joka ehkäisee ns. harmaata suojelua.
- Metsänomistajat menestyivät puumarkkinoilla hyvin. MTK:n tuottama markkinainformaatio mobiilisovelluksessa ja verkossa tuki onnistumista.
- Varmistimme vapaaehtoista metsiensuojelua rahoittavan METSO-ohjelman jatkon.
- Edistimme luonnonarvokaupan kehittymistä yhdeksi metsänomistajan ansaintamuodoksi, mm. Luontoarvot.fi-uudistuksilla ja Koneen Säätiön 0,5 M€ rahoituksella sekä MHY-verkoston kehittämislä.
- MTK oli aktiivisesti mukana alueellisten metsäohjelmien laadinnassa. Ohjelmat huomioivat vahvasti metsänomistajien tavoitteet koko maassa.
- Käynnistimme vetypuutihankkeen koordinaatioryhmän yhdessä metsänhoitoyhdistyksen ja tuottajajärjestöjen kanssa maanomistajien edunvalvonnan vahvistamiseksi.
- Metsävähennyksen taso nostettiin 75 prosenttiin, mikä tuo metsänomistajille noin 32 miljoonan euron vuosittaisen verosäästön. Laki tulee voimaan vuoden 2026 alusta ja koskee takautuvasti kaikkia metsiä, joissa metsävähennyspohjaa on.

Miten edistimme maataloustuottajien asemaa ja etuja?

- Aloitimme tulevaisuusvuoropuhelun, jonka aiheena Henkinen kriisinkestävyys ruuantuotannossa. Vuoropuhelun tavoitteena löytää yhteistyössä maatilojen yrittäjien ja sidosryhmien kanssa ne toimenpiteet, joilla voimme yhdessä vahvistaa kriisinkestävyyttä.
- Vaikutimme sosiaalisen ehdollisuuden toimeenpanoon niin, että maataloilla työskentelevät MYEL-vakuutetut perheenjäsenet rinnastetaan yrittäjiin.
- Haimme poikkeuslupia kasvinsuojeluaineille (kolme valmisteita koskevaa lupaa) sekä ylläpidimme noin 40 aktiivista minor use -lupaa.
- Veimme luomusasetuksen valmistelua eteenpäin yhteistyössä sidosryhmien kanssa ja saimme keskeisiä muutostarpeita komission lopulliseen esitykseen.
- Alkulaatu-hankkeessa luotiin laatujärjestelmien asiantuntijaverkosto, joka tukee tiloja kaupan laatuvaatimusten täyttämiseksi.
- Viestimme laajasti naudanlihantuotannon kriisistä kevään 2025 jauhelihapulan aikana.
- Osallistuimme kasvu- ja kuiviketurpeen tiekartan valmisteluun saatavuuden turvaamiseksi.
- Laadimme MTK:n, SLC:n ja Maitovaltuuskunnan yhteisen Maito 2035 -edunvalvontastrategian. Strategian visiona on, että suomalainen maidontuotanto toimii vuoteen 2035 mennessä kilpailukykyisen ja kestävä ruokajärjestelmän suunnannäyttäjänä.
- MTK:n neuvonnan avulla perustettiin kolme tuottajaorganisaatiota vahvistamaan viljelijöiden markkina-voimaa.

Mitä koulutuksia ja palveluita tarjosimme jäsenillemme?

- Avasimme MTK-Akatemialle uuden oppimisympäristön (MTK-Akatemian verkko-opisto) ja loimme kaikille jäsenille helposti saavutettavan oppimisympäristön. Lisäsimme MTK-Akatemian koulutustarjontaa ja teimme uusia avauksia mm. markkinavaikuttamiseen liittyen.
- Uudistimme keskeisen luottamushenkilöorganisaatiomme eli valiokuntien toimintamalleja mm. aloittamalla valiokuntaviikot ja järjestämällä liha- ja peltokasvifoorumin, joilla parannettiin kentän äänen kuulumista järjestössämme.
- Kehitimme vahvasti MTK Jäsenet -sovellusta lisäämällä markkinainformaatiota jäsenten saataville. Sovelluksesta löytyy kattava puumarkkinainfo sekä maatalousmarkkinainformaatio-osio.
- Järjestimme jäsenwebinaareja laajalla aihekirjolla kattaen niin maatalouspolitiikkaa, markkinointia, maankäyttöä, ympäristö- ja ilmastopolitiikkaa, verotusta. MTK-Akatemian koulutuksiin osallistui vuoden aikana noin 8700 jäsentä.
- Neuvoimme satoja jäseniä lakiasioissa ja tuimme edunvalvontaa viranomaisasioissa sekä laadimme ohjeistuksia esimerkiksi kameravalvonnasta maataloilla ja kansainvälisistä pakotteista.
- Tuimme MTK-yhdistysten järjestämiä maatalavierailuja, joihin osallistui yhteensä noin 5900 alakoululaista.

Maatalous ja maaseutuyrittäminen Pohjois-Karjalassa

Kasvukausi

Lauhan ja melko vähälumisen talven jälkeen kevät saapui huhtikuun alussa, mutta huhtikuun loppupuolen ja toukuun alun kylmät säät siirsivät toukokuun aloituksen melko keskimääräiseen aikaan toukokuun puolenvälin tienoille. Toukutyöt saatiin valtaosin päätökseen hyvissä olosuhteissa toukokuun aikana.

Kesäkuun alkupuolella sää oli vaihtelevaa ja sadettakin saatiin, mikä joudutti viljojen oraat ja nurmet kasvuun. Säilörehun korjuuseen päästiinkin kesäkuun ensimmäisen viikon jälkeen. Korjuun alkupuolella korjuuolosuhteet olivat hyvät ja sadon määrä ja laatu olivat hyvät. Kesäkuu jatkui melko sateisena, mikä huononsi laatua korjuun loppupuolella. Viileän ja sateisen kesäkuun jälkeen sää vaihtui heinäkuun edetessä kolmen viikon helteisiin. Toinen säilörehusato korjattiinkin erinomaisissa olosuhteissa, mutta kova helle pienensi jo sadon määrää. Viljakasvustot olivat rehevät ja helle joudutti viljojen valmistumista. Puinit alkoivatkin elokuun ensimmäisellä viikolla ja pääsadot oli korjattu syyskuun loppuun mennessä melko hyvissä olosuhteissa. Viljasadon määrä oli runsas ja laatu hyvää.

Valkoposkihanhien päämuutto kesti lähes kuukauden ja viljelysvahingot painottuivat maakunnan länsiosiin. Lintupeltohankkeessa ”Ilmasta käsin” informoitiin viljelijöitä ja kartoitettiin lintupeltoja sekä karkotusalueita pahimmilla muuttoalueilla. Tohmajärven, Liperin ja Polvijärven alueille saatiin myös ympäristöministeriön osoittaman määrärahan turvin karkotustoimintaa hanhipaimenten avulla. Lintupelloilla ja karkotustoiminnalla on pystytty pienentämään vahinkoja. Valkoposkihanhien aiheuttama tuhoala oli maakunnassa 4617 hehtaaria. Rauhoitettujen lajien korvaus maksettiin maakunnassa maataloille yhteensä 1 970 959 euroa. (Vuonna 2024 korvaussumma oli 1 921 353 euroa.)

Perunalle kasvuolosuhteet olivat kohtuulliset ja sadon määrä sekä laatu olivat hyvät.

Marjakasvustot olivat talven jäljiltä hyvässä kunnossa, eikä talvivaurioita juurikaan esiintynyt. Kasvukauden alku oli myös suosiollinen kasvuston kehityksen osalta, sillä toukokuu oli viileä ja kasvit ennättivät kehittyä hyvin ennen satokautta. Kasvukausi oli vähäsateinen ja kastelun merkitys korostui. Mikäli ei ollut kastelumahdollisuutta näkyi se marjakoossa ja satotasossa.

Mansikan osalta viileä alkukesä tarkoitti pitkää kukinta-aikaa, ja mansikat kypsyivät hitaasti porrastuen eri lajikkeiden kesken. Pääsatokausi alkoi normaalia myöhemmin, vasta heinäkuun puolessa välissä. Mansikan tarjonta olikin välillä kysyntää pienempi. Tilanne parani kuitenkin satokauden edetessä ja helteiden myötä. Tunnelissa mansikkakasvustot kärsivät osittain kuumuudesta.

Vadelmalla sato jäi paikoin normaalia heikommaksi sekä avomaalla että tunnelissa. Tämä johtui kuumuudesta ja sateen vähyydestä, joka johti pienempään marjakokoon. Kysyntä oli kuitenkin erittäin hyvä.

Herukat talvehtivat myös hyvin, eikä kukinta-aikaan hallat vioittaneet kukkia. Sato muodostuikin runsaaksi, selvästi paremmaksi kuin edellisenä vuotena. Tosin sadonkorjuun aikaan ajoittuneet runsaammat sateet haittasivat poiminnan ajoittamista ja osittain marjat ennättivät ylikypsiksi ja varisivat, ennen kuin konekorjuuseen päästiin.

Terminen kasvukausi alkoi Joensuun seudulla, Tohmajärvellä ja Lieksassa 12.5. Terminen kasvukausi päättyi myös samaan aikaan koko maakunnassa 6.11. Keskimääräisenä vuonna vastaava ajanjakso alkaa Joensuun seudulla 5.5 ja päättyy 10.10. Kasvukausi alkoi hieman keskimääräistä myöhemmin, mutta jatkui syksyllä lähes kuukaudella keskimääräisestä. Tehoisan lämpötilan summa oli Joensuun seudulla 1472 astetta, Tohmajärvellä 1318 astetta ja Lieksassa 1342 astetta, kun se on keskimäärin maakunnassa 1180 astetta. Hellepäiviä saatiin kesän aikana maakunnassa 27, kun keskimääräinen määrä on 10. Sadanta oli kasvukaudella maakunnassa 330 mm, mikä on lähellä keskimääräistä 300-400 millin sadantaa. Kasvukauden jälkeen syksy jatkui sateisena, mikä tasasi järvien- ja pohjaveden korkeudet. Kasvukausi oli kokonaisuudessaan melko hyvä.

Lähde: Pohjois-Karjalan maaseutupalvelut Toimintaker-tomus 2025

Rahavirrat 2024 ja tilastoja 2025

AgrInfo Maatilojen rahavirta

Heinävesi, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	7,61 milj. €	(0 %)*	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	31	2,39		
MAATALOUDEN TULOTUET	12	0,91		
METSÄTULOT (MAANV.)	33	2,49		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	24	1,82		

Kokonaistuloiltaan Suomen 240. suurin kunta
Tilojen lukumäärä 75 kpl (-4 %)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	2,39 milj. €	(-10 %)*	Tulot	%	milj. €
	tn tai milj. l				
MAITO	7	3,4	74	1,76	
NAUDANLIHA	1	0	4	0,10	
SIANLIHA	0	0	0	0,00	
MUU LIHA	3	0,7	0	0,00	
KANANMUNAT	0	0	0	0,00	
VILJAT	6	0	0	0,00	
MUUT KASVIT	56	22	22	0,52	
yhteensä	72				

Maatalouden myyntituloiltaan Suomen 223. suurin kunta
** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

AgrInfo Maatilojen rahavirta

Ilomantsi, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	7,55 milj. €	(1 %)*	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	22	1,67		
MAATALOUDEN TULOTUET	21	1,58		
METSÄTULOT (MAANV.)	19	1,47		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	38	2,84		

Kokonaistuloiltaan Suomen 241. suurin kunta
Tilojen lukumäärä 78 kpl (-6 %)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	1,67 milj. €	(-14 %)*	Tulot	%	milj. €
	tn tai milj. l				
MAITO	5	1,2	36	0,60	
NAUDANLIHA	7	28,1	6	0,11	
SIANLIHA	0	0	0	0,00	
MUU LIHA	4	11,9	1	0,02	
KANANMUNAT	0	0	0	0,00	
VILJAT	3	0	3	0,05	
MUUT KASVIT	57	53	53	0,89	
yhteensä	76				

Maatalouden myyntituloiltaan Suomen 249. suurin kunta
** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

AgrInfo Maatilojen rahavirta

Joensuu, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	26,63 milj. €	(7 %)*	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	33	8,66		
MAATALOUDEN TULOTUET	23	6,22		
METSÄTULOT (MAANV.)	16	4,17		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	28	7,58		

Kokonaistuloiltaan Suomen 93. suurin kunta
Tilojen lukumäärä 213 kpl (-4 %)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	8,66 milj. €	(3 %)*	Tulot	%	milj. €
	tn tai milj. l				
MAITO	21	9,5	56	4,84	
NAUDANLIHA	15	448,2	20	1,72	
SIANLIHA	0	0	0	0,00	
MUU LIHA	12	10,8	0	0,02	
KANANMUNAT	47	7	5	0,43	
VILJAT	114	7	7	0,63	
MUUT KASVIT	209	12	12	1,01	
yhteensä	209				

Maatalouden myyntituloiltaan Suomen 99. suurin kunta
** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

AgrInfo Maatilojen rahavirta

Juuka, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	14,89 milj. €	(-2 %)*	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	31	4,57		
MAATALOUDEN TULOTUET	23	3,49		
METSÄTULOT (MAANV.)	25	3,75		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	21	3,09		

Kokonaistuloiltaan Suomen 162. suurin kunta
Tilojen lukumäärä 113 kpl (1 %)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	4,57 milj. €	(-8 %)*	Tulot	%	milj. €
	tn tai milj. l				
MAITO	18	6,5	73	3,33	
NAUDANLIHA	11	130,1	11	0,50	
SIANLIHA	0	0	5	0,21	
MUU LIHA	3	0,1	0	0,00	
KANANMUNAT	0	0	0	0,00	
VILJAT	15	6	6	0,26	
MUUT KASVIT	63	6	6	0,26	
yhteensä	110				

Maatalouden myyntituloiltaan Suomen 171. suurin kunta
** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

AgrInfo Maatilojen rahavirta

Kitee, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	37,16 milj. €	(8 %)*	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	43	15,97		
MAATALOUDEN TULOTUET	22	8,10		
METSÄTULOT (MAANV.)	13	4,97		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	22	8,12		

Kokonaistuloiltaan Suomen 47. suurin kunta
Tilojen lukumäärä 249 kpl (-3 %)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	15,97 milj. €	(10 %)*	Tulot	%	milj. €
	tn tai milj. l				
MAITO	31	11,8	38	6,03	
NAUDANLIHA	20	409,9	10	1,58	
SIANLIHA	0	0	0	0,00	
MUU LIHA	5	4,5	0	0,01	
KANANMUNAT	0	0	0	0,02	
VILJAT	64	6	6	1,02	
MUUT KASVIT	126	46	46	7,32	
yhteensä	246				

Maatalouden myyntituloiltaan Suomen 46. suurin kunta
** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

AgrInfo Maatilojen rahavirta

Kontiolahdi, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	8,21 milj. €	(0 %)*	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	27	2,19		
MAATALOUDEN TULOTUET	18	1,44		
METSÄTULOT (MAANV.)	25	2,05		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	31	2,53		

Kokonaistuloiltaan Suomen 233. suurin kunta
Tilojen lukumäärä 68 kpl (-6 %)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhteensä	2,19 milj. €	(-4 %)*	Tulot	%	milj. €
	tn tai milj. l				
MAITO	4	1,2	28	0,62	
NAUDANLIHA	3	21,8	4	0,08	
SIANLIHA	0	0	21	0,45	
MUU LIHA	3	1,2	0	0,00	
KANANMUNAT	0	0	0	0,00	
VILJAT	15	9	9	0,19	
MUUT KASVIT	41	39	39	0,85	
yhteensä	66				

Maatalouden myyntituloiltaan Suomen 228. suurin kunta
** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

AgrInfo Maatilojen rahavirta

Lieksa, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

ytteensä 20,03 milj.€ (0%) * % milj. €

MAATALOUDEN MYYNITULOT	34	6,82
MAATALOUDEN TULOTUET	26	5,22
METSÄTULOT (MAANV.)	22	4,44
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	18	3,56

Kokonaistuloiltaan Suomen 124. suurin kunta
Tilojen lukumäärä 146 kpl (-1%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

ytteensä 6,82 milj.€ (-7%) * % milj. €

MAITO	30	8,9	67	4,56
NAUDANLIHA	11	214,1	12	0,82
SIANLIHA			1	0,10
MUU LIHA	8	5,5	0	0,01
KANANMUNAT			1	0,04
VILJAT	22		8	0,55
MUUT KASVIT	69		11	0,74
ytteensä	140			

Maatalouden myyntituloiltaan Suomen 121. suurin kunta
** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
* (suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR Kantar Agri Oy **MAASEUDUN TULEVAISUUS** 29.10.2025

AgrInfo Maatilojen rahavirta

Liperi, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

ytteensä 34,17 milj.€ (0%) * % milj. €

MAATALOUDEN MYYNITULOT	40	13,51
MAATALOUDEN TULOTUET	27	9,34
METSÄTULOT (MAANV.)	10	3,50
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	23	7,83

Kokonaistuloiltaan Suomen 55. suurin kunta
Tilojen lukumäärä 223 kpl (-2%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

ytteensä 13,51 milj.€ (-4%) * % milj. €

MAITO	33	13,0	49	6,65
NAUDANLIHA	16	1209,6	34	4,65
SIANLIHA	0		0	0,00
MUU LIHA	6	3,2	0	0,01
KANANMUNAT	0		0	0,00
VILJAT	91		11	1,50
MUUT KASVIT	76		5	0,70
ytteensä	222			

Maatalouden myyntituloiltaan Suomen 65. suurin kunta
** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
* (suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR Kantar Agri Oy **MAASEUDUN TULEVAISUUS** 29.10.2025

AgrInfo Maatilojen rahavirta

Nurmes, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

ytteensä 33,22 milj.€ (-4%) * % milj. €

MAATALOUDEN MYYNITULOT	40	13,15
MAATALOUDEN TULOTUET	30	9,98
METSÄTULOT (MAANV.)	12	3,92
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	19	6,17

Kokonaistuloiltaan Suomen 58. suurin kunta
Tilojen lukumäärä 181 kpl (-7%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

ytteensä 13,15 milj.€ (-11%) * % milj. €

MAITO	38	18,6	72	9,51
NAUDANLIHA	29	526,4	15	2,02
SIANLIHA	3	379,4	6	0,75
MUU LIHA	12	2,7	0	0,00
KANANMUNAT	0		1	0,07
VILJAT	18		5	0,68
MUUT KASVIT	80		1	0,12
ytteensä	180			

Maatalouden myyntituloiltaan Suomen 71. suurin kunta
** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
* (suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR Kantar Agri Oy **MAASEUDUN TULEVAISUUS** 29.10.2025

AgrInfo Maatilojen rahavirta

Outokumpu, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

ytteensä 8,89 milj.€ (0%) * % milj. €

MAATALOUDEN MYYNITULOT	26	2,33
MAATALOUDEN TULOTUET	30	2,65
METSÄTULOT (MAANV.)	25	2,19
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	19	1,71

Kokonaistuloiltaan Suomen 221. suurin kunta
Tilojen lukumäärä 71 kpl (-1%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

ytteensä 2,33 milj.€ (-11%) * % milj. €

MAITO	9	2,8	61	1,43
NAUDANLIHA	10	135,4	22	0,52
SIANLIHA	0		0	0,00
MUU LIHA	0		0	0,00
KANANMUNAT	0		0	0,00
VILJAT	22		15	0,35
MUUT KASVIT	29		1	0,03
ytteensä	70			

Maatalouden myyntituloiltaan Suomen 224. suurin kunta
** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
* (suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR Kantar Agri Oy **MAASEUDUN TULEVAISUUS** 29.10.2025

AgrInfo Maatilojen rahavirta

Polvijärvi, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

ytteensä 19,84 milj.€ (3%) * % milj. €

MAATALOUDEN MYYNITULOT	32	6,37
MAATALOUDEN TULOTUET	33	6,56
METSÄTULOT (MAANV.)	10	2,07
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	24	4,85

Kokonaistuloiltaan Suomen 126. suurin kunta
Tilojen lukumäärä 157 kpl (-4%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

ytteensä 6,37 milj.€ (0%) * % milj. €

MAITO	25	5,7	46	2,92
NAUDANLIHA	18	525,2	32	2,02
SIANLIHA	0		0	0,00
MUU LIHA	4	9,7	0	0,00
KANANMUNAT	0		0	0,00
VILJAT	53		14	0,89
MUUT KASVIT	56		8	0,52
ytteensä	156			

Maatalouden myyntituloiltaan Suomen 129. suurin kunta
** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
* (suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR Kantar Agri Oy **MAASEUDUN TULEVAISUUS** 29.10.2025

AgrInfo Maatilojen rahavirta

Rääkkylä, 2022

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

ytteensä 15,22 milj.€ (11%) * % milj. €

MAATALOUDEN MYYNITULOT	39	5,99
MAATALOUDEN TULOTUET	26	3,95
METSÄTULOT (MAANV.)	13	1,91
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	22	3,37

Kokonaistuloiltaan Suomen 168. suurin kunta
Tilojen lukumäärä 106 kpl (-1%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

ytteensä 5,99 milj.€ (25%) * % milj. €

MAITO	13	3,7	31	1,88
NAUDANLIHA	8	479,5	31	1,84
SIANLIHA	0		0	0,00
MUU LIHA	4	1,0	0	0,00
KANANMUNAT	0		0	0,00
VILJAT	30		10	0,60
MUUT KASVIT	50		28	1,67
ytteensä	105			

Maatalouden myyntituloiltaan Suomen 152. suurin kunta
** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
* (suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR Kantar Agri Oy **MAASEUDUN TULEVAISUUS** 3.11.2023

AgriInfo Maatilojen rahavirta

Tohmajärvi, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhhteensä	26,64 milj.€	(3%) *	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	43	11,55		
MAATALOUDEN TULOTUET	32	8,42		
METSÄTULOT (MAANV.)	11	2,80		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	15	3,87		

Kokonaistuloltaan Suomen 92. suurin kunta
Tilojen lukumäärä 129 kpl (-3%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhhteensä	11,55 milj.€	(-2%) *	Tulot	%	milj. €
MAITO	26	14,4	64	7,38	
NAUDANLIHA	14	618,0	21	2,38	
SIANLIHA			0	0,00	
MUU LIHA	4	10,5	0	0,02	
KANANMUNAT			2	0,20	
VILJAT	23		8	0,95	
MUUT KASVIT	60		5	0,62	
yhhteensä	127				

Maatalouden myyntituloiltaan Suomen 80. suurin kunta
** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR Kantar Agri Oy **MAASEUDUN TULEVAISUUS** 29.10.2025

AgriInfo Maatilojen rahavirta

Joensuun seutukunta, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhhteensä	120,18 milj.€	(2%) *	%	milj. €
Osuus koko maan tuloista: 2%				
MAATALOUDEN MYYNITULOT	33	39,31		
MAATALOUDEN TULOTUET	26	31,27		
METSÄTULOT (MAANV.)	16	19,18		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	25	30,43		

Kuntien lukumäärä 7 kpl
Tilojen lukumäärä 923 kpl (-3%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhhteensä	39,31 milj.€	(-3%) *	Tulot	%	milj. €
Osuus koko maan tuloista: 1%					
MAITO	115	40	52	20,40	
NAUDANLIHA	80	2 498	24	9,60	
SIANLIHA	3	335	2	0,66	
MUU LIHA	33	37	0	0,07	
KANANMUNAT			1	0,44	
VILJAT	246		10	3,88	
MUUT KASVIT	436		11	4,26	
yhhteensä	913				

** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR Kantar Agri Oy **MAASEUDUN TULEVAISUUS** 29.10.2025

AgriInfo Maatilojen rahavirta

Keski-Karjalan seutukunta, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhhteensä	78,16 milj.€	(4%) *	%	milj. €
Osuus koko maan tuloista: 1%				
MAATALOUDEN MYYNITULOT	42	32,78		
MAATALOUDEN TULOTUET	26	20,32		
METSÄTULOT (MAANV.)	13	9,86		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	19	15,21		

Kuntien lukumäärä 3 kpl
Tilojen lukumäärä 473 kpl (-3%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhhteensä	32,78 milj.€	(2%) *	Tulot	%	milj. €
Osuus koko maan tuloista: 1%					
MAITO	66	30	46	15,17	
NAUDANLIHA	41	1 512	18	5,81	
SIANLIHA			0	0,00	
MUU LIHA	11	16	0	0,03	
KANANMUNAT			1	0,22	
VILJAT	112		7	2,45	
MUUT KASVIT	237		28	9,10	
yhhteensä	467				

** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR Kantar Agri Oy **MAASEUDUN TULEVAISUUS** 29.10.2025

AgriInfo Maatilojen rahavirta

Pielisen Karjalan seutukunta, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhhteensä	53,25 milj.€	(-3%) *	%	milj. €
Osuus koko maan tuloista: 1%				
MAATALOUDEN MYYNITULOT	38	19,97		
MAATALOUDEN TULOTUET	29	15,19		
METSÄTULOT (MAANV.)	16	8,35		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	18	9,73		

Kuntien lukumäärä 2 kpl
Tilojen lukumäärä 327 kpl (-4%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhhteensä	19,97 milj.€	(-10%) *	Tulot	%	milj. €
Osuus koko maan tuloista: 1%					
MAITO	68	28	70	14,08	
NAUDANLIHA	40	741	14	2,85	
SIANLIHA	4	429	4	0,84	
MUU LIHA	20	8	0	0,01	
KANANMUNAT			1	0,10	
VILJAT	40		6	1,23	
MUUT KASVIT	149		4	0,86	
yhhteensä	321				

** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR Kantar Agri Oy **MAASEUDUN TULEVAISUUS** 29.10.2025

AgriInfo Maatilojen rahavirta

Tuottajaliitto POHJOIS-KARJALA, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhhteensä	251,59 milj.€	(2%) *	%	milj. €
Osuus koko maan tuloista: 4%				
MAATALOUDEN MYYNITULOT	37	92,06		
MAATALOUDEN TULOTUET	27	66,78		
METSÄTULOT (MAANV.)	15	37,40		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	22	55,36		

Kuntien lukumäärä 12 kpl
Tilojen lukumäärä 1723 kpl (-3%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

yhhteensä	92,06 milj.€	(-3%) *	Tulot	%	milj. €
Osuus koko maan tuloista: 3%					
MAITO	249	97	54	49,65	
NAUDANLIHA	161	4 750	20	18,26	
SIANLIHA	8	764	2	1,50	
MUU LIHA	64	61	0	0,11	
KANANMUNAT	4	580	1	0,76	
VILJAT	398		8	7,55	
MUUT KASVIT	822		15	14,23	
yhhteensä	1 706				

** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR Kantar Agri Oy **MAASEUDUN TULEVAISUUS** 29.10.2025

AgriInfo Maatilojen rahavirta

Koko maa, 2024

MAATILOJEN TULOT (brutto, ei sis. alv)

yhhteensä	7 107,9 milj.€	(1%) *	%	milj. €
MAATALOUDEN MYYNITULOT	41	2 893,1		
MAATALOUDEN TULOTUET	23	1 618,7		
METSÄTULOT (MAANV.)	11	784,8		
SIVUANSIOT/LIITÄNNÄISELINKEINOT	25	1 811,3		

Tilojen lukumäärä 42149 kpl (-3%)

MAATALOUDEN MYYNITULOT (brutto, ei sis. alv)

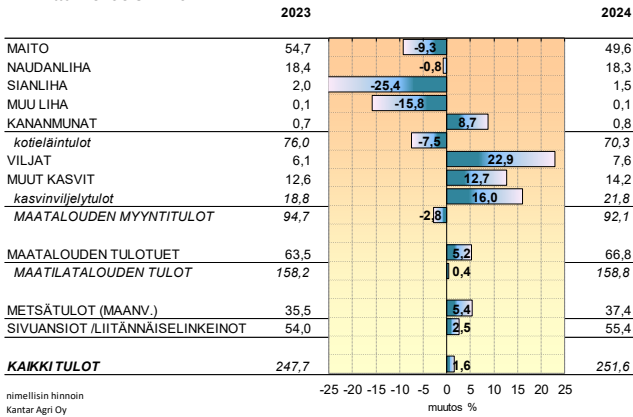
yhhteensä	2 893,1 milj.€	(-3%) *	Tulot	%	milj. €
Osuus koko maan tuloista: 1%					
MAITO	4 500	2 063	36	1055,5	
NAUDANLIHA	2 765	90 344	12	347,3	
SIANLIHA	754	168 358	11	330,8	
MUU LIHA	1 883	157 899	10	277,9	
KANANMUNAT	184	89 208	4	121,5	
VILJAT	19 373		12	355,1	
MUUT KASVIT	12 341		14	405,0	
yhhteensä	41 800				

** Viljelijän tukihakemuksessa ilmoittaman päätuotantosunnan mukaan
*(suluissa muutos-% ed. vuoteen)

KANTAR Kantar Agri Oy **MAASEUDUN TULEVAISUUS** 29.10.2025

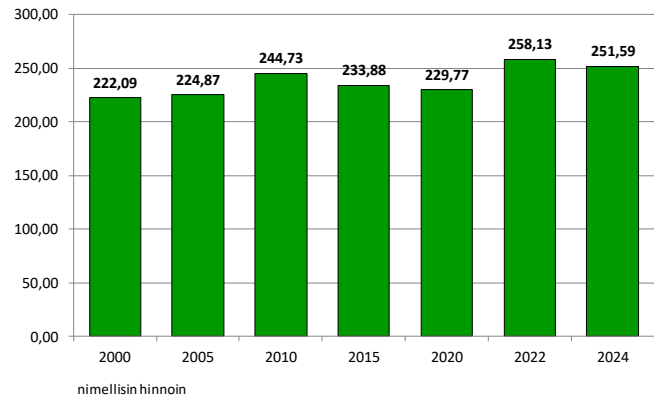
Maatilojen rahavirrat, milj. €

MTK-liitto: POHJOIS-KARJALA

MAASEUDUN TULEVAISUUS
KANTARnimellisin hinnoin
Kantar Agri Oy

TULOT YHTEENSÄ, milj. €

MTK-liitto: POHJOIS-KARJALA

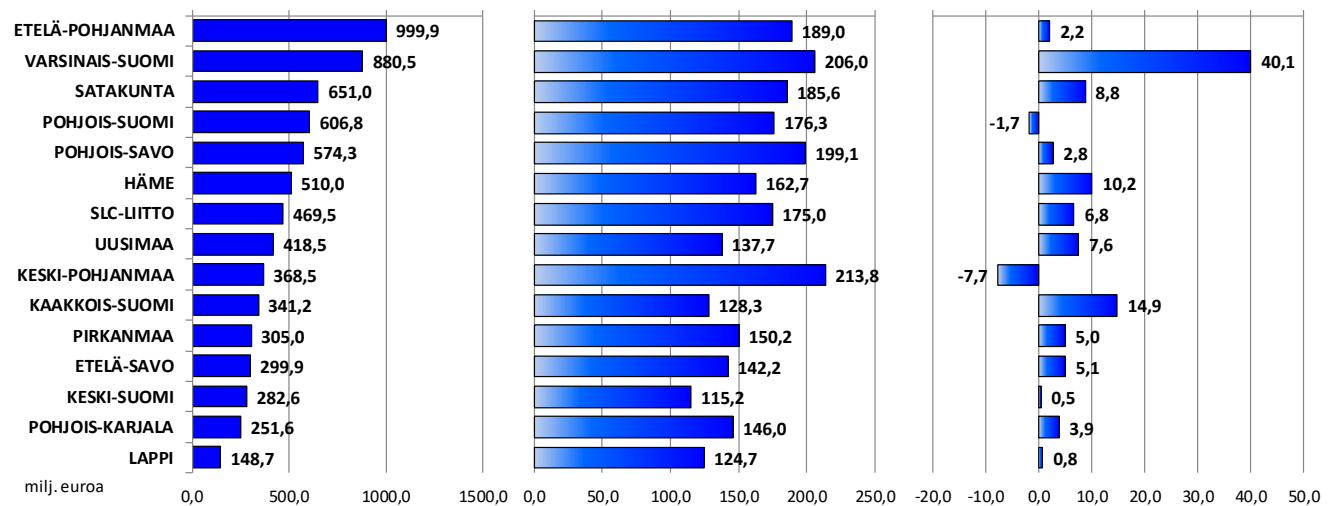

nimellisin hinnoin

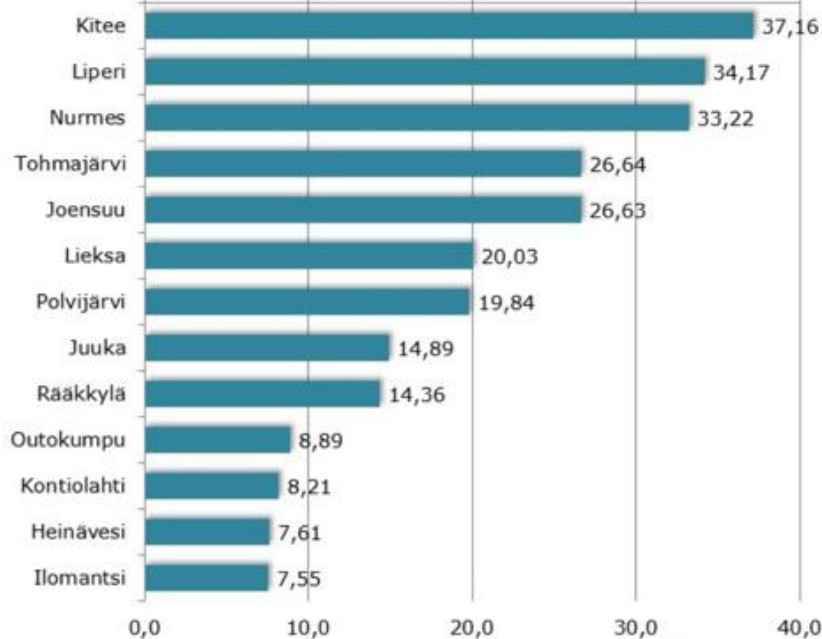
TULOT YHTEENSÄ, milj. € v. 2024

1000 €/tila

muutos milj. € v. 2023 verr.

nimellisin hinnoin
Kantar Agri Oy

TULOT YHTEENSÄ kunnittain 2024, milj. €

KANTAR

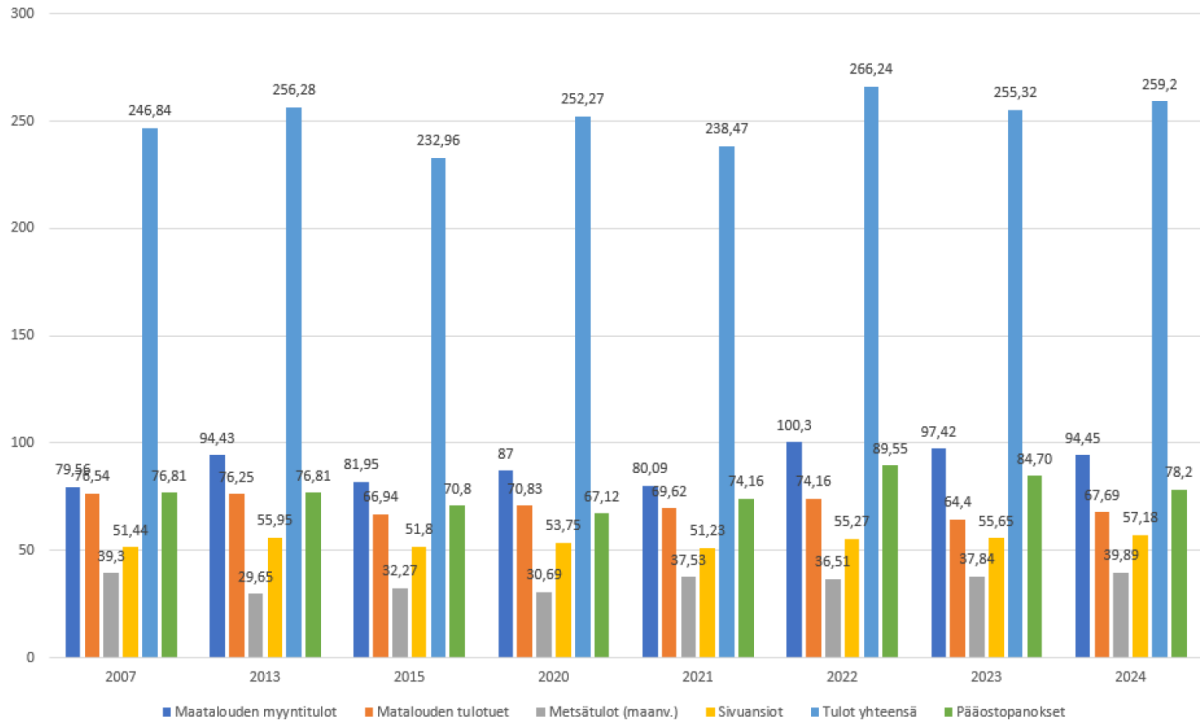
Kantar Agri Oy

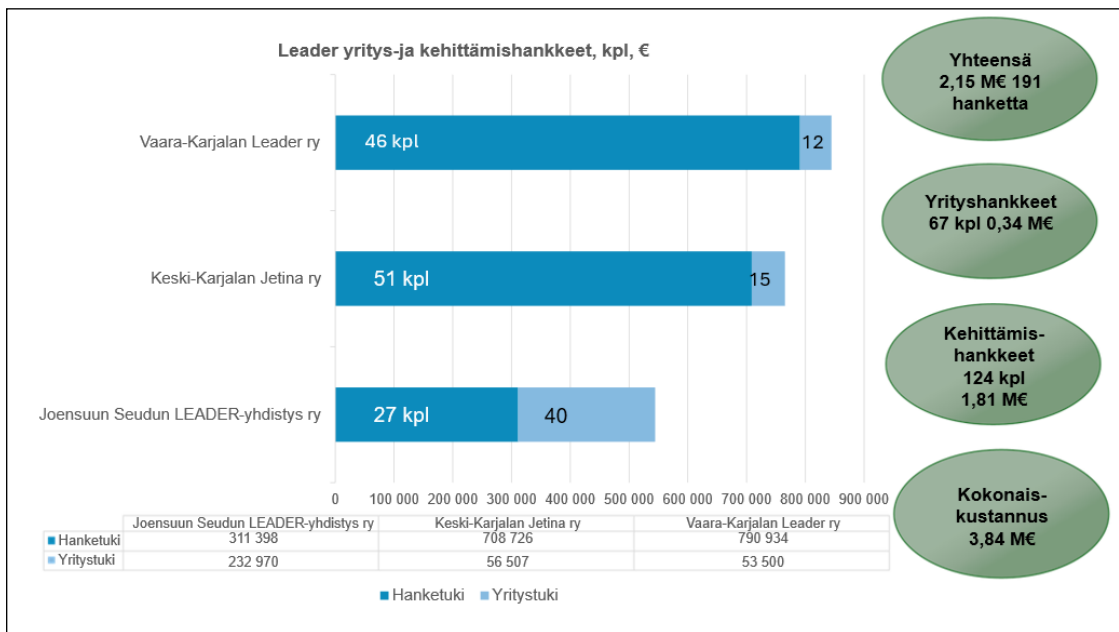
POHJOIS-KARJALA
maaseutupalvelut

6.10.2025

Pohjois-Karjala
Tulot ja pääostopanokset milj. €

Pohjois-Karjala
Tulot ja pääostopankokset milj. e

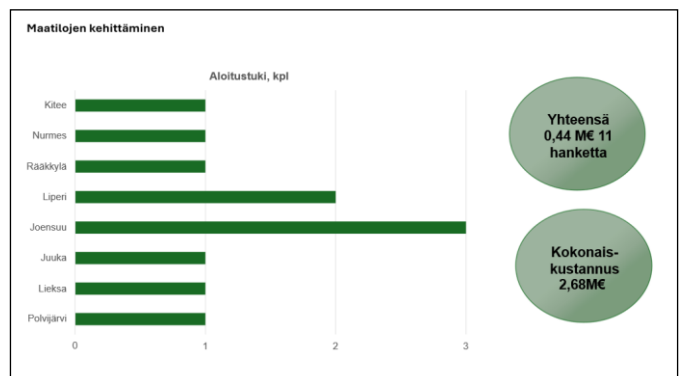
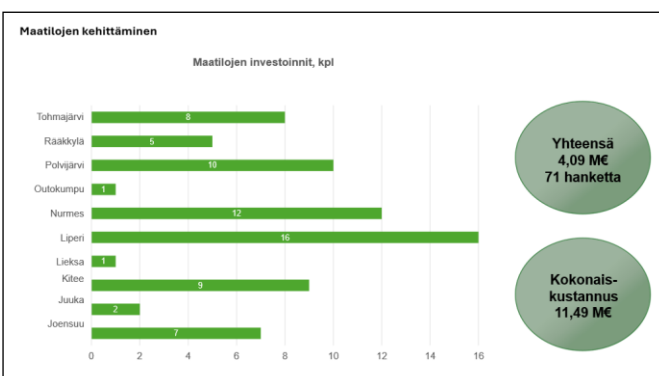
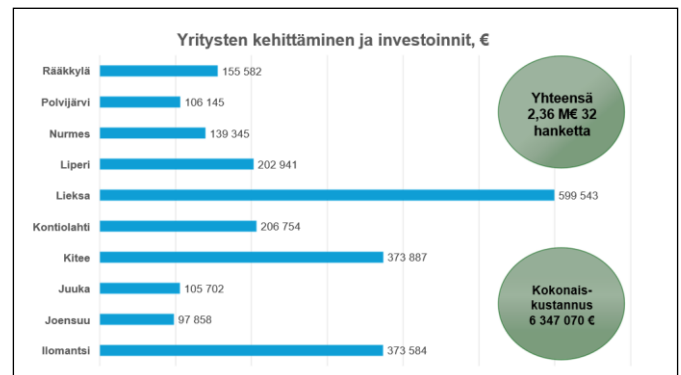
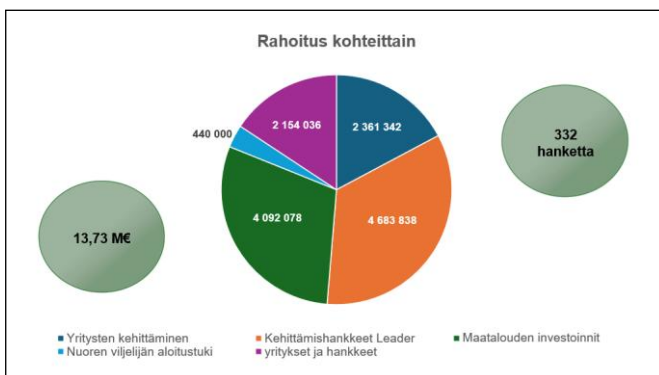

Kehittämishankkeet TOP 10 avustus 3 626 142 €

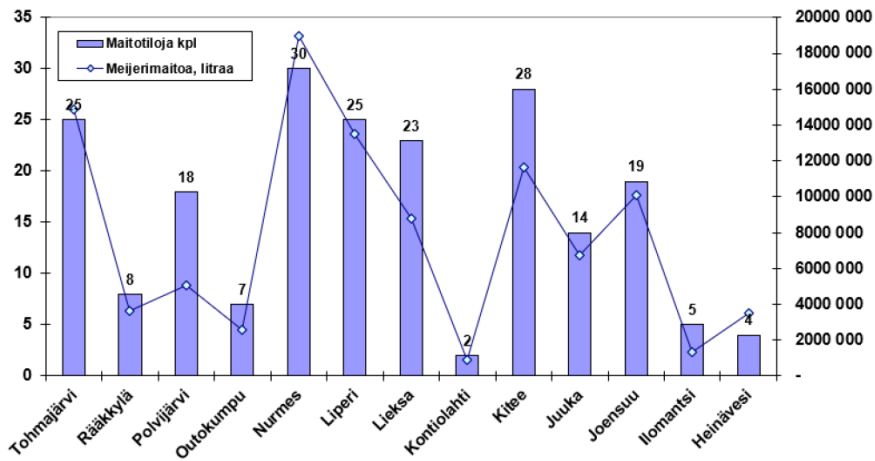
Hakija	Hankenimi	Hyväksytty avustus (EU+VALTIO)
Savo-Karjalan Vesien suojeilyyhdistys r.y.	Savo-Karjalan vedet ja valuma-alueet	500 751
Suomen metsäkeskus-Finlands skogscentral	Luonnonhoidon laatuohjauksen ja ennallistamisen ennakointi Pohjois-Karjalassa (LUOLA)	499 974
Lieksan kaupunki	Kolin reitistöjen saavutettavuus	485 786
Business Joensuu Oy	Pohjois-Karjalangravel-jäbikerepacking-reitit	412 568
Itä-Suomen yliopisto	Uudistavan matkailun potentiaali Pohjois-Karjalassa - tiedonvälityksestä käytännöiksi (USMA)	374 870
Rock Camp ry	Rock Camp toiminnan käynnistäminen Pohjois-Karjalan alueella	320 926
ProAgria Itä-Suomi ry	Wellness from the Finnish Nature - Ruoka, matkailu ja sauna - hyvinvoinnin lähteenä	292 840
ProAgria Itä-Suomi ry	Kutsu juurimatkalta - kulttuuriperintö ja suomalaiset juuret matkailussa	269 782
Joensuun Kaupunkikeskustayhdistys ry	Maaseudun näytekkuna-hanke	240 959
Lieksan kaupunki	Kolin leikkipaikan investointi	227 687

Yhteensä 4,68 M€ 27 hanketta

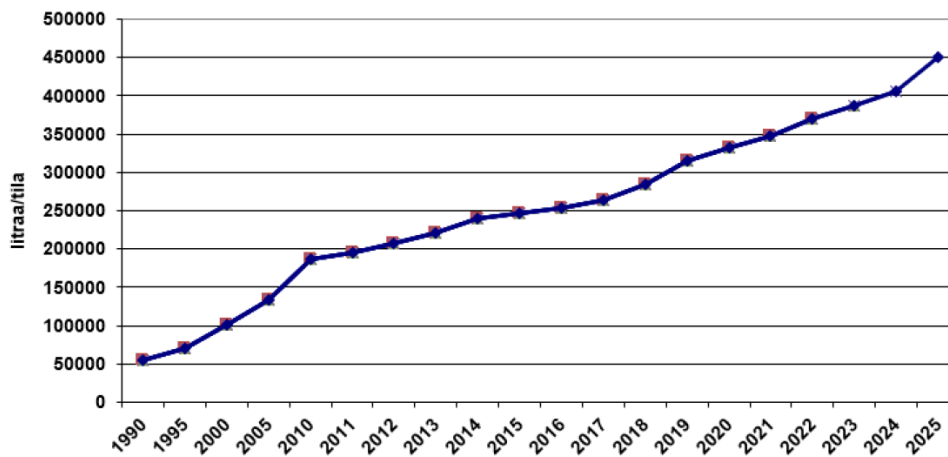
Kokonaiskustannus 5,3 M€

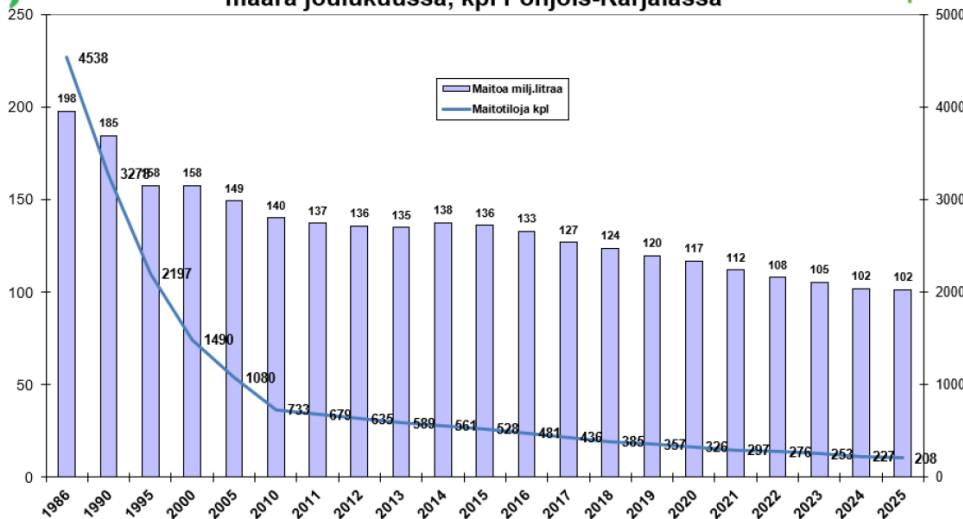
Meijerimaidon määrä kunnittain 2025 ja maitotilojen määrä joulukuussa, Pohjois-Karjala

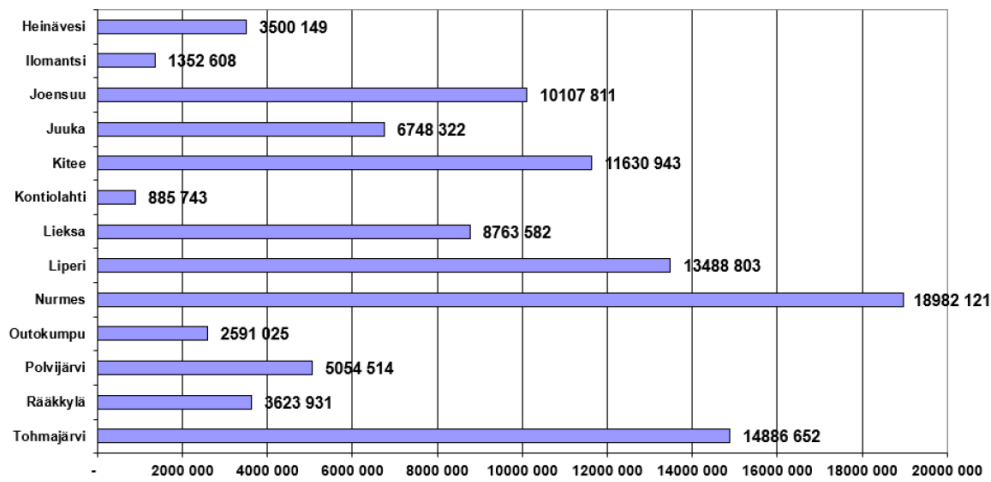
Meijereihin toimitetun maidon määrä tilaa kohti keskimäärin 1987-2025 Pohjois-Karjala

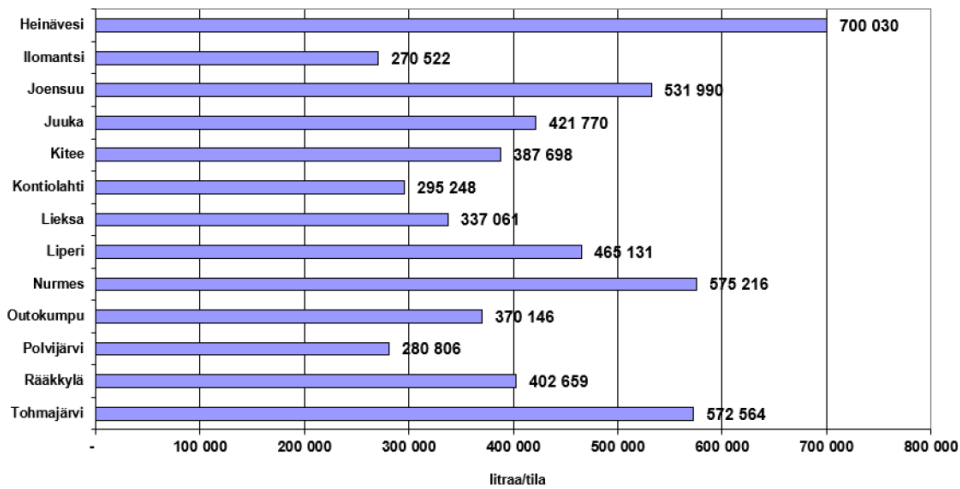
Meijerimaidon määrä, milj.litra 1986-2025 ja maitotilojen määrä joulukuussa, kpl Pohjois-Karjalassa

Meijereihin toimitettu maitomäärä litroina kunnittain, 2025 Pohjois-Karjala

Meijerimaidon määrä tilaa kohti keskimäärin kunnittain 2025, Pohjois-Karjala

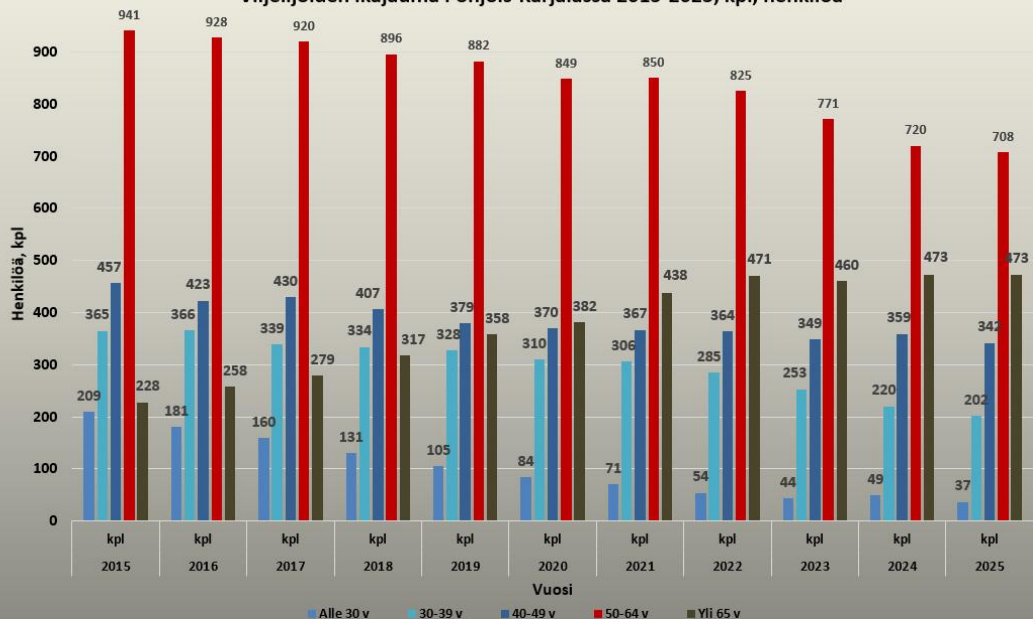
Lähtötiedot v. 2025

Kunta	tuottajia, kpl	maitomäärä	tuottajia joulukuussa	maitoa/tila
Heinävesi	5	3 500 149	4	700 030
Ilomantsi	5	1 352 608	5	270 522
Joensuu	19	10 107 811	19	531 990
Juuka	16	6 748 322	14	421 770
Kitee	30	11 630 943	28	387 698
Kontiolahti	3	885 743	2	295 248
Lieksa	26	8 763 582	23	337 061
Liperi	29	13 488 803	25	465 131
Nurmes	33	18 982 121	30	575 216
Outokumpu	7	2 591 025	7	370 146
Polvijärvi	18	5 054 514	18	280 806
Rääkkylä	9	3 623 931	8	402 659
Tohmajärvi	26	14 886 652	25	572 564
P-Karjala	226	101 616 204	208	449 629
v. 2024	252	102 407 590	227	406 379
vähennemä	26	791 386	19	

Maidontuotanto kokoluokittain Pohjois-Karjalassa v. 2025

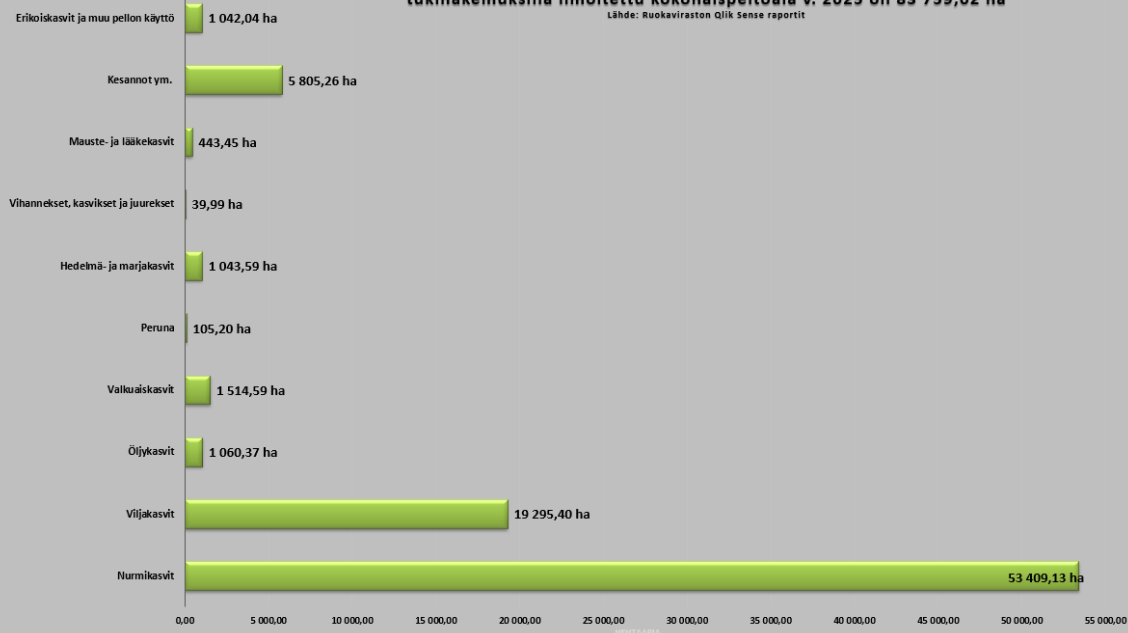
Sijainti-YTA	Maitovuosi		2025
	Maidontuotanto	Tilat, kpl	Osuus %
Pohjois-Karjalan maaseutupalvelut	Totals	226	100
	< 250 000 l	95	42
	250 000 - 499 999 l	59	26
	500 000 - 749 999 l	41	18
	750 000 - 999 999 l	7	3
	1 000 000 - 1 999 999 l	20	9
	>= 2 000 000 l	4	2

Viljelijöiden ikäjauma Pohjois-Karjalassa 2015-2025, kpl, henkilöä

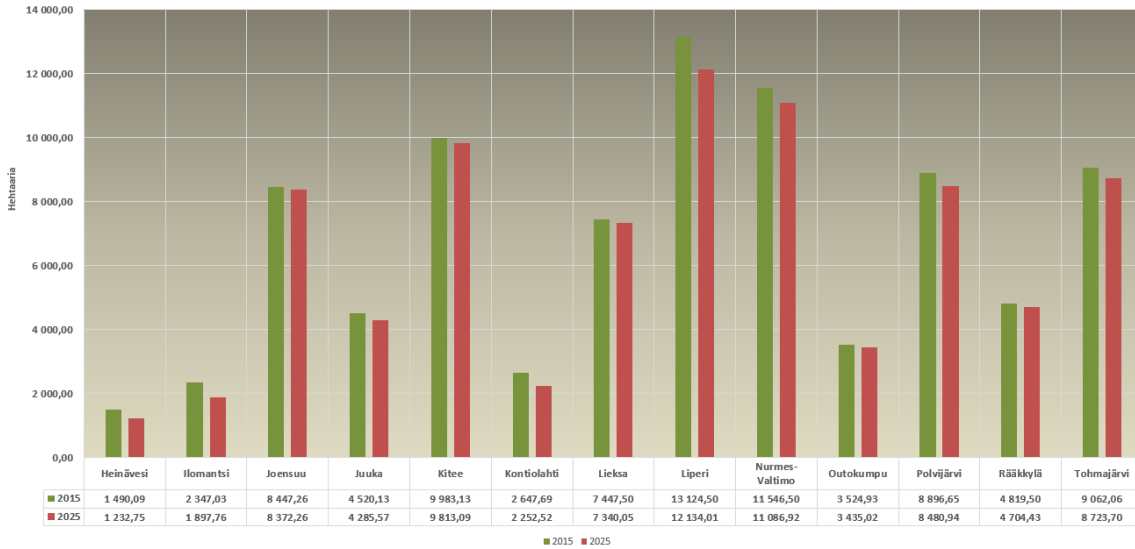

Pellon käytön jakautuma kasvilajiryhmittäin (ha) Pohjois-Karjalassa vuonna 2025 tukihakemuksilla ilmoitettu kokonaispeltoala v. 2025 oli 83 759,02 ha

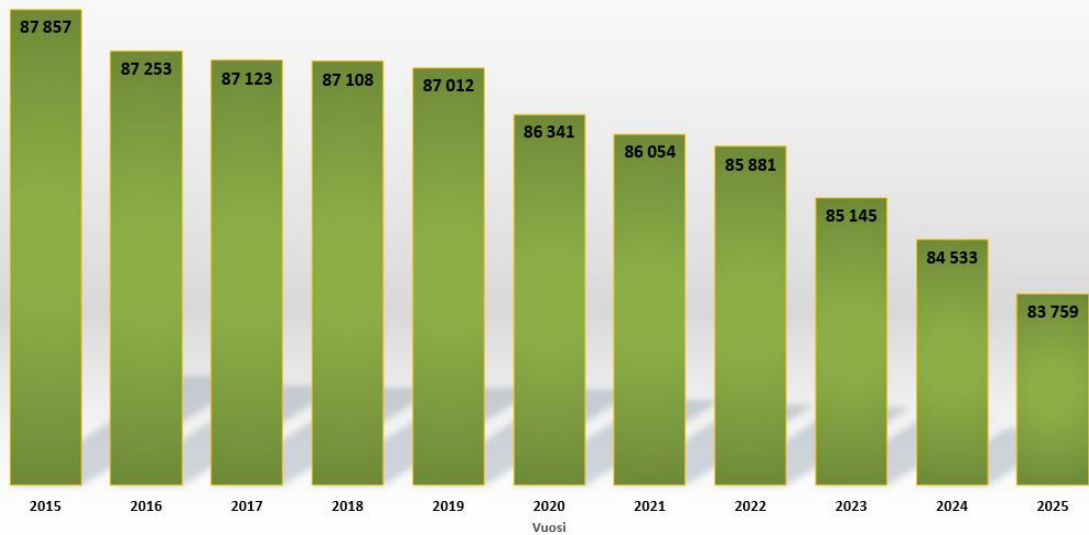
Lähde: Ruokaviraston Qlik Sense raportit

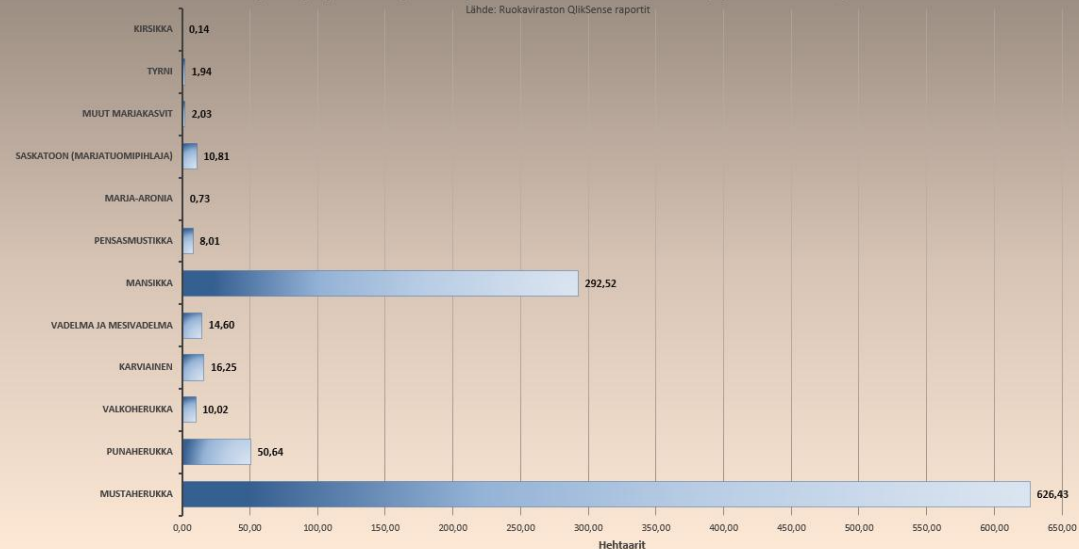
Tukihakemuksella ilmoitetun peltoalan määrä kunnittain Pohjois-Karjalassa vuosina 2015 ja 2025
Kokonaispeltoala v. 2015: 87 857 ha ja v. 2025: 83 759 ha
 (Heinävesi mukana) Lähde: Ruokaviraston QlikSense-raportit

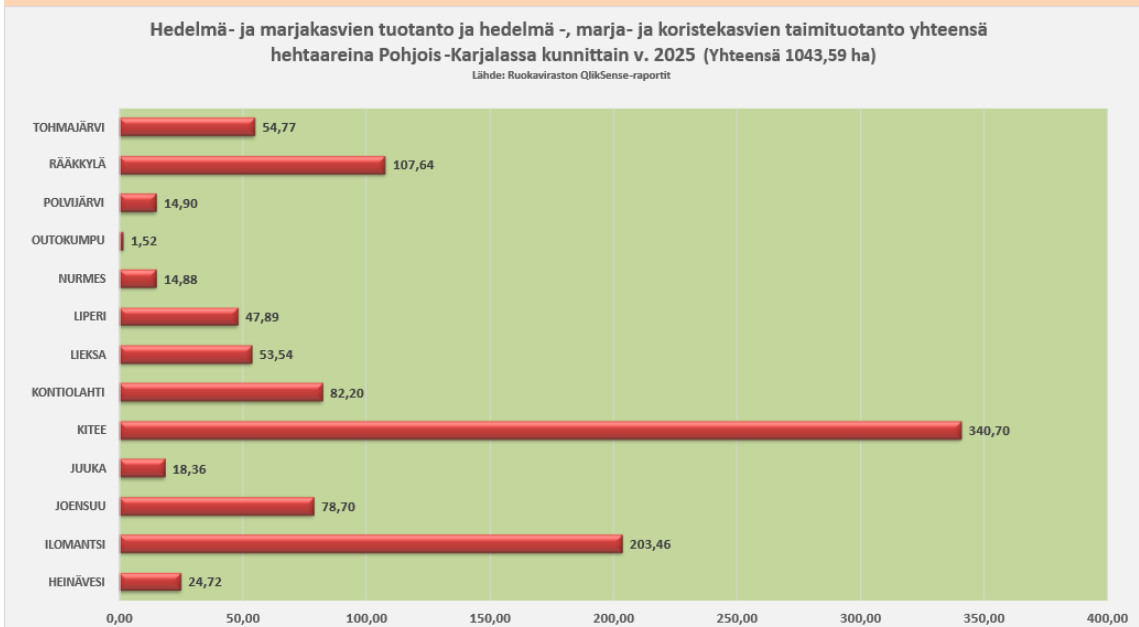
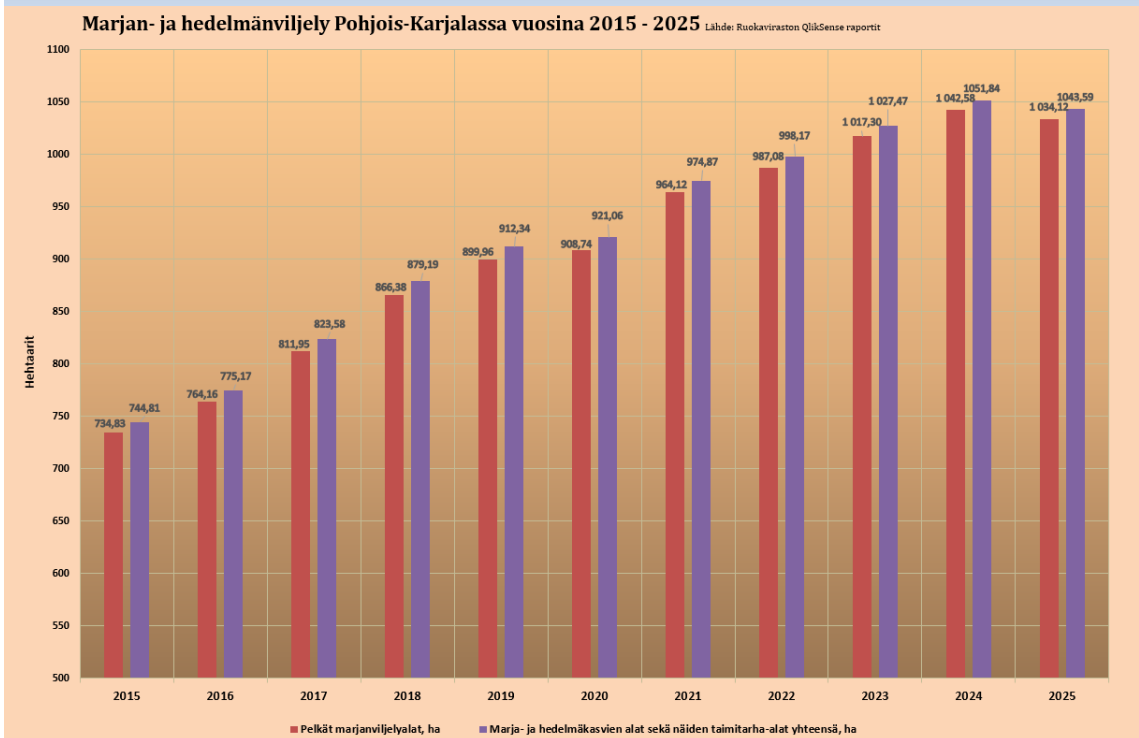
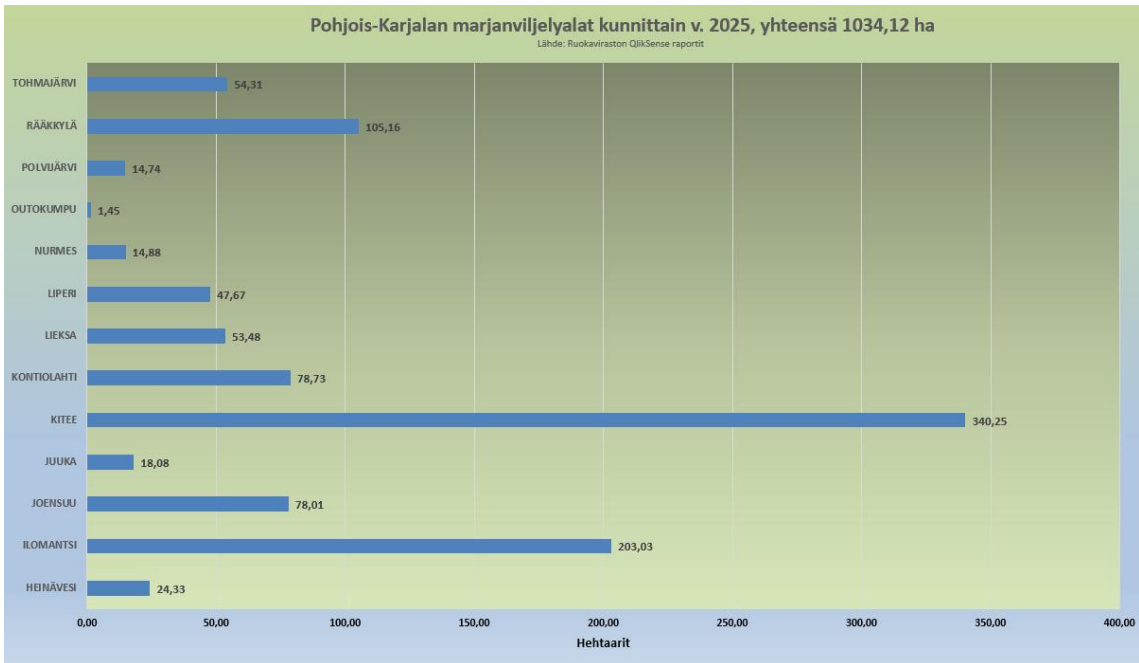

Tukihakemuksella ilmoitetun peltoalan määrän kehitys hehtaareina
Pohjois-Karjalassa vuosina 2015-2025
 (Heinävesi mukana jokaisessa vuodessa)
 Lähde: Ruokaviraston QlikSense-raportit

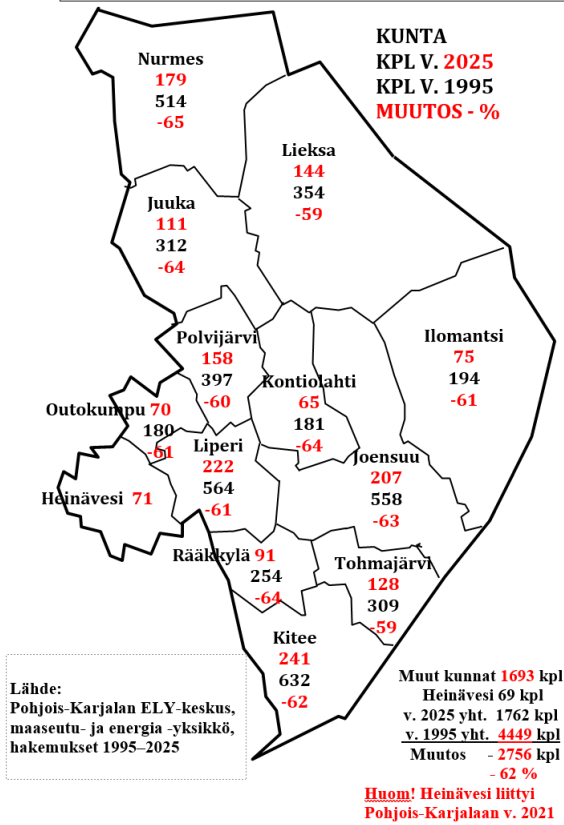

Marjanviljelyalat Pohjois-Karjalassa v. 2025 kasvilajeittain, yhteensä 1034,12 ha

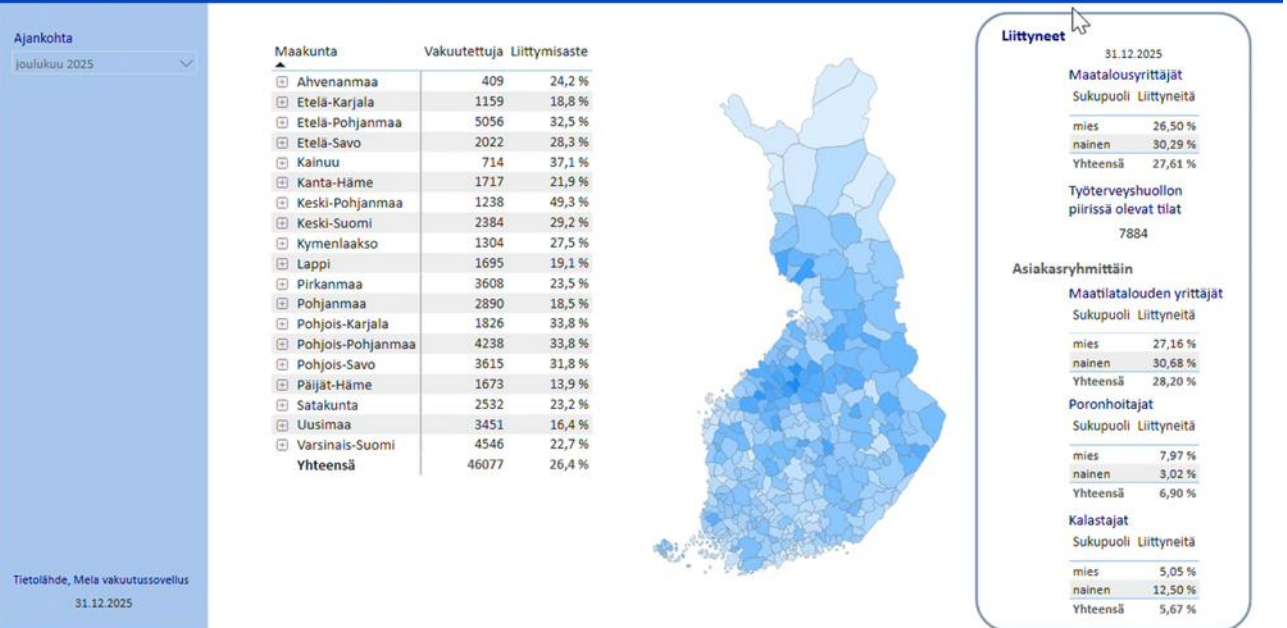
EU-tulotukia hakeneet tilat 2025

Kunta	KPL V. 2025	%
Pohjois-Karjala	1826	33,8 %
Heinävesi	59	8,5 %
Iloantsi	52	36,5 %
Joensuu	268	25,0 %
Juuka	108	46,3 %
Kitee	241	40,2 %
Kontiolahti	73	27,4 %
Liekksa	131	23,7 %
Liperi	241	35,7 %
Nurmes	187	28,3 %
Outokumpu	74	39,2 %
Polvijärvi	163	35,0 %
Rääkkylä	83	41,0 %
Tohmajärvi	146	47,3 %

Maatalousyrittäjien työterveyshuollon liittymisaste

Suomessa asuvat MYEL-vakuutetut

MTK:n metsäedunvalvonta vuonna 2025

Metsätalous ja puumarkkinat Suomessa

Vuosi 2025 oli metsänomistajien edunvalvonnassa tuloksekas. MTK ja metsänhoitoyhdistykset vaikuttivat aktiivisesti EU-tasolla ja kotimaassa metsänomistajan aseman turvaamiseksi ja metsätalouden toimintaedellytysten parantamiseksi.

EU:ssa MTK vaikutti uuden parlamentin ja komission työn alkuvaiheessa. Metsien monitorointiasetus kaatui, metsäkaatoasetuksen toimeenpanoa lykättiin ja yksinkertaistettiin, ja EU:n biotalous- ja metsästrategioiden linjauksia ohjattiin metsänomistajille myönteiseen suuntaan. Ennallistamisasetuksen yksinkertaistaminen pysyi esillä, ja EU:n luontoarvomarkkinoiden tietokartta valmistui metsänomistajien kannalta myönteisenä.

Kotimaassa metsävähennyksen korotus hyväksyttiin, mikä toi metsänomistajille noin 30 miljoonan euron vuotuisen verohyödyn ja hillitsi metsätilojen siirtymistä rahastojen omistukseen. Lunastuslain uudistaminen eteni pitkäjänteisen vaikuttamistyön tuloksena. MTK toi esiin METKA-rahoituksen päättymisen vaikutukset, vaikutti vanhojen metsien suojelukriteereihin ja nosti esiin hakkuurajoitusten sekä harmaan suojelun ongelmat. Työ jatkui luonnonsuojelu- ja alueidenkäyttölainsäädännön uudistusten yhteydessä. MTK kehitti markkinainformaatiota ja digipalveluja, erityisesti OmaMetsä-palvelua ja MTK Jäsenet -sovellusta.

Luontoarvojen ja monimuotoisuuden osalta luontoarvomarkkinat kehittyivät, Luontoarvot.fi-palvelun uudistaminen eteni ja metsänhoitoyhdistysten ympäristöasiantuntijaverkosto vahvistui. METSO-ohjelman jatko varmistettiin, ja kansallisen ennallistamissuunnitelman reunaehdot muotoutuivat MTK:n esitysten mukaisiksi. MTK sai kehittämistyöhön 500 000 euron rahoituksen Koneen Säätiöltä.

Lainsäädännössä vaikutettiin muun muassa tulosperusteisten tukien pilotointiin, pesimäaikaisia hakkuuta koskevan sääntelyn valmisteluun, PEFC-sertifioinnin kehittämiseen sekä poronhoitolain ohjaamiseen metsänomistajille suotuisaan suuntaan. Alueellisiin metsäohjelmiin, maakuntakavoihin ja LUMO-hankkeisiin vaikutettiin metsänomistajien tavoitteiden mukaisesti.

Pohjois-Karjalassa hakkuuaikomukset putosivat vuoteen 2024 verrattuna. Yksityisten metsänomistajien hakkuuaikomuksista kertyisi noin 4,2 miljoonaa kuutiometriä puuta, josta uudistushakkuiden osuus on noin 2,43 miljoonaa kuutiometriä. Mikäli kaikki hakkuuaikomukset toteutuisivat, kertyisi siitä maakunnan metsänomistajille kantorahatuloja 237 miljoonaa euroa, josta uudistushakkuiden osuus 164 miljoonaa euroa.

Vuosi 2025 oli vahvan edunvalvonnan ja palvelukehityksen vuosi – metsänomistajan puolella.

Osaajaksi maatalousalalle

<p>Maatalousalan perustutkinto Eläintenhoitaja Maaseutuyrittäjä</p>	<p>Maatalousalan ammattitutkinto "AmmattilaisFarmari" "HoivaFarmari" "LammasFarmari" "MaitoFarmari" "SorkkaFarmari" "VaraFarmari"</p>	<p>Koulutukset toteutetaan joustavasti monimuoto-opiskeluna, joten voit opiskella myös työn ohessa. Hae koulutukseen jatkuvassa haussa: riveria.fi/jatkuvahaku</p> <p>Kysy lisää: p. 013 244 3000, hakuneuvonta@riveria.fi</p> <p>Katso lisää ja hae: riveria.fi/maatalousala</p>
<p>Puutarha-alan perustutkinto Puutarhuri</p>	<p>Eläintenhoidon ammattitutkinto Klinikkaeläinhoitaja (AT)</p>	
<p>Puutarha-alan ammattitutkinto Tuotantopuutarhuri</p>	<p>Eläintenkuljettajan koulutus > Itsenäinen verkkokurssi, jonka jälkeen mahdollisuus hakea eläintenkuljettajan pätevyystodistus</p>	

Myös oppisopimuksella **RIVERIA.FI**

MTK-Pohjois-Karjala r.y.:n toimintavuosi 2025

I. Toiminta-alue ja jäsenet

1. Toiminta-alue

Toiminta-alueena on Pohjois-Karjalan maakunta, johon kuuluvat seuraavat

Kunnat: Heinävesi, Iloanta, Juuka, Liperi, Kontiolahti, Polvijärvi, Rääkkylä ja Tohmajärvi
Kaupungit: Joensuu, Kitee, Lieksa, Nurmes ja Outokumpu

2. Jäsenet

MTK yhdistykset (13)

MTK yhdistysten yhteenlaskettu jäsenmäärä oli vuoden päättyessä **4158**. Yhdistyskohtaiset jäsenmäärät selviävät jäsentilastosta takakannessa.

Heinävesi, Iloanta, Joensuu Seutu, Juuka, Keski-Karjala, Kiihtelysvaara, Lieksa, Liperi, Outokumpu, Pielinen, Polvijärvi, Viinijärvi, Värtsilä

Osuusmeijerit: Osuuskunta Maitosuomi ja Osuuskunta Tuottajain Maito

Osuusteurastamot: Osuuskunta Lihakunta

Osuuskaupat: Pohjois-Karjalan Osuuskauppa

Keskinäinen vakuutusyhtiö: LähiTapiola Itä

Kunniajäsenet

Olli Laaninen, talousneuvos Liperi, johtokunnan jäsen v. 1987 - 2010, puheenjohtaja v. 2003 - 10, varapuheenjohtaja v. 1996 - 2002, kunniajäsen v. 2012 - .

II. Liiton johtokunta, valiokunnat, edustajat, tilintarkastajat ja toimihenkilöt

1. Johtokunta

Puheenjohtaja: maanviljelijä Kalle Myllynen Pielinen, puheenjohtaja v. 2023 -, jäsen v. 2014 -. **Varapuheenjohtaja:** maanviljelijä Osmo Koponen Viinijärvi, varapuheenjohtaja v. 2018 -, jäsen v. 2015 -. **Muut jäsenet:** maatalousyrittäjä Veli-Matti Ahlqvist Keski-Karjala, jäsen v. 2023 -, maanviljelijä Ella Huttunen Keski-Karjala, jäsen v. 2024 -, maanviljelijä Suvi Juopperi Juuka, jäsen v. 2016 -, maanviljelijä Timo Vatanen Joensuu Seutu, jäsen v. 2023 - ja maanviljelijä Miika Väänänen, jäsen v. 2020 - 2023, 2025 -. Johtokunnan ja valiokuntien sihteerinä ovat toimineet liiton toimihenkilöt.

2. Valiokunnat, toimikunnat ja työryhmät

Työvaliokunta: Puheenjohtaja Kalle Myllynen, Pielinen, varapuheenjohtaja Osmo Koponen, Viinijärvi, Sirpa Kukkonen Liitto ja Jari Rouvinen Liitto, **Pohjois-Karjalan maakuntavaliokunta:** Kalle Myllynen Pielinen, Osmo Koponen Viinijärvi, Sirpa Kukkonen Liitto ja Jari Rouvinen Liitto, **Maaseutunuorten valiokunta:** Puheenjohtaja Kaisa Peura Iloanta, varapuheenjohtaja Perttu Leminen Polvijärvi, Asmo Miinalainen Viinijärvi, Suvi Peiponen Lieksa, Anni Tiainen Juuka, Emilia Varonen Keski-Karjala ja Ella Huttunen Keski-Karjala (Johtokunnan edustaja) ja sihteeri/asiamies Krista Autio MTK-Pohjois-Savo, **Viljakaupan tarkkailijat:** Ville Hirvonen Rääkkylä ja Osmo Koponen Viinijärvi

Itä-Suomen MTK-liittojen yhteisvaliokunnat ja työryhmät:

Elinkeinopolitiikka ja yrittäjyysvaliokunta (Maakuntavaliokunta): Pekka Partanen Keski-Karjala ja Timo Vatanen Joensuu Seutu sekä sihteeri Jari Rouvinen Liitto **Erikoiskasvivaliokunta:** Pauli Sinkkonen Joensuu Seutu ja Antti Tolvanen Keski-Karjala **Kuluttajatyövaliokunta:** Suvi Juopperi Juuka ja Miika Väänänen Joensuu Seutu, **Lihavaliokunta:** Kalle Myllynen Pielinen ja Ilkka Romppanen Keski-Karjala, **Luomuvaiokunta:** Ari Horsmanheimo

Polvijärvi, Pasi Hartikainen Keski-Karjala **Maitovaliokunta:** Ella Huttunen Keski-Karjala, Asko Miettinen Kiihtelysvaara (MTK) ja Kalle Myllynen Pielinen, **Osaaminen ja hyvinvointivaiokunta:** Suvi Juopperi Juuka, Marita Miettinen Kiihtelysvaara (Mela), **Peltokasvivaliokunta:** Ville Hirvonen Rääkkylä ja Osmo Koponen Viinijärvi, **Ympäristö- ja maapoliittinenvaliokunta (Maakuntavaliokunta):** Veli-Matti Ahlqvist Keski-Karjala, Marita Miettinen Kiihtelysvaara.

3. Edustajat

MTK: Johtokunta: Asko Miettinen, **Valtuuskunta:** Osmo Koponen, Kalle Myllynen, Jouni Mäkisalo. Varajäsenet: Pirjo Nevalainen, Ilkka Romppanen ja Miika Väänänen, **Kuluttajatyövaliokunta:** Miika Väänänen, **Maitovaliokunta:** Asko Miettinen, **Osaaminen ja hyvinvointivaiokunta:** Suvi Juopperi, **Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta:** Veli-Matti Ahlqvist. **Mainion toimitusneuvosto:** Jari Rouvinen, **Juho Jännes -rahasto:** hallituksen jäsen Sirpa Kukkonen **MTK:n Säätiön hallintoneuvosto** Osmo Koponen, **MTK:n tarkastusvaliokunta** Osmo Koponen

Atria Oyj:n yhtiökokoukset: Kalle Myllynen, varaedustaja Jari Rouvinen, **Itä-Suomen vapaaehtoisen maapuolustuksen neuvottelukunta:** Veli-Matti Ahlqvist, **Joensuu Seudun Leader:** kokousedustaja Marita Miettinen, varaedustaja Timo Vatanen **Karelia à la Carte valiokunta:** Ella Huttunen ja varalla Veli-Matti Ahlqvist, **Kirkkokatu 18 ja 21 sekä Metsätalon, Asunto Oy Joensuu Niskakatu 32, Asunto Oy Yrittäjienpurren ja Kiinteistö Oy Joensuu Harkkopisteen yhtiökokoukset:** Jari Rouvinen, varaedustaja Sirpa Kukkonen, **Maanomistajien Arviointikeskus Oy:** Kalle Myllynen, varaedustaja Jari Rouvinen, **M-Group Oyj:n, Nordea Oyj:n sekä Reka (Neo) Industrial Oy:n yhtiökokoukset:** Kalle Myllynen ja varaedustaja Jari Rouvinen, **Maatalouden alueellinen valmiustoimikunta:** Kalle Mylly-

nen, Osmo Koponen, Ilkka Romppanen ja Jari Rouvinen, **MSL:n Pohjois-Karjalan aluejärjestö ry: hallitus:** Touko Laukkanen ja varaedustaja Jari Rouvinen, **Pohjois-Karjalan Kauppakamari:** Jari Rouvinen, **Pohjois-Karjalan ELY-keskus:** Neuvottelukunta: Kalle Myllynen, **Maaseutusuunnitelman ohjausryhmä:** Jari Rouvinen, **Pohjois-Karjalan alueellisen maahanmuuttoasian toimikunta:** Jari Rouvinen **Vesienhoidon yhteistyöryhmä:** Jari Rouvinen, **Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR):** Jari Rouvinen, **Maakuntakaavan 2040 2.vaiheen ohjausryhmä:** Jari Rouvinen, **Riverian luonnonvara-alojen yhteistyöryhmä:** Jari Rouvinen, **Suurpetoneuvottelukunta(maakuntaliitto):** Ilkka Romppanen ja varaedustajat Veli-Matti Ahlqvist ja Jari Rouvinen, **Pohjois-Karjalan riistakeskuksen hallitus:** varajäsen Ilkka Romppanen, **Pohjois-Karjalan riistakeskuksen hirvineuvottelukunta:** Ilkka Romppanen, varaedustajat Veli-Matti Ahlqvist ja Jari Rouvinen, **Pohjois-Karjalan Työ- ja elinkeinotoimisto:** Pohjois-Karjalan työvoima- ja yrityspalveluneuvottelukunta: Jari Rouvinen, **ProAgria Itä-Suomi: Hanhipelto -hanke:** Jari Rouvinen **Verkostot maatalainvestointien voimaksi ohjausryhmä:** Jari Rouvinen **Suomen riistakeskus: Tohmajärven susireviirityöryhmä:** Jarkko Makkonen, varaedustaja Ilkka Romppanen, **Liperin, Polvijärven ja Outokummun susireviirityöryhmä:** Asko Ikonen, varaedustaja Jukka Rummukainen,

Välitä viljelijästä -verkosto: Jari Rouvinen, varaedustaja Marita Miettinen, **Huovi-yhteyshenkilö** Jari Rouvinen, varaedustaja Kalle Myllynen, **Elvar-työryhmä** (elinkeinohuoltovarmuusryhmä): Jari Rouvinen varaedustaja Kalle Myllynen. **Maaseutuammattiin ry:** hallituksen jäsen ja puheenjohtaja Jari Rouvinen. **Opintoretkioppaat:** Maiju Hukka, Ella Huttunen, Suvi Juopperi, Hanna Kaihoniemi, Marita Miettinen, Sanna Neuvonen, Ville Puhakka ja Miika Väänänen **Helmi- ja metso-ohjelmien ohjausryhmä** kenttäpäällikkö Seppo Niskanen ja varaedustaja Timo Vatanen

4. Tilintarkastaja ja toiminnantarkastaja

Liiton tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö Joen Tilintarkastajat Oy, vastuullisena tilintarkastajana Matti Holopainen, KHT sekä toiminnantarkastajana Ilkka Romppanen Kiteeltä ja varatoiminnantarkastajana Kari Pennanen Kiteeltä.

5. Toimihenkilöt

Agronomi, MMM, maanviljelijä Jari Rouvinen, toiminnanjohtaja 1.2.2021 -, Tradenomi AMK Sirpa Kukkonen, toimitosihteeri 27.1.2003 – 6.9.2024, järjestöasiantuntija 7.9.2024-, Krista Autio, maaseutunuorten asiamies 1.1.2023 – 31.12.2025, agrologi AMK Kaisa Peura, hankekoordinaattori 1.3.2025 -

Tulevaisuuden ruoantuotannon perusta tehdään tänään.

Valio
Osuuskunta
MAITOSUOMI

Vahva toimija maatalouden tarvike- ja tuotantopanoskaupassa.

Osuuskunta Maitosuomen Valmakaupat palveluksessasi.

Valmakaupat ovat avoimia myös kuluttajille.
www.maitosuomi.fi

Valma kauppa

Jäsenetu: 0€
kuukausimaksu

VALINNANVARASSA PAREMPI

Priimaplus-pörssisähkö sopimus antaa maatilallesi mahdollisuuden hallita ja seurata sähkönkulutusta älykkäästi. Käytä pörssisähkön edullisia hetkiä tai kiinnitä hinta jopa kahdeksi vuodeksi.

Tee sähkö sopimus maatilallesi (yli 100 000 kWh vuosikäyttöön) ja hyödynnä MTK-jäsenetusi. Alennuksen saat ilmoittamalla jäsennumerosi.

Tutustu ja tilaa
PKS.FI/PRIIMAPLUS

PKS Sähkökauppa

III. Liiton toiminta

1. Yleiset kokoukset

Kevätkokous

Kevätkokous pidettiin hybridinä 25.4. Rebl Group Oyj:n auditoriossa (ent. Karjalaisen auditorio) Joensuussa Kosti-Aaltosen tiellä sekä Teams-etäyhteydellä. Johtokunnan puheenjohtaja Kalle Myllynen toivotti kaikki osallistujat tervetulleeksi ja avasi kokouksen. Avauspuheessaan hän kehui viime vuoden hyvää satoa, jonka jatkojalostus onnistui myös talviruokintakaudella. Kansallinen ravintosuositus ei huomionnut tasapuolisesti ilmastoasioita. Ravintosuosituksilla ei kuitenkaan ollut vielä suurta merkitystä kulutustottumuksiin.

Liian pitkät sopimuskaudet kaupan kanssa ovat jälleen johtaneet tappioihin tuottajahintojen osalta. Rahoittaja tarvitsee kannattavaa tuotantoa voidakseen tehdä positiivisia lainoituspäätöksiä. Tarvitsemme kaikki rahat markkinoilta kannattavuuden parantamiseen. MTK:n tämän vuoden teemana on työterveyshuolto ja yrittäjien hyvinvointi. Pohjois-Karjalassa on neljä eri työterveystoimijaa, joista jokainen voi valita mieleisensä.

Kokouksen alussa luovutettiin Presidentin myöntämä Valkoisen Ruusun Ritarikunnan kunniamerkki Asko Miettiselle. Kiitospuheessaan Asko nosti esille luottamushenkilöiden tärkeän roolin järjestön edunvalvonnassa. Viestin vieminen on tärkeää alhaalta ylöspäin ja päinvastoin. Onnistumisesta kertoo myös MTK:n valinta Suomen ahkerimmaksi lobbariksi. Luottamushenkilöiden tärkein tuki löytyy kotijoukoista, josta Asko osoitti kiitokset vaimolleen. Tulevaisuus kasvaa edelleen maassa ja metsässä!

MTK:n Metsänomistajat -linjan kenttäpäällikkö Seppo Niskanen piti ajankohtaiskatsauksen metsäasioista. Esityksessään Niskanen nosti esille seuraavia asioita:

- Metsän kasvu on kaksinkertaistunut vuodesta 1970 lähtien
- Metsävaranto on lisääntynyt 1 miljardilla kuutiolla samana aikana
- Hakkuut turvaavat metsän kasvun ja hiilensidonnin
- Metsien ilmastolaskenta pitää päivittää, johon hallitus osoitti 8 miljoonan määrärahan puoliväliriihessä
- Mallinnukset eivät riitä, vaan pitää olla riittävästi mittausta pohjalla.
- **Ennallistamisen tilalle luonnon tilanparantaminen**
- Vertailu vuodeksi 1995 Ruotsin mallin mukaan
- Metsävähennyksen korottamisen hyväksyntä etenee eduskunnassa
- Kaavoituksen ja maaomistajan oikeuksien koulutukset ovat olleet suosittuja
- MTK:n luontoarvokaupasta tulossa malli koko Euroopalle

Keskusteluissa nostettiin esille, että ilmastolaskenta pitää päivittää, jotta voimme huomioida paremmin hiilensidonnin ja varastoinnin (satelliittikuvaaminen osoittaa hiilensidonnin jo tällä hetkellä). Metsäverotuksen kehittäminen pitää ottaa työn alle. Se on kohtuullisen kireää ja siitä ei jää riittävästi euroja metsän kasvupaikkakunnalle. Petojen kannanlaskentaa pitää kehittää ja yhdenmukaistaa, jotta voidaan perustaa kannanhoidollinen metsästys luotettaville luvuille. Puurakentamisen tärkeyttä pitää korostaa kunnallisessa edunvalvonnassa. Vihreän siirtymän oikeudenmukaisuus pitää koskea samalla tavalla energia- kuin kotieläinrakentamista. Tällä hetkellä eivät ole samalla viivalla. Kannettiin huolta työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksun verovähennysoikeuden ulottamisesta MTK jäsenmaksuihin.

MTK on lobbariorganisaatio, joka myy edunvalvontapalveluja jäsenille, emmekä ole 30 vuoteen olleet mukana työmarkkinapöydässä.

MTK:n sosiaaliturvan ja hyvinvoinnin asiantuntija Maire Lumiaho piti sosiaaliturvan edunvalvonnan ajankohtaiskatsauksen etänä. Esityksessään Lumiaho nosti esille seuraavia asioita:

- **Merkittävin edunvalvonta saavutus oli Välitä viljelijästä toiminnan virallistaminen osaksi soterahoitusta**, joka varmistaa toiminnan jatkumisen hankkeiden jälkeen
- Jaksamiseen vaikuttaa: Talouden kireys, työkuorma, byrokraatia ja julkinen keskustelu
- Siihen auttaa: Luontosuhde, työn merkityksellisyys, fyysinen kunto ja yhteisöllisyys
- Jaksamisesta huolehtiminen ja työterveyteen kuuluminen ovat tärkeimpiä yrittäjän riskien hallintatyökaluja
- **lomituspalvelut** säilytetään vähintään nykyisellä tasolla hallitusohjelman kirjauksen mukaan
- lomitusnetin uudistaminen käyttäjäystävälliseksi
- vuosiloman käyttäjien määrä on puolittunut vuodesta 2014 alkaen. Tämä vaikuttaa myös lomittajatarpeeseen, mutta samalla osaamisvaatimukset kasvavat

Sosiaalinen kestävyys

- Osaksi tukiehtoja vuoden 2025 alusta
- Kausityövoiman määrän nousu ja tavoitteena heidän työehtojen parantaminen
- Avi valvoo osana nykyistä valvontaa
- MTK Akatemiasta löytyy hyviä tallenteita sosiaaliseen ehdollisuuteen liittyen
- Kysymyksiä voi esittää myös mtk.fi postilaatikkoon, johon kootaan vastauksia
- Sosiaalinen ehdollisuus koskee myös perheenjäseniä, joille maksetaan palkkaa
- Avilla on oikeus tehdä tarkastuksia ilmoittamatta
- Valvonnan tavoitteena ovat turvalliset työolosuhteet
- Neuvonnallisuus (nivelakselin suojaus), ei sanktioita ensi käynnillä.
- Ilmainen työturvallisuuden neuvontakäynti (Avin mielestä)

Keskusteluissa kysyttiin, että jos maksat työstä laskulla (ennakkoperintäkisterissä olevalle) täytyykö ehdollisuuden kriteerit? Ei, jos muut työsuhteen ehdot eivät täyty. Urakoijat ovat yrittäjiä ja vastaavat omasta työturvallisuudesta ja soteasioista. Onko MTK:lla työnantajamalleja, jotka täyttävät sosiaalisen ehdollisuuden ehdot? MTK on ulkoistanut asian Maaseudun työnantajaliitolle, joka antaa neuvontaa ja heillä on myös valmiita malleja työsopimukseen liittyen.

Kokous hyväksyi toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen johtokunnan esityksen mukaisesti sekä antoi vastuuvapauden tilivelvollisille.

Kokoukseen osallistui 34 virallista kokousedustajaa, 12 etänä ja 22 paikanpäällä (yksi kaksoisedustus). Muita osallistujia oli yhteensä 9, yksi etänä ja 8 paikanpäällä. Yhteensä 43 osallistujaa.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Pekka Kokkonen Juuka sekä sihteereinä Sirpa Kukkonen ja Jari Rouvinen liitto. Pöytäkirjan tarkastajina ja ääntenlaskijoina toimivat Simo Gröhn Juuka ja Kai Sarrokunnas Polvijärvi.

MTK-Pohjois-Karjalan kevätkokouksen kannanotto Kauppojen tyhjä hyllyt kertovat elintarvikemarkkinan toimimattomuudesta

Kauppojen lihahyllyt ja viljelijöiden kukkarot ammittavat tyhjiyttään. Nyt on viimeinen aika ymmärtää syy-yhteys näiden asioiden välillä. Alkutuotannon heikko kannattavuus on johtanut siihen, että luopuvien yrittäjien tilalle ei ole löytynyt riittävästi jatkajia ja uudet investoinnit ovat olleet vähissä. EU:ssa naudanlihan tuottajahinta on 20-40 % Suomea korkeampi, jossa ei ole mitään järkeä, kun mietitään tuotantokustannuksia. Tuottaja häviää tällä hetkellä jopa 800 € per eläin eurooppalaiseen kollegaansa verrattuna ja koko sektorilla puhutaan 120 miljoonan euron tappiosta. Kaupan ylivaltainen sopimukset tehtäessä on saatava murrettua, jos haluamme aikuisten oikeasti syödä myös jatkossa kotimaista ruokaa.

Vastuu tästä on kaikilla ruokaketjun toimijoilla. Osuuskuntien, teollisuuden ja elintarvikemarkkinavaltuutetun tehtävänä on luoda maahan sellainen sopimusjärjestelmä, että viljelijä saa markkinoilta oikean hinnan tuotteelleen. Tällä asialla on kiire, koska uudet investoinnit vaativat kannattavuutta saadakseen pankkirahoitusta ja aivan liian monta uutta investointihanketta odottaa juuri pankin päätöstä. Tämän vuoksi meillä ei ole varaa hukata näin suuria summia markkinoilta. Kuluttajat ovat edelleen halukkaita ostamaan kotimaista ruokaa, ja ruokaketjun pitää pystyä varmistamaan se, että viljelijöillä on mahdollista sitä heille tuottaa.

Liiton kevätkokouksessa luovutettiin maanviljelijä Asko Mietselle Presidentin myöntämä Valkoisen Ruusun Ritarikunnan kunniamerkki. Kuvassa liiton puheenjohtaja Kalle Myllynen, Asko Mieltinen ja kokouksen puheenjohtaja Pekka Kokkonen.

Syyskokous

Liiton syyskokous pidettiin hybridinä 12.12. Rebl Group Oyj:n auditoriossa (ent. Karjalaisen auditorio) Joensuussa Kosti-Aaltosen tiellä sekä Teams-etyhteydellä. Liiton johtokunnan puheenjohtaja, maanviljelijä Kalle Myllynen avasi kokouksen ja avauksen yhteydessä oli MTK:n puheenjohtajan Tero Hemmilän puheenvuoro. Puheenvuorossaan Hemmilä kertoi uskovan tuovansa uutta näkemystä ja osaamista markkinaedunvalvontaan ja nosti neljä pääasiaa esille, joihin hän tulee keskittymään.

- 1. MTK:n järjestön yhtenäisyys:** meillä pitää olla yhteinen linja maa-, metsä- ja maaseudun asioista. Yhdessä saamme paljon enemmän kuin erikseen.
- 2. Maa- ja metsätalouselinkeinojen kannattavuuden parantaminen.** Markkinat pitää saada toimimaan sekä maa- ja metsätalouden yksityisen omaisuuden suojaan liittyvät kysymykset (harmaa suojele, hakkuuoikeudet, hiilinielut)

3. Elinkeinojen jatkuvuus ja nuoret tuottajat: meidän pitää saada positiivisempaa näkyvyyttä elinkeinollemme ja tukipolitiikkaan, jotta nuoret ovat valmiita tekemään enemmän sukupolven- ja omistajanvaihdoksia

4. Olemme jatkossa yhteiskunnan eturivin vaikuttaja: näkyvyyttä lisätään selvästi suhteessa nykyiseen. MTK:n pitää tehdä enemmän omia aloitteita (ulostuloja) ja pyrkiä johtamaan keskustelua.

Tulevaisuudessa olemme omien elinkeinojemme ja jäsentemme vahvempi edunvalvoja. Uusiutuminen ei tarkoita, että meidän pitää luopua jostain tärkeästä mitä meillä jo nyt on, mutta meidän pitää olla muuttuvan maailman ja yhteiskunnan virrassa mukana vahvempana edunvalvojana.

Keskusteluissa kysyttiin Hemmilältä.

Miten tavoitamme ne jäsenet, jotka kokevat, että MTK ei tee mitään, ja miten viestimme heille konkreettisesti tekemästämme työstä niin, että passiivisuus kääntyy aktiivisuudeksi? Tähän Hemmilä totesi, että **MTK:n jäsenyys on eräänlainen tuote, joka pitää myydä kentälle.** Jotta se ostetaan, sen arvo pitää kokea ja ymmärtää. Hän ei epäile, etteikö MTK jo tekisi paljon – tekemistä kyllä on – mutta järjestö ei ole onnistunut viestimään ja “myymään” sitä riittävän vahvasti. Kyse on pitkälti markkinoinnista. Koska jäsenyys ei ole pakollinen, järjestön täytyy ansaita jäsentensä luottamus. Sen tehtävä on tuoda selkeästi esiin, mitä kaikkea se tekee, jotta jäsenyys koetaan arvokkaaksi ja halu pysyä jäsenenä sekä maksaa jäsenmaksu säilyy vahvana.

Yksikkö koot suurenevat ja markkinoiden merkitys korostuu entistä enemmän. Pystymmekö järjestönä tukemaan yrittäjyyttä ja pitämään heidät mukana jäsenistössä? Kilpailemme jäsenistä Yrittäjä -järjestön kanssa. Hemmilän totesi, että ruoantuotanto on muuttunut yhä enemmän yrittäjyydeksi: tilojen määrä on vähentynyt, mutta koko ja tuotantomäärät kasvaneet. Siksi **järjestön on vahvistettava yrittäjyyden tukemista ja pidettävä sekä suuret että pienet tilat mukana, jotta järjestäytymisaste ja edunvalvonnan voima säilyvät.** Olemme MTK järjestönä vahva edunvalvoja, jota Yrittäjä -järjestö ei ole.

Miten MTK aikoo edistää perintö- ja lahjaverotuksen muutoksia, jotta maatalojen sukupolvenvaihdokset helpottuvat ja nuoret yrittäjät saadaan alalle tilakokojen kasvaessa? Tilojen määrän vähentyessä ja pääomatarpeen kasvaessa sukupolvenvaihdokset vaikeutuvat. Siksi **perintö- ja lahjaverotusta on kevennettävä, jotta nuorilla on mahdollisuus jatkaa tiloja, omistus säilyy kotimaisissa käsissä ja huoltovarmuus sekä maatalouden jatkuvuus turvataan.**

Kokouksessa luovutettiin MTK:n johtokunnan 10.11. myöntämät ansiomerkit kiitollisuuden osoituksena järjestömme päämäärien hyväksi suorittamasta arvokkaasta toiminnasta ja MTK:n valtuuskunnan 9.4. myöntämät kultaiset ansiomerkit kiitollisuuden osoituksena järjestömme päämäärien hyväksi suorittamasta erittäin ansiokkaasta toiminnasta.

Ansiomerkit: Matti Louhelainen, Jarmo Nevalainen, Pirjo Nevalainen ja Ari Piironen

Kultaiset ansiomerkit: Suvi Juopperi, Osmo Koponen, Kalle Myllynen ja Timo Vatanen

Merkkien saajista puheenvuoron piti Suvi Juopperi, jossa hän totesi aloittaneensa järjestötoiminnan vuonna 2003 maaseutunurissa ja on ollut mukana jo yli 20 vuotta erilaisissa luottamustehtävissä. Toiminta on ollut hänelle tärkeä yhteisö, tuonut ystäviä ja kokemuksia sekä toiminut henkireikäenä arjen keskeinä. Hän kiitti erityisesti perhettä tuesta, jotta on pystynyt toimimaan luottamustoimissa mukana.

MTK:n edunvalvontakatsauksen piti kansainvälisen kaupan johtaja Thimjos Ninios. Esityksessään Thimjos Ninios nosti esille seuraavia asioita:

- **EU:n rahoitus kehys muuttuu (2028–2034):** Komissio esittää uutta monivuotista talouskehystä ja samalla CAP-uudistusta. CAP-rahoitus olisi esityksessä selvästi pienempi: noin **370 mrd** → **294 mrd** €. Suomen osuus laskisi arviolta **6,2 mrd** → **4,8 mrd** €. Vaikka esitys tuskin toteutuu sellaisenaan, leikkauspaine on todellinen, eikä Suomi todennäköisesti pysty paikkaamaan vajetta valtion rahalla.
- **Suomen taloustilanne heikko:** BKT ei kasva kunnolla, investointeja ja kulutusta pantataan, valtion tulot ja menot eivät kohtaa ja velka suhteessa BKT:hen kasvaa. Luottamuksen puute jarruttaa kasvua. Tämä tarkoittaa, että tukien vähenemiseen pitää varautua, mutta järjestö tekee kaikkensa, että lasku olisi mahdollisimman pieni.
- **Kuluttajakäyttäytyminen: hinta ratkaisee:** Suomalaisten rahankäytössä ruoan osuus on noin 12 %, ja enemmistö kokee ruoan kalliiksi. Ostopäätöksissä **hinta on tärkein (72 %)**, kun taas vastuullisuus ja elintarviketurvallisuus ovat monelle vasta häntäpäässä. Keskustelussa todetaan myös, että puhe “maksakaa enemmän” voi vahvistaa mielikuvaa kalliista ruoasta, vaikka ruuan hintataso Suomessa on jo EU:n keskitasoa.
- **Kotimarkkina on riski:** Suomi on totuttu näkemään “turvallisena lintukotona”, mutta jos tuotannosta suuri osa myydään kotimaahan ja kuluttajat ostavat hinnalla, koko ketju altistuu hintapaineelle (esim. jauhelihakriisi). Tarvitaan markkinariskien hallintaa. Sopimuksiin kaupan kanssa on saatava maininta hintavaihteluista EU:n sisämarkkinoilla.
- **Ratkaisuja: vienti ja lisäarvo:** Vienti ei ole vain kasvua ja kotimaan markkinoiden ylijäämästä eroon pääsyä vaan erityisesti **riskien hajautusta**. Suomalaisessa ruokaviennissä iso osa on maitoa (ykkönen) ja merkittävä osa “kalan viennistä” on Norjan lohen läpivirtausta Suomen kautta. Ruotsi on tärkein vientimaa. Suurin potentiaali on **siirtyä ylijäämä-/raaka-aineviennistä lisäarvotuotteisiin**, mutta se vaatii resursseja, osaamista, investointeja ja omistajien tukea ruokayrityksissä.
- **Uusia vientitoimia ja koordinaatiota:** Tavoite on **ruokaviennin kaksinkertaistaminen vuoteen 2031**. Yritysten ja hallinnon yhteistyötä pyritään kokoamaan (Ruokatieto, Suvi ry pk-yrityksille), ja vientipalveluiden kilpailukykyä pitää parantaa. Tämä vaatii myös koko ruokaketjun sitoutumista viennin kehittämiseen pellolta pöytään saakka.
- **Esimerkki lisäarvosta:** Italiassa ravintolan listalla **suomalainen pihvi** oli ainoa ulkomainen vaihtoehto ja selvästi kalliimpi (50 %) kuin paikallinen “ylpeydenaihe” – viesti siitä, **että brändi ja maku voivat tuoda preemion** eli lisähinnan, jos kaupallistaminen onnistuu.
- **Millä argumenteilla maailmalle?** Vastauksissa korostuu: tärkeintä on erottautua ja löytää oikea segmentti. **Maku on usein ykkösperuste**, ja tietyissä maissa toimivat myös antibioottivapaus, terveys ja funktionaalisuus (esim. Japanin terveellisen ikääntymisen painotukset, Qatarin kouluruoka).

Kokous hyväksyi vuodelle 2026 liiton ja maaseutunuorten toimintasuunnitelmat, talousarvion sekä vahvasti palkkiot vuodelle 2026. Liiton johtokunnasta erovuorossa olleet Veli-Matti Ahlqvist Keski-Karjala ja Kalle Myllynen Pielinen valittiin jatkamaan sekä erovuoroisten lisäksi kokous valitsi liiton johtokuntaan uusina jäseninä Harri Meriläinen Lieksa ja Asmo Miinalainen Viinijärvi. Liiton puheenjohtajaksi valittiin jatkamaan Kalle Myllynen Pielinen ja varapuheenjohtajaksi Osmo Koponen Viinijärvi. MTK:n valtuuskuntaan valittiin

toimikaudeksi 2026-2027 jatkamaan varsinaisena jäsenenä Osmo Koponen ja erovuoroisista Ilkka Romppanen Keski-Karjala sekä uutena varajäsenenä Suvi Juopperi Juuka. Vuodelle 2026 tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö Joen Tilintarkastajat Oy vastuullisena tilintarkastajana Matti Holopainen ja toiminnantarkastajaksi Ilkka Romppanen Keski-Karjala ja varalle Kari Pennanen Keski-Karjala.

Kokous nimesi seuraavat valiokunnat ja toimitelimet liiton virallisiksi toimitelimiksi ja valtuutti liiton johtokunnan valitsemaan niihin edustajat. Horisontaaliset: kuluttajatyo-, luomu-, osaaminen ja hyvinvointivaliokunta. Tuotantokohtaiset: Liha-, maito-, erikoiskasvi- ja peltokasvivaliokunta. Liiton omat: maaseutunuorten ja maakuntavaliokunta. Luottamushenkilöneuvosto ((Luottamushenkilöpäivät) liiton johtokunta, yhdistysten puheenjohtajat, sihteerit ja johtokunnan jäsenet, keskusliiton ja liiton valiokuntien jäsenet, valtuuskunnan jäsenet.

Kokoukseen osallistui 35 virallista kokousedustajaa. etänä 13 ja paikanpäällä 23 (yhdellä kaksoisedustus) sekä muita osallistujia etänä 1 ja paikanpäällä 11 henkilöä. Yhteensä 47 henkilöä, etänä 13 ja paikalla 34. Kokouksen puheenjohtajana toimi Hannu Gröhn Pielinen sekä sihteerinä Sirpa Kukkonen ja Jari Rouvinen Liitto. Pöytäkirjantarkastajina ja ääntenlaskijoina toimivat Simo Gröhn Juuka ja Asmo Miinalainen Viinijärvi.

MTK-Pohjois-Karjalan syyskokouksen tiedote Ruokavienti nostettava Suomen kestävän kasvun veturiksi – Itä-Suomella keskeinen rooli

Suomi vei elintarvikkeita ulkomaille noin 2,3 miljardin euron arvosta vuonna 2024. Kansallinen ruokavientiohjelman tavoitteena on kaksinkertaistaa viennin arvo vuoteen 2031 mennessä. Tavoite on perusteltu niin viljelijän, kuluttajan kuin kansantalouden näkökulmasta: Suomen ruokataso on noin 4,5 miljardia euroa alijäämäinen, mikä olikin keskeinen syy siihen, että hallitus nosti ruokaviennin kehittämisen kevään puoliväliriihessä yhdeksi kolmesta kärkitavoitteestaan.

Ruokaviennin kasvun hyödyt ovat selkeät. Vientitulojen kasvu vahvistaa kansantaloutta ja parantaa huoltovarmuutta samalla, kun kotimainen tuotanto ja työllisyys lisääntyvät. Ruoka-ala työllistää jo nyt noin 300 000 suomalaista — viennin kehittäminen turvaa nykyiset työpaikat ja luo edellytyksiä uusille.

Nykyinen kotimarkkinaan lukittunut malli jättää viljelijät heikon ostovoiman armoille. Kun kuluttaja valitsee yhä useammin edullisimman vaihtoehdon, viljelijän tulot pienenevät. Ruoan halpuuttaminen on jatkunut 15 vuotta, ja viimeisimmän PTT:n selvityksen mukaan jo 72 % suomalaisista kuluttajista tekee ostopäätöksensä hinnan perusteella. Suomalainen ruoka, joka on tuotettu korkealla kustannus- ja laatutasolla, ei kykene kilpailemaan kannattavasti kaupan omien ”halppimerkkien” kanssa. Naudanliha- ja vilja-alat ovat jo kriittisessä tilanteessa. Nyt on kiire löytää suomalaiselle laatutuotannolle uusia, maksukykyisiä markkinoita.

Suomella on paljon sellaista, mistä maailmalla ollaan valmiita maksamaan: puhdas ruoka, vastuullinen tuotanto, vähäinen antibioottien käyttö, salmonellavapaus, erinomainen jäljitettävyyden ja turvallisuutta tuova tuotantokulttuuri. Nämä eivät ole kotimaan bulkkimarkkinoilla kilpailuetuja — mutta kansainvälisillä markkinoilla ne ovat. Lisäarvo syntyy vain, jos uskallamme investoida vientiin.

Vienti ei ole uhka kotimaan ruokaturvalle, vaan sen vahvistamista. Monipuoliset markkinakanavat parantavat sekä teollisuuden että alkutuotannon iskunkestävyyttä ja varmistavat, että

kriisitilanteissa vienti voidaan suunnata kotimarkkinoille.

Itä-Suomella on erityisen vahvat edellytykset yhdistää ruokavienti ja ruokamatkailu. Elinvoimainen maaseutu, puhtaat vesistöt, lähiruoka, maatilamatkailu ja European Region of Gastronomy -statukset muodostavat vetovoimaisen kokonaisuuden, joka on kansainvälisesti harvinaista. Ruokamatkailu voi toimia suomalaisen ruoan ”käänteisen viennin” alustana — kansainvälisenä makulaboratoriona, joka vahvistaa koko maan ruokaviennin kehitystä.

Siksi **Itä-Suomi tarvitsee oman ruokavientiohjelman** osaksi Itäisen Suomen ohjelmaa. Ohjelman tulisi mahdollistaa pitkäjänteinen kehittäminen, markkinoille pääsyn vahvistaminen ja alueellisten vahvuuksien kaupallistaminen. Työ on pitkäjänteistä, mutta suunta on oikea: meillä on jo lupaavia avauksia niin Eurooppaan kuin Aasiaan. Yhdistämällä maakuntien voimavarat tavoitteesta voidaan tehdä totta seuraavan kymmenen vuoden aikana.

Liiton syyskokouksessa luovutettiin MTK:n valtuuskunnan myöntämät kultaiset ansiomerkit ja MTK:n johtokunnan myöntämät ansiomerkit. Kuvassa vas. Osmo Koponen, Kalle Myllynen, Matti Louhelainen, Timo Vatanen, Jarmo Nevalainen, Pirjo Nevalainen, Ari Piironen ja Suvi Juopperi

2. Johtokunnan kokoukset

Johtokunnan kokoukset

Liiton johtokunta piti vuoden 2025 aikana 7 kokousta. Kokouksessa käsitellyt asiat on merkitty 89 pykälään. Työvaliokunta valmisteli asioita johtokunnalle. Johtokunta käsiteli kokouksissaan valiokuntien pöytäkirjat ja muistiot, liiton toimintaan ja talouteen liittyviä asioita, ajankohtaisiin maa- ja metsätalouteen sekä maaseutuyrittämiseen, hankkeisiin sekä muita järjestötoimintaan liittyviä asioita.

Kokous 10.1. liiton toimisto

- nimettiin valiokunnat ja valiokuntien jäsenet, edustajat eri tehtäviin sekä liiton laskujen hyväksyjät
- vahvistettiin erilaiset korvaukset liiton luottamushenkilöille ja toimihenkilöille
- käsiteltiin järjestöasioissa infoiltoja, pikkujoulua, keskusliiton kannusteita yhdistyksille ja liitolle, luottamushenkilöpäiviä sekä jäsenetuja
- käsiteltiin talousasioissa MTK-yhdistysten jäsenmaksusaantoa ja rästejä vuodelta 2024, Evli ja eQ-rahastojen sekä liittotilin tilannetta, hankeasioita sekä päätettiin maaseutunuorten asiamiehen ostopalvelusopimuksesta, Yrittäjienpurren parvekeremontin lopullisista kustannuksista, Kirkkokatu 21 autohallin kattoluiskan remonttikustannuksista, liiton toimiston nettiyhteyksistä, lisänäytöistä ja uuden puhelimen hankinnasta järjestöasiantuntijalle

- tiedotettiin ja päätettiin yhdistyskehittäjähankeesta
- päätettiin kummiyhdistyksistä
- keskusteltiin ajankohtaisista edunvalvonta sekä maa-, metsätalous- sekä maaseutupoliittisista asioista kuten, CAP 2034 valmistelusta, rahoituskehiksestä, Mercosur-sopimuksen vaikutuksista markkinoihin, aktiiviviljelijän määritelmästä, raiviopeltojen saamisesta tukien piiriin, metsäkatoasetuksesta ja sen vaikutuksesta maatalouteen, sosiaalisesta ehdollisuudesta ja sen vaikutuksesta työ sopimukseen ja turvallisuuteen, turvemaiden suojeluvaatimuksesta, välitä viljelijästä toiminnan vakinaistamisesta, Itäisen Suomen ohjelman täytäntöönpanosta ja sen seurannasta, valiokuntaudistuksesta, Sinkkolasta, Itäisen Suomen MTK liittojen kehitysyhteistyöhankkeesta.

Kokous 19.2. liiton toimisto

- käsiteltiin liiton tilinpäätös ja päätettiin ylijäämän käytöstä
- käsiteltiin, täydennettiin ja hyväksyttiin toimintakertomuksen lyhyt versio
- käsiteltiin järjestötapauksissa Tahkon luottamushenkilöpäivien palautteita, kuntavaaleja, yhdistysten kevätkokouksien ajankohtia, C-liittojen kokousta, liiton kevätkokouksen ja syksyn luottamushenkilöpäivien ajankohtia, Sinkkolan yhteistyön etenemisestä, MTK-Joensuun Seudun aloitetta kokoustekniikasta, lomitusasioista sekä päätettiin vaikuttajavalmennukseen osallistujajohdokkaista, V75 raveihin osallistumisesta sekä liiton kannanotosta liittyen kasvisruokasitoumukseen
- päätettiin eri hankkeista; Vastuullista viljelyä Järvi-Suomessa, Pohjois-Karjalan ruokaketjun selvitys- ja yhteistyö – hankkeista sekä tiedotettiin yhdistyskehittäjä – hankkeen etenemisestä
- keskusteltiin ajankohtaisissa edunvalvonta sekä maa-, metsätalous- ja maatalouspoliittisissa asioissa CAP:n uudesta kehysraamista, rahoitustapaamisesta Vallilassa, Itäisen Suomen ohjelman edistämisestä, pankkien vakuusongelmista, kuntien osallisuudesta valkuposkihänien yhteismetsästyslupien kustannuksiin
- keskusteltiin muissa asioissa infoiltojen ajankohdista, eri tapahtumien ajankohdista, Polkasta sekä Yrittäjienpurren kolmiosta ja Kirkkokatu 18 autotallista ja niiden vuokraustilanteesta.

Kokous 24.3. Teams

- käsiteltiin ja päätettiin liiton toimintakertomuksen sisällöstä
- käsiteltiin järjestöasioissa ja – tapahtumissa kevätkokouksien aineistoa, valtuuskunnan ja liiton kevätkokouksen asioita, päätettiin pikkujoulun pitopaikasta ja ajasta, järjestön hallitusosaaja koulutuksesta (JHO), liiton toimiston siivouksesta ja matoista, järjestöesitteen tekemisestä sekä polkutraktorien ostoista Sinkkolaan.
- tiedotettiin liiton tilinpäätöksestä ja tilintarkastuksesta
- tiedotettiin hankeasioista: vastuullista viljelyä Järvi-Suomessa hankkeen ei toteutunut, Pohjois-Karjalan Ruokaketjun selvitys- ja yhteistyö -hankekoordinaattorista, Sinkkolan opastetauluista, yhdistyskehittäjä -hankkeen valmistelutilanteesta
- tiedotettiin ja keskusteltiin ajankohtaisissa edunvalvonta sekä maa-, metsätalous- sekä maaseutupoliittisissa asioissa vierailusta Olli Rehnin luona

Kokous 9.5. Teams

- käsiteltiin ja päätettiin toimihenkilöiden palkkojen yleiskorotuksista ja kesälomista

- tiedotettiin ja päätettiin Yhdistyskehittäjä-hankkeen hakemisesta
- käsiteltiin järjestöasioissa pikkujoulua, Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen johtokuntien Kettulan vierailun ajankohtaa, liiton syyskokousasioita, polkutraktorien tilauksia ja niiden jakamisesta eri yhdistyksiin sekä Yrittäjienpurren kolmion asioita
- tiedotettiin ajankohtaisissa edunvalvonta sekä maa-, metsätalous- sekä maaseutupoliittisissa asioissa Itäisen Suomen ruokaketjun kasvu- ja vientiohjelmasta.
- tiedotettiin muissa asioissa eri tapahtumien päivämääriä

Kokous 18.8. Matkailukartano Kivennapa ja Teams

- tiedotettiin liiton taloustilanteesta sekä päätettiin autotallin myymisestä ja Metsätalon varaston tyhjentämisestä
- tiedotettiin MTK-yhdistysten jäsenmaksukertymistä ja liiton EV-maksukertymistä
- keskusteltiin ajankohtaisissa edunvalvonta sekä maa-, metsätalous sekä maatalouspoliittisissa asioissa CAP-suunnitelmasta, huoltovarmuusasioista, uuden elinvoimakituksen perustamisesta ja sen vaikutuksista Pohjois-Karjalan alueen toimintaan sekä hevosalan edunvalvonnasta
- käsiteltiin Ruokaketjun selvitys- ja yhteistyöhankkeen budjettia, taustoja, tavoitteita ja päätettiin ohjausryhmän kokoonpanosta.
- tiedotettiin yhdistyskehittäjä -hankkeen päätöksestä, Sinkkola -hankkeen tavoitteista ja maaseutunuorten järjestämisestä lasten maatalousnäyttelystä

Kokous 19.9. Sinkkola ja Teams

- päätettiin talousarviosta vuodelle 2026 ja sen esittämisestä syyskokoukselle
- päätettiin järjestöasioissa MTK-yhdistyksen mallisäännön lausunnosta, MTK-Juuan kunniakirjoista, MTK:n ansio- ja kultaista ansiomerkeistä, oppilasesityksistä Itä-Suomen alueelliselle maanpuolustuskurssille, luottamushenkilöpäivistä ja pikkujoulusta, keskusliiton valiokuntien valinnoista sekä tiedotettiin MTK-yhdistysten jäsenmaksukertymistä ja liiton EV-maksukertymistä
- tiedotettiin PKS:n muutoksista
- keskusteltiin ja tiedotettiin MTK:n valtuuskunnan asioista ja puheenjohtajatenteistä
- tiedotettiin ja keskusteltiin ajankohtaisista maatalouspoliittisista asioista, kuten CAP:sta, petoasioista, valkuposkihankista sekä pankkien maatalouden rahoitusasioista
- tiedotettiin muissa asioissa hanhien karkotus -hankkeesta (MSL)

Kokous 5.11. liiton toimisto ja Teams

- käsiteltiin ja päätettiin liiton toimintasuunnitelmasta 2026 ja sen esittämisestä syyskokoukselle
- käsiteltiin ja keskusteltiin järjestöasioissa luottamushenkilöpäivien palautteista, Pieksämäen puheenjohtajantentin tilaisuudesta, syys- ja vuosikokouskierroksesta, pikkujoulun ohjelmasta, liiton syyskokouksen asioista, MTK-yhdistysten jäsenmaksukertymistä ja liiton EV-maksukertymistä
- päätettiin järjestöasioissa valtuuskunnan ja Juho Jännes säätiön hallituksen edustuksista ja peltojen korvauskelpoisuuden kannanotosta
- käsiteltiin ajankohtaisissa edunvalvonta sekä maa-, metsätalous- sekä maatalouspoliittisissa asioissa syys- ja vuosikokouskierroksen aineistoa.
- muissa asioissa tiedotettiin liiton toimiston joulunajan aukioloajoista

3. Valiokuntien ja muiden toimielinten kokoukset

Valiokunnat

Liitossa toimi kertomusvuonna kaksi omaa valiokuntaa; työ- ja maaseutunuorten valiokunta. Mhy Pohjois-Karjalan kanssa toimi maakuntavaliokunta (metsävaliokunta). Liitto muodosti yhdessä Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen (MTK-Etelä-Savo, Keski-Suomi ja Pohjois-Savo) kanssa erikoiskasvi-, kuluttajatyö-, liha-, maito-, osaaminen- ja hyvinvointi- sekä peltokasvivaliokunnat. Elinkeino- ja yrittäjyys, ympäristö- ja maankäyttövaliokunnat yhdistettiin pilottina maankäyttövaliokuntaan. Valiokuntien pöytäkirjat on käsitelty liiton johtokunnan kokouksissa, jolloin on päätetty esille tulevien asioiden jatkotoimenpiteistä. **Maakuntavaliokunta** kokoontui neljä kertaa hybridikokouksina 10.2., 9.6., 28.8. ja 22.9. MTK-Pohjois-Karjalan toimistolla. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Päivikki Otronen Mhy Pohjois-Karjalasta ja sihteerinä MTK:n Metsänomistajien kenttäpäällikkö Seppo Niskanen.

Maakunnallisen metsävaliokunnan muodostavat MTK liiton puheenjohtaja, toiminnanjohtaja ja järjestöasiantuntija, Metsänhoitoyhdistyksen puheenjohtaja ja johtaja sekä MTK liiton ja Metsänhoitoyhdistyksen luottamushenkilöt. Valiokunnan kokouksiin kutsuttiin vuonna 2025 Ympäristö- ja maankäyttövaliokunnan sekä Elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunnan Pohjois-Karjalan jäsenet.

Maakuntavaliokunta koordinoi MTK-liiton, alueen MTK-yhdistysten ja Metsänhoitoyhdistyksen sisäistä yhteistyötä, ulkoista yhteistyötä ja vaikuttaa yhteisen edunvalvonnan piiriin kuuluihin asioihin. Valiokunnan tehtävänä on mm. vaikuttaa alueellaan ympäristö- ja maankäyttöasioihin, riistapolitiikkaan, energiamarkkinoihin, maakunnalliseen liikennepolitiikkaan sekä maaseudun elinkeinojen yleisiin toimintaedellytyksiin.

Helmikuun kokouksessa kuultiin Joensuun seudun yleiskaavasta, jota oli esittelemässä Patrik Hämäläinen Joensuun kaupungilta. Kokouksessa myös vahvistettiin valiokunnan ohjesääntö, linjattiin edunvalvonnan painopisteet vuodelle 2025, keskusteltiin riista-asioista sekä valmistauduttiin kuntavaaleihin. Kuntavaaliehdokkaille järjestettiin Eväitä ehdokkaille -tilaisuus maaliskuussa.

Kesäkuun kokouksen tärkeimpänä asiana oli käsitellä keskusliiton lähettämä lausuntopyyntö maakunnallisesta edunvalvonnasta. Lausunnon tueksi laadittiin Webropol -kysely. Lisäksi sovittiin, että syksyllä kontaktoidaan uusia kuntavaltuutettuja, mikä toteutuikin – joskin yhteistyötä MTK-yhdistysten ja Metsänhoitoyhdistysten välillä olisi voinut olla enemmän.

Elokuun etäkokouksessa käsiteltiin keskusliitolle lähetettävä lausunto sekä suunniteltiin syksyn tapahtumia.

Syyskuussa oli retkikokous, joka oli Pohjois-Savon kanssa yhteinen ja sinne kutsuttiin alueen kansanedustajat. Tilaisuuteen osallistui kansanedustaja Marko Kilpi. Aiheena oli infra-asiat ja retkeily suuntautui Mustanvirran sillalle Maaningalle.

Työvaliokunta kokoontui neljä kertaa; 24.4., 11.8., 11.9. ja 16.12. liiton toimistolla ja Teams-etäyhteydellä. Kokouksissa asiat ovat merkitty 37 pykälään. Kokouksissa valmisteltiin mm. johtokunnan kokousasioita, järjestö- ja talousasioita, henkilöstöasioita, muistioita, sopimuksia, ostopalvelusopimusta, taloyhtiöiden asioita ja henkilöstön loma-ajankohtia. Päätökset on alistettu johtokunnan hyväksyttäväksi. Työvaliokunnan kokouksiin ovat osallistuneet jäsenten lisäksi toimihenkilöt. Valiokunnan puheen-

johtajana toimi liiton puheenjohtaja ja muina jäseninä varapuheenjohtaja, järjestöasiantuntija ja toiminnanjohtaja.

Maaseutunuorten valiokunta kokoontui kolme kertaa; 29.1., 24.3. ja 30.8. liiton toimistolla, Sinkkolassa ja Teams -etäyhteydellä. Valiokunnan valintakokous pidettiin 18.11.

29.1. Liiton toimisto ja Teams-kokous

- Valiokunnan järjestäytyminen. Valittiin puheenjohtajaksi Kaisa Peura ja varapuheenjohtajaksi Perttu Leminen.
- Budjetin ja tulevien tapahtumien suunnittelua

24.3. Sinkkola Joensuu ja Teams-kokous

- Kesätapahtumien suunnittelua
- Kevätparlamentin ja laskettelutapahtuman palautteet
- Vaikuttajavalmennus

30.8. Liiton toimisto ja Teams-kokous

- Kesän tapahtumien palautteet
- Valintakokouksen järjestelyt
- Syksyn toiminnan suunnittelua
- Keskustelu MTK-järjestön tulevaisuudesta, tiedottamisesta ja edustajien paikoista

18.11. valintakokous, Joensuun Kuntokaidas

- Valiokuntaan asettuivat ehdolle Outi Miinalainen, Kasimir Kokkonen, Anni Tiainen, Janne Oinonen ja Simo Kettunen. Kokouksessa valittiin Anni Tiainen jatkamaan, Outi Miinalainen ja Kasimir Kokkonen uusina.
- Käytiin läpi tulevat ja valtakunnalliset tapahtumat sekä vahvistettiin maaseutunuorten toimintasuunnitelma vuodelle 2026.

Erikoiskasvaliokunta kokoontui kaksi kertaa; 17.2. Suonenjoella Pakkasmarralla ja 3.6. Teamsillä. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Antti Vauhkonen MTK-Etelä-Savosta, varapuheenjohtajana Antti Tolvanen MTK-Pohjois-Karjalasta sekä sihteerinä Antti Waris MTK-Keski-Suomesta.

Vuonna 2025 valiokunta jatkoi työtään erikoiskasvituotannon toimintaedellytysten vahvistamiseksi. Keskusteluissa korostuivat rahoituksen kiristyminen, tuotantopanosten hintapaineet ja sääntelyn aiheuttama kuormitus – eli samat tekijät, jotka ohjaavat viljelijöiden päätöksiä siitä, uskalletaanko uusia aloja lisätä, investoidaanko, tai jätetäänkö mieluummin “odottamaan mitä pelloilta paljastuu”.

Vuoden alun tilannekuva oli varovainen. Useilla tiloilla suunnitelmia pidettiin auki, eikä uusia aloja välttämättä kasvatettu, koska talvituhoja odotettiin ja riskit koettiin poikkeuksellisen suuriksi. Sääolojen sahaaminen – erityisesti talven sulamisjaksot – nähtiin suoraan tuotantoriskinä. Samalla kustannuspuolella lannoitteiden hintojen koettiin edelleen nousevan, vaikka aiemmin oli annettu viitteitä toisenlaisesta kehityksestä. Tästä muodostui yhdistelmä, joka näkyy päätöksenteossa nopeasti: investointeja pitäisi tehdä, mutta epävarmuus ja rahoituksen saatavuus syövät halukkuutta sitoutua.

Kevät-alkukesä toi keskusteluun hieman valoisamman sävyn säärintamien vaikutuksesta: monella alueella kevät oli sujunut kohtuullisesti, viileätkö sää oli tukenut tasaista kasvua, ja kasvustot olivat saaneet aikaa juurtua, vaikka sadetta toivottiinkin. Samalla kuitenkin todettiin, että pienetkin pakkasjaksot olivat vieneet osan pinta-alasta ja että talvituhoja oli paikoin yllättävän paljon – jopa kestäville herukoilla. Tämä kertoo olennaisen erikoiskasvituotannosta: riski ei ole vain “sato vai ei”,

vaan riski on myös kasvin elinvoiman ja tuotantokyvyn heikkeneminen, mikä vaikuttaa useamman vuoden perspektiivissä.

Sääntely ja laatu-järjestelmät olivat vuoden aikana läpileikkaava teema. Helmikuussa käytiin laaja keskustelu IP-sertifikaateista ja niiden suhteesta GlobalGAPiin. Ydinviesti oli, että järjestelmä voi olla sinänsä perusteltu, mutta sen pyörittäminen on raskasta ja vaatimusten muutokset kasaantuvat tilan hallinnolliseksi työksi. Samaan pakettiin nivoutuivat vastuullisuusraportointi (ESG) ja viranomaisprosessit – eli se kokonaisuus, jossa erikoiskasvituottajalle tulee yhä enemmän “ketjuvaatimuksia” samaan aikaan, kun kannattavuus on tiukoilla.

Työntekijätilanne nousi esiin sekä käytännön rekrytointina että byrokratiakysymyksenä. Helmikuussa käsiteltiin erityisesti kausityöntekijöiden osoite- ja tavoitettavuusongelmia talvikaudella, koska esimerkiksi laskujen tai viranomaiskirjeiden perillemeno voi aiheuttaa tiloille ja työntekijöille kohtuuttomia seurauksia. Kesäkuussa viesti oli, että työntekijöiden löytämiseen on joutunut tekemään aiempaa enemmän työtä ja “etsimistä”. Keskusteluun nousi myös tarve selvittää eräiden toimijoiden roolia ja käytäntöjä työntekijäasioissa (mainintana Suomen Turvaopaste Oy), mikä kertoo siitä, että työvoiman saatavuus ei ole pelkkä “löytyykö tekijöitä” -kysymys vaan sisältää sopimus-, ohjaus- ja vastuuketjuja, joihin tarvitaan yhteisiä pelisääntöjä.

Edunvalvonnan ja kehitystyön puolella vuoden aikana jatkettiin MTK:n erikoiskasvaliokunnan strategiatyötä. Helmikuussa todettiin, että strategiatyölle rakennetaan nyt pohjaa kyselyn avulla eri tuotantosunnille, ja kesäkuussa tilanne eteni niin, että vastauksista koottiin yhtenäinen kokonaisuus ja työtä jatkettiin MTK:n päätöksenteon tueksi. Tämä on tärkeää, koska erikoiskasviala on käytännössä monilajinen ja monirakenteinen kokonaisuus – ja ilman yhteistä suuntaa edunvalvonta helposti pirstoutuu yksittäisiksi teemoiksi. Lisäksi sovittiin webinaariajattelusta: vastuullisuus ja laatuvaatimukset yhtenä kokonaisuutena, ja erikseen työluvat ja verotus. Se on järkevä jako, koska juuri näissä asioissa viljelijöiden “transaktiokustannus” on kasvanut eniten.

Haasteiksi tulevaisuuteenkin jää investointien ja rahoituksen pullonkaulat, laatu- ja vastuullisuusjärjestelmien kohtuullistaminen sekä työvoiman saatavuuden ja prosessien sujuvoittaminen. Näiden rinnalla ilmaston ja sään aiheuttama vaihtelu (talvituhoista kevään halloihin) on taustalla jatkuvana “uuden normaalin” riskinä, joka pakottaa sekä viljelytekniisiin että taloudellisiin varautumisratkaisuihin.

Lihavaliokunta kokoontui kaksi kertaa; 4.2. Itä- ja Keski-Suomen luottamusenkilöpäivien yhteydessä Pohjos-Savossa Tahkolla ja 17.11. MTK:n Lihafoorumin ja lihaseminaarin yhteydessä. Lisäksi lihavaliokunnan jäsenet olivat kutsuttuina etänä MTK:n lihafoorumiin 3.3. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Lauri Jaatinen MTK-Keski-Suomesta, varapuheenjohtajana Paavo Sävilammi MTK-Etelä-Savosta sekä sihteerinä Rauli Albert MTK-Etelä-Savosta.

Valiokunnan keskeisinä tavoitteina ja teemoina olivat salmonellavahinkorahasto/salmonellarahasto, peltolohkojen korvauskelpoisuus, käyttämättömät CAP-määrärahat, seuraava tukikausi ja Mercosur-sopimuksen vaikutukset (metsäkatsoasetus ym.)

Sika-alan valtion talousarvion ulkopuolinen salmonellavahinkorahaston valmistelu etenee. Rahastosta korvattaisiin sikoja pitävillä ja kasvattavilla yrittäjillä sikalaan tulleesta salmonellatartunnasta aiheutuvia kustannuksia ja menetyksiä. Korvausten maksamiseen tarvittavat varat kertyisivät rahastoon yrittäjiltä vuosittain perittävästä salmonellavahinkomaksuista. Rahastoon

peritään maksua 20 miljoonaa euroon asti, jota valtio pääomittaa tarvittaessa. Rahaston kulu on noin 2 euroa/sika/vuosi. Hallinnoinnista vastaisi Ruokavirasto. Vastaavanlainen rahasto perustetaan myös siipikarjalle, jos rahasto todetaan toimivaksi.

Tuottajahinnat ovat Euroopan hinnoista jäljessä. Kaupoissa lihamarkkinointi pitää saada kuntoon. Kotimainen tuote on ylivoimainen, mutta kuluttaja ei tunnista laatutuotetta. Suoramyyntissä luomulla on kysyntää, muttei muualla. Tukien käyttämättömät määrärahat pitäisi käyttää niihin, mihin niitä on suunniteltu tai käyttää ylipäänsä maatalouteen, esimerkiksi peltojen tukikelpoisuuksiin. Eläinten hyvinvointikorvaus ei ole korvannut nautasektorin menetyksiä. Seuraavalla ohjelma-kaudella pitää nautasektorin tuissa onnistua paremmin. Tukiehdossa on muutenkin ristiriitaisuuksia: ulkona kasvavilla naudoilla riittää vesi, kun taas kylmäpihatossa pitää olla lämmitetty vesi. Investointihalukkuutta on tiloilla, mutta rahoituksen nihkeys estää investoinnit.

Luomuvaliokunta kokoontui kaksi kertaa; 27.2. Varkaudessa Kaks Ruusua ja 11.11. Lapinlahden Teknologiatalolla. Lapinlahdella kokoonnuttii myös Itä- ja Keski-Suomen luomuyhdistysten kanssa. Kokouksen jälkeen käytiin vierailulla Mikko Piipon tilalla. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Mikko Piippo MTK:sta, varapuheenjohtajana Marisa Hukkanen MTK-Etelä-Savosta sekä sihteerinä Rauli Albert MTK-Etelä-Savosta.

Luomuvaliokunnan keskeiset tavoitteina olivat tukien täysimääräinen käyttö järjestöllisen edunvalvonnan painopisteeksi, tuoda julkisessa keskustelussa esille luomumarkkinan toimimattomuus ja ratkaisukeinot sekä valtion välinpitämättömyys 25 % luomutavoitteen saavuttamiseksi sekä yhteistyön tiivistäminen Luomuliiton Itä- ja Keski-Suomen yhdistysten kanssa.

Luomuyhdistysten ja valiokunnan kokouksessa aloitettiin kannanoton valmistelu. Parhaillaan on käynnissä useampi hanke, joka liittyy Itä- ja Keski-Suomen luomutoimijoihin. Uutta Virtaa Järvi-Suomen luomuun, Luonnon monimuotoisuustuuppaukset ja viljahanke.

Kuva: Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen luomuvaliokunta ja luomuyhdistysten edustajat vieraillemassa Alapihan tilalla.

Maitovaliokunta kokoontui kaksi kertaa; 14.3. Jyväskylässä ja 30.10. Kuopiossa. Jyväskylän kokouksen alussa oli yhteinen kokous eteläisten liittojen maitovaliokunnan kanssa. Valiokuntalaisia osallistui Maitoalan huippuseminaariin Kuopiossa 29.-30.10. Kokousten välissä yhteydenpito tapahtui WhatsApp-ryhmän ja sähköpostin kautta. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Tuomas Pietiläinen MTK-Keski-Suomesta, varapuheenjohtajana

Peritään maksua 20 miljoonaa euroon asti, jota valtio pääomittaa tarvittaessa. Rahaston kulu on noin 2 euroa/sika/vuosi. Hallinnoinnista vastaisi Ruokavirasto. Vastaavanlainen rahasto perustetaan myös siipikarjalle, jos rahasto todetaan toimivaksi.

Valiokunta laati eteläisten liittojen maitovaliokunnan kanssa kirjeen MTK:n johtokunnalle koskien maataloustukien uudistamista, jossa otettiin kantaa, että maataloustukia tulee kohdentaa nykyistä selkeämmin ruoantuotantoon ja maidontuotannon jatkuvuuden turvaamiseen. Maidontuotannon ja lehmämäärän lasku heikentää koko ruokaketjua ja näkyy markkinoilla mm. jauhelihapulana. Keskeiset esitykset MTK:n johtokunnalle:

- lehmäpalkkion poikimavälin tiukentaminen
- AB-alueen lehmäpalkkion määrärahan korotus + 1 M€
- investointituen enimmäismäärän nosto 1,5 M€:oon
- tukien ennakot maksetaan aikaisemmin
- eläinpalkkioiden ensimmäinen erä maksetaan ennakkoon edellisen vuoden eläinmäärän perusteella, kuten pohjoisessa tuessa
- tukiehtoja muutetaan siten, että säilörehu- ja kuivaheinärullille tulee sadonkorjuuvelvoite
- tukien maksamista vanhuuseläkkeen kanssa samanaikaisesti tulee tulevaisuudessa rajoittaa
- luopumistukijärjestelmä tulee palauttaa tukemaan hallittua sukupolvenvaihdosta ja tuotannosta luopumista
- maidolle osoitettu tuki maksetaan litraperusteisesti koko maassa
- eteläiset liitot korostavat kuukausittaista maksua tilojen maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Valiokunta tapasi lokakuussa Keskon aluejohtaja Jesse Kohosen. Keskusteluissa käsiteltiin ruokamarkkinoita, kaupan merkkien vaikutusta, huoltovarmuutta sekä alkutuotannon ja kaupan yhteistyön kehittämistä. Tavoitteena on lisätä tiedonkulkua ja yhteistyötä. Lisäksi valmisteltiin hätäteurastusta koskeva tiedote.

Itä- ja Keski-Suomen MTK- liittojen maito- ja lihavaliokuntien tiedote

Hätäteurastus käyttöön myös Suomessa

EU tarkentamassa hätäteurastusasetusta. Asetusmuutoksen tavoitteena on ruokahävikin pienentäminen

Asetusmuutokselle on tarve, koska jäsenvaltiot ovat tulkinneet nykyisiä säädöstä eri tavoin ja hätäteurastuksia ei ole tiloilla ollut mahdollista, kuin hyvin rajoitetusti. Osa jäsenmaista on tulkinnut niin, että vain onnettomuuteen joutuneen mutta muuten terveen hätäteurastetun eläimen lihaa voi käyttää ihmisravinnoksi. Toiset jäsenmaat ovat soveltaneet säädöstä laajasti sallien kaikki tapaukset, joissa hätäteurastetun eläimen lihan käyttö ei aiheuta ihmisille terveysriskiä. Suomi kuuluu näihin tiukoimpiin tulkitsijoihin ja käytännössä Suomessa ei juurikaan tehdä hätäteurastuksia, niin että liha päätyisi myyntiin elintarvikeketjuun.

Suomi ei ole nautanlihassa omavarainen ja lisäksi tuotanto on kääntynyt laskuun. Nautanlihasta on pulaa. Maito- ja nautatiloilla menee ravinnoksi kelpaavaa lihaa hukkaan polttoon Honkajolle, kun loukkaantuneiden nautojen hätäteurastusta ei voi tehdä. Tiloille syntyy taloudellisia menetyksiä ja koko ruokaa ketjuun turhaa ruokahävikkiä.

Asetusmuutosta ollaan tarkentamassa laajan tulkinnan suuntaan, niin että hätäteurastukset olisivat nykyistä helpommin mahdollista toteuttaa lainmukaisesti ja elintarvikeeturvallisuus huomioiden. Säädökset tulevat edelleen vaatimaan muun muassa, että ennen hätäteurastusta virkaeläinlääkäri on tarkastettava eläin. Lopetuksen saa tehdä vain henkilö, jolla on lopetusasetuksen mukainen kelpoisuus. Muutos vähentää tarpeettomia taloudellisia menetyksiä ja ruokahävikkiä.

Itä- ja Keski-Suomen maito- ja lihavaliokunnat pitävät komission muutosesitystä hyvänä ja tarpeellisena. Suomen tulee toimia niin, että hätäteurastusmahdollisuudet otetaan myös täysimäärisesti käyttöön. Hätäteurastukseen liittyvät tarkastusmenetelmät ja maksut on määriteltävä niin, että hätäteurastus on taloudellisesti mahdollista. Teurastamojen tulee yhdessä kehittää hätäteurastukseen liittyvät palvelut ja ne tulee olla tarjolla koko Suomessa.

Osaaminen ja hyvinvointivaliokunta kokoontui kaksi kertaa: 24.3. Teamsillä ja 20.10. Kuopion Työterveyslaitoksella. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Marita Miettinen MTK-Pohjois-Karjalasta, varapuheenjohtajana Jouko Åkerlund MTK-Pohjois-Savosta sekä sihteerinä Heini Mämmi MTK-Pohjois-Savosta.

Vuoden ensimmäisessä kokouksessa Kati Partanen toi terveisiä valiokuntatyön uudistamisesta keskusliiton valiokunnissa. Sosiaalinen ehdollisuus astui voimaan vuoden 2025 alusta. Asetuksen voimaan astuessa sosiaalisen ehdollisuuden osalta rajanveto oli vielä hieman kesken. Keskusliiton asiantuntijat tekivät töitä rajavedon selkeyttämiseen. Melan Välitä viljelijästä toiminta / varhaisen tuen palvelu vakinaistettiin vuoden 2025 alussa.

Viljelijöiden kuulumisia esittelivät Eila Eerola ja muut työkykyneuvojat. Keskusteluissa nostettiin esille positiivisen viestinnän merkitys maatalousyrittäjien keskuudessa. Monet kokevat, etteivät he voi välttämättä täysin iloita omista onnistumisistaan. Lisäksi käsiteltiin tarpeita maatalousyrittäjien eläketasoihin liittyen ja työtulotasojen tasa-arvoa tilan maatalousyrittäjien kesken. Mela työtulotasot eivät ole aina samat puolisoilla, jos molemmat yrittäjät tekevät 100 % työaikaa tilalla.

Päivi Wallin esitteli lomituksen ajankohtaiskatsauksen, jossa suurimpana uutisena oli lomitukset uudistus. Kokouksessa keskusteltiin myös työterveyspalveluista ja maatalouden työturvallisuudesta. Erityisesti työtaturmien lisääntyminen maatalousalalla huolesti. Rahoituksen tilanne nousi myös esille. Alueen maatalousyrittäjät kokevat, ettei nykyinen rahoitustilanne kannusta uusia yrittäjiä alalle. Muita huolenaiheita olivat maatalouden pitkät prosessit ja rahoituksen saatavuus, jotka kuormittavat yrittäjiä. Melan asiamiehet aloittavat jälleen puhelinyhteydenotot tiettyjen maatalousyrittäjäsegmenttien parissa. Toivottiin, että yrittäjät ottaisivat itse yhteyttä Melaan työtulotasojen oikeellisuudesta. Toivottiin lisää tiedotusta työterveyspuitesopimuksista sekä tarpeet Mela-asiamiesten koulutuksen kehittämiseksi, erityisesti osakeyhtiöiden ja yhtymien osakkaiden lomaoikeuksien osalta.

Syksyn valiokunnan kokouksessa olivat mukana Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen alueen työkykyneuvojat. Keskeisimmät nostot

- taloushaasteet edelleen mukana
- vakavia fyysisen työkyvyn haasteita
- maatalouden jakautuminen itä/länsi, tuotannon alasajo
- yrittäjien tietoisuus Mela-turvan tasosta ja mahdollisuuksista
- työterveyshuollon matala liittymisaste
- valvonta ja byrokratia ahdistaa viljelijöitä (sis. sosiaalinen ehdollisuus)
- toimijuutta löytyy asiakkaissa aikaisempaa enemmän; osaaminen, aikaisemmin liikkeellä, jaksaminen ei aina hallitseva elementti

Jukka Mäntälä Työterveyslaitokselta piti ennen työsuojainnäyttelyä esityksen aiheesta työsuojaimet terveyden edistäjänä maatilaympäristössä. Tapatuuriin voi johtaa joko fyysinen kuormittuminen, psykososiaalinen kuormittuminen tai altistumi-

nen tai näiden yhdistelmät. Fysikaalisia altisteita ovat esimerkiksi melu, värinä, UV-säteily, epäsuotuisat lämpöolosuhteet. Maatalousyrittäjien hengitysilmissä tärkeimmät kemialliset altisteet eläinpeite, dieselpakokaasu, puupöly, hitsausuurut, lietalankaasu, kiteinen piidioksidipöly (kvartsi). Hengitysilma-
altisteilta voi suojautua oikeanlaisilla suojaimilla.

Kuva: Työsuojainnäyttely Kuopion työterveyslaitoksella

Itä- ja Keski-Suomen osaaminen ja hyvinvointivaliokunnan tiedote syksyllä 2025:

Maatalousyrittäjän työterveys on osa tilan kestävyttä

Maatalous on elinkeino, joka vaatii sekä fyysistä että henkistä kestävyttä vuoden jokaisena päivänä. Maatalousyrittäjä kantaa vastuuta paitsi eläimistä, pelloista ja tuotannosta, myös perheestään. Joskus saattaa unohtua oma hyvinvointi - kova työ ei saisi tapahtua oman terveyden kustannuksella. Työterveys ja työkyky eivät ole itsestäänselvyyksiä. Ne rakentuvat arjen valinnoista, oikeasta tuesta ja riittävästä huolenpidosta

Ennen työn aloittamista mietitään, mitä voi sattua – ja miten se voidaan estää

Maatalousyrittäjät työskentelevät usein yksin pitkiä päiviä ilman selkeää työaikaa. Tilan käytännön työt, juoksevat asiat sekä taloudelliset paineet muodostavat yhdistelmän, joka kuormittaa sekä kehoa että mieltä. Moni on tottunut "pärväämään", mutta liian usein se tarkoittaa myös oireiden sivuuttamista – kunnes on pakko pysähtyä.

Tutkimusten mukaan maatalousyrittäjillä on:

- Tavanomaista enemmän tuki- ja liikuntaelinvaivoja
- Kohonnut riski hengitystiesairauksiin (esim. eläinpöly, ammoniakki, lietalankaasu)
- Kohonnut riski työtaturmiin ja pitkäaikaiseen stressiin
- Haasteita jaksamisen ja työkyvyn ylläpidossa erityisesti iän karttuessa

Tiesitkö, että astman voi saada jopa ensimmäisestä altistuksesta lietalankaasuille esim. lietteen pumppaustilanteessa. Tämän takia suojainten käyttö on äärimmäisen tärkeää.

Työterveys on yrittäjän valttikortti

Vaikka yrittäjät eivät kuulu automaattisesti työterveyshuollon piiriin, maatalousyrittäjällä on mahdollisuus järjestää itselleen työterveyspalveluita Kelan tukemana. Tämä tarkoittaa ennaltaehkäiseviä terveystarkastuksia, työympäristön riskiarvioita sekä työkyvyn seurantaa ja tukemista.

Maatalousyrittäjänä voit saada tukea esimerkiksi:

- Fyysisten vaivojen ennaltaehkäisyyn (esim. nostotekniikka, ergonomia)
- Hengityssuojainten ja työturvallisuuden valintaan
- Varhaiseen puuttumiseen uupumuksen tai stressin merkeissä
- Työkykyä tukevien kuntoutuspalveluiden hakemiseen

Vahva yrittäjä, vahva maatalous

Työkyky on yksi tilasi tärkeimmistä voimavaroista. Huolehtimalla omasta terveydestäsi huolehdit samalla myös perheestäsi, tuotannon jatkuvuudesta ja maatalouden tulevaisuudesta.

Sinulla on oikeus voida hyvin työssäsi.

Kannustamme kaikkia maatalousyrittäjiä:

- Varaamaan säännöllisesti terveystarkastuksia
  - Kartoittamaan tilan riskitekijöitä ja parantamaan työturvallisuutta
  - Keskustelemaan jaksamisesta – matalalla kynnyksellä
  - Hyödyntämään saatavilla olevia tukipalveluita ja verkostoja
- Työterveyden edistäminen ei ole vain yksilön asia, vaan koko maaseudun hyvinvoinnin kysymys. Kun yrittäjä voi hyvin, myös suomalainen ruuantuotanto ja maalla asuvat voivat hyvin.

Peltokasvaliokunta kokoontui kahdesti Teamsillä 20.3. ja 9.12. Valiokunnan puheenjohtajana toimi Kimmo Laamanen MTK-Etelä-Savosta, varapuheenjohtajana Jarkko Nurminen MTK-Keski-Suomesta sekä sihteerinä Antti Waris MTK-Keski-Suomesta. Valiokunta jatkoi alueellista yhteistyötä kasvinviljelyn kilpailukyyn ja toimintavarmuuden vahvistamiseksi. Työn ydin oli käytännössä sama kuin tiloilla arjessa: Markkina- ja kustannuspaineiden hallinta, tuotannon riskien pienentäminen sekä se, ettei sääntely ja uudet vaatimukset valu yksipuolisesti viljelijän kustannukseksi. Vuoden molemmissa kokouksissa saatiin ajankohtainen EU- ja markkinatilannekuva Brysselistä Max Schulmannin kautta.

Kevään keskusteluissa painottui poikkeuksellisen selvästi DON-kysymys: mittaustulosten vaihtelu, menetelmien epäyhtenäisyys ja se, miten helposti epävarmuus muuttuu tilalle hinnaksi tai markkinariskiksi. Jos mittauskäytännöt ja tiedon saatavuus (myös lajikekohtaisesti) eivät ole kunnossa, markkina ei toimi reilusti – ja silloin riskin kantaa se, jolla on heikoin neuvotteluasema. Samassa yhteydessä nousi esiin viljelymenetelmien ja sääolojen rooli riskin muodostumisessa, mutta keskustelun ydin oli nimenomaan järjestelmän toimivuudessa: miten varmistetaan, että mittaaminen on vertailukelpoista ja ennakoitavaa.

Huoltovarmuus oli mukana konkreettisena markkinakysymyksenä. Keväällä tarkasteltiin Huoltovarmuuskeskuksen varmuusvarastoinnin ja varastojen purun vaikutuksia: jos purku rytmitetään tai toteutetaan tavalla, joka heiluttaa markkinaa, vaikutus voi näkyä nopeasti tuottajahinnassa ja kaupan dynamiikassa. Tavoitteena oli löytää linja, jossa huoltovarmuus toteutuu ilman, että kotimainen markkina samalla ”rangaistaan” heilahteluilla. Lannoitteet ja panoshinnat muodostivat vuoden läpi kulkevan selkärangan. Keväällä keskustelu kytkeytyi vahvasti kauppapolitiikkaan (mm. Venäjä/Valko-Venäjä-kytkentöihin) ja siihen, miten tullit ja rajoitteet voivat siirtyä koko markkinaan hintavaihteluksina. Joulukuussa sama teema syveni EU:n tuleviin linjauksiin: odotuksiin ”lannoitestrategiasta”, energiahinnan ja maakaasun roolista sekä siihen, miten kustannuspaine lopulta

kasautuu nimenomaan kasvitiloille. Tätä kokonaisuutta peilattiin myös sääntelyn kehitykseen, kuten hiilirajamekanismin ja laajemman ”yksinkertaistamisen” keskusteluun – käytännössä siihen, helpottaako vai monimutkaistaako uusi paketti tilojen arkea.

Toinen selvästi vahvistunut teema oli data ja vastuullisuus. Keväällä käytiin suoraviivaista keskustelua siitä, että tiloilta kerättävän datan arvo kasvaa, mutta pelisäännöt hyötyjen ja kustannusten jaosta laahaavat. Huoli ei ollut ”kehitysvastaisuus”, vaan hyvin maanläheinen: jos jokainen ostaja tai ketju rakentaa oman laskentamallinsa ja vaatii oman raportointinsa, lopputulos on tilalle byrokratiaa ja epäselvää riskiä – ja toiselle osapuolelle kilpailuetua. Linja oli, että laskennan pitäisi olla yhtenäistä ja minim tiedon varassa toimivaa, ja että tilan dataan liittyy myös omistajuus- ja korvauskysymys, josta ei voida vaieta. Turvepeltoihin liittyvät vaatimukset näyttäytyivät tässä kehikossa konkreettisena esimerkkinä: vastuullisuusrajaukset voivat käytännössä rajata osaa pelloista tai tuotannosta ketjujen ulkopuolelle, ellei vaikutuksia arvioida realistisesti.

Kokouksissa käsiteltiin myös keinovalikoiman kaventumista ja valvonnan käytäntöjä. Torjunta-aineisiin ja hyväksyntäpolitiikkaan liittyvät kysymykset nousivat esiin kilpailukyyn näkökulmasta, ja kansallisista prosesseista keskusteltaessa Tukes nähtiin keskeisenä toimijana. Samalla todettiin tarve kerätä kentältä systemaattisemmin havaintoja valvonnan vaihtelusta ja viedä niitä eteenpäin siten, ettei asia jää yksittäisten tilojen kokemukseksi vaan muuttuu korjattavaksi ilmiöksi.

Vuoden aikana valiokunnan työssä alkoi myös hahmottua seuraavan vaiheen fokus. Peltokasvifoorumia pidettiin tärkeänä vaikuttamisen ja yhteisen tilannekuvan rakentamisen alustana, ja samalla tunnistettiin tarve saada mukaan myös nuorten näkökulma, jotta edunvalvonnan ja kehittämisen ”jatkuo” ei katkea. Kokonaisuutena vuosi 2025 kiteytyi kolmeen asiaan: panoshintojen ja lannoitemarkkinan hallittavuus, markkinoiden toimivuus (DON mukaan lukien) sekä se, miten vastuullisuus- ja datajärjestelmät rakennetaan niin, että ne parantavat kilpailukykyä – eivätkä vain siirrä riskiä ja kustannusta alkutuotantoon.

Työryhmät

Itä- ja Keski-Suomen MTK-yhdistysten luottamushenkilöpäivät pidettiin 4.-5.2. Tahkolla. Järjestelyvastuuvooro oli MTK-Pohjois-Savolla. Ensimmäisenä päivänä ennen lounasta oli maa- ja metsätalousministerin Sari Essayahin etä ajankohtaiskatsaus. Iltapäivällä kuulumme alustukset maa- ja metsätalouden merkityksestä kokonaisturvallisuudessa Harrit Lonka kokonaisturvallisuusklusteri Pohjois-Savon liitto ja huoltovarmuustoimet maa- ja metsätaloudessa Markus Lassheikki MTK. Alustuksien jälkeen olivat työpajat. Yhdistystoimintaa huoltovarmuuden näkökulmasta: mitä omassa yhdistyksessä voidaan tehdä näiden asioiden edistämiseksi

- mitä tehdään (esim. tapahtuma, kysely, jäsenviestintä)
- kuka tekee (puheenjohtaja, johtokunnan jäsenet, sihteeri, viestintää hoitava, kaikki jäsenet tms.)
- kenelle (esim. omat jäsenet, luottamushenkilöt, kuntapäätäjät, media)
- kenen kanssa
- aikataulu

Työryhmät

1. Sähkö, vesi, tietoliikenneyhteydet
2. Kuluttajiin ja päättäjiin vaikuttaminen
3. Rikosten ehkäisy
4. Tiestö
5. Yrityksen varmuusvarastot (polttoaineet, rehut, kuivikkeet, siemenet, lannoitteet jne.)

6. Työvoimaresurssit
7. Henkinen kriisinkestävyys
8. Ensiaputaidot
9. Kotivara
10. Tilannekuvan rakentaminen verkostoja varten

Toisena päivänä oli Tulevaisuusfoorumi, jossa oli paljon keskustelua liittyen maatalouden tulevaisuuteen, kehitykseen ja jopa maatalouden tulevaisuuksien vaihtoehtoisuuksiin. Tilaisuuteen oli mahdollista osallistua myös etäyhteyksin.

Ohessa esiintyjien tiivistelmät puheenvuoroista:

Vastuullisuus kauppaketjussa: Jouni Ruotsalainen, Osuuskauppa PeeÄssä

PeeÄssän myymästä ruoasta lähes 80 prosenttia on Suomessa tuotettua. Paikallistuotteet on pyritty tuomaan kuluttajille helpommin nähtäville "Tiältä päin" -konseptin kautta. Jotta tuottaja saa tuotteensa kaupan hyllylle, tuotevolyymin on oltava riittävän suurta. PeeÄssä on nostonat profiiliaan vastuullisena toimijana, vastuullisuus kostuu kuitenkin monesta eri osasta alueesta, joten käsite ei ole aivan yksiselitteinen. Vastuullisuuden sääntely tulee laajenemaan jatkuvasti, joten koko ruokaketjun yhteistyön on tiivistyttävä.

Markkinatalouden mahdollisuudet: Timo Pajari, Valio Oy

Pajari käsitteli puheenvuorossaan globaalia työympäristöä ja maitotuotteiden markkinoita. Valio konsernin viennistä 2,3 miljardin liikevaihdosta noin 65 % tulee Suomesta ja 35 % ulkomailta. Valiolla on viennissä kasvutavoitteita ja he ovat kartoittaneet Valiolle kiinnostavia liiketoimintamahdollisuuksia, joita on lisäarvotuotteiden kautta mm. Aasiassa. Lisäarvotuotteita ovat esimerkiksi lastenruoat ja laktoositon tuotteet. Lisäksi Pajari käsitteli esityksessään vastuullisuusnäkökulmia. Valion visio on rakentaa tulevaisuuden ruokajärjestelmää, jossa eri ruoantuotannon muodot täydentävät toisiaan. Valio on myös lanseerannut ilmastotyön asiakkuusohjelman, jonka tarkoituksena on järjestää markkinaehtoinen rahoitus ilmastotoimenpiteille.

Kehittyvän tilan näkökulma: Mikko Piippo, Alapihan tila

Alapihan tilan toinen maatalousyrittäjä, Mikko Piippo, kertoi tilan kehitystarinan ja tilan keinoja pärjätä maataloustuotannossa nykypäivänä. Tilan kriittiset resurssit kiteytettiin olevan **pääoma, pelto ja ihminen**. Tilojen käyttämä kannattavuuslaskenta on suunnittelun työkalu. Reaalitalous koostuu kuitenkin tilan **kassasta ja vakavaraisuudesta**.

Mitä tulevaisuuksia meillä on edessämme? Tuomas Kuhmoinen,

Tulevaisuuden tutkimuskeskus

Maanviljelijöiden ammatista unelmoivien nuorien tärkeimpiä tavoitteita kyselytutkimuksen mukaan olivat kohtuullinen toimeentulo, omavaraisuus, kestävä viljely- ja elämäntapa, merkityksellinen työ, menestyvä liiketoiminta ja oma hyvinvointi.

- Joku tuottaa aina suomalaisten ruoan, pääasiassa Suomessa.
- Huoltovarmuutta, ilmastonmuutosta ja elon köyhtymistä ei ole otettu tosissaan
- On tärkeää miettiä vaihtoehtoisia tulevaisuuksia. Esimerkiksi millaista olisi Euroopan maatalous, jos kaikki viljelijät olisivat alle 35-vuotiaita naisia?
- Kaiken politiikkasuunnittelun ja omakohtaisten pohdintojen lähtökohdaksi on otettava useiden vaihtoehtoisten tulevaisuuksien olemassaolo - ja niiden tarjoaminen.

Tulevaisuusfoorumin jälkeen oli omat osiot, joissa pohdittiin oman alueen tulevaisuusnäköymiä. Luottamushenkilöpäiville osallistui kaiken kaikkiaan noin 100 henkilöä, Pohjois-Karjalasta 23 henkilöä.

Luottamushenkilöpäivien julkilausuma

Vain kannattavat tilat voivat pitää yllä huoltovarmuutta

Suomalaiset maatilat ovat tehneet vuosikymmeniä pyyteetöntä työtä Suomen yhteiskunnan huoltovarmuuden ja kriisinkestävyiden eteen. Pitkään jatkunut heikko taloudellinen tilanne heikentää maatalojen huoltovarmuus- ja kriisinkestävyitä. Sen vuoksi tiloilla ei ole esimerkiksi varaa ylläpitää välttämättömien tuotantopanoksien varastoja. Elintarvikkeiden alkutuotannon heikko kannattavuus vaikuttaa myös viljelijöiden henkiseen kriisinkestävytyteen. Viljelijät ovat selviytyneet historian aikana monista kriisitilanteista hyvin ongelmanratkaisukykyä vaativan työnkuvansa ansiosta. Heikkoon taloudelliseen tilanteeseen on kuitenkin saatava korjausliike, ennen kuin viljelijöiden kantokyky loppuu.

Maatila muodostavat Suomeen iskunkestävän ja hajautetun verkoston huoltovarmuutta turvaamaan. Ne pitävät haja-asutusalueen asuttuina ja luovat lähiturvallisuutta myös muille alueen asukkaille ja alueella vieraileville. MTK:n paikallisyhdistykset olisivat valmiit luomaan myös yhteistyöverkostoja maaseutupitäjien huoltovarmuustilanteen parantamiseksi.

Jotta tiloilla pystyttäisiin varautumaan mahdollisiin kriisitilanteisiin nykyistä paremmin, huoltovarmuusjärjestelmän tulisi tukea maatiloja varastojen ylläpitämisessä. Tilat voisivat esimerkiksi varastoida polttoainetta omaansa ja lähiympäristönsä tarpeeseen, mikäli he saisivat sitouttamalleen pääomalle koron. Huoltovarmuutta tukeviin tuote- ja tuotantopanosvarastojen ylläpitoon ja rakentamiseen tulisi myös saada investointituki.

MTK:n Itä- ja Keski-Suomen liittojen johtokunnat, paikallisyhdistysten puheenjohtajat ja sihteerit, maaseutunuoret sekä liittojen toimihenkilöt kokoontuivat Tahkolle 4-5.2.25 kouluttamaan huoltovarmuusasioissa sekä pohtimaan maaseudun tulevaisuutta.

Syksyn luottamushenkilöpäivät pidettiin hybridinä 23.-24.10. Original Sokos Hotel Kimmeliissä Joensuussa yhdessä MTK-yhdistysten ja liiton luottamushenkilöiden, toimihenkilöiden sekä Mhy Pohjois-Karjalan valtuuston, hallituksen ja toimihenkilöiden kanssa. Osallistujat toivottivat tervetulleeksi Mhy Pohjois-Karjalan valtuuston puheenjohtaja Timo Rynänen ja liiton puheenjohtaja Kalle Myllynen. Avauksen jälkeen kuulumme lyhyen katsauksen EU:n maa- ja metsäpolitiikasta Brysselin toimiston johtajan Hanna Leponen-Syyrakki esittämänä. Petoasioista kertoivat Timo Leskinen MTK:sta ja hirvitalousalue/suurpetosuunnittelija Kai-Eerik Nyholm Suomen Riistakeskus Pohjois-Karjalasta. Lounan jälkeen kuulumme rahoitusasioista asiakkuusjohtaja Lasse Kettunen ja yrityspalveluiden pankinjohtaja Heljä Pulkki OP Pohjois-Karjala kertomina. Ennen välikahveja maakuntavaliokuntien toiminnasta ja tulevaisuuden sisällöstä ja järjestön kehittämisestä kertoi MTK:n kenttäpäällikkö Seppo Niskanen. Ennen päivänpäätöstä kuulumme Mela vakuuttamisesta mela-asiamies Pasi Auvisen kertomana. Illan isäntänä oli OP Pohjois-Karjala.

Toisena päivänä olivat omat kokoukset, jonka alussa Pohjois-Karjalan lomituspalvelujen päällikkö Sanna Heinonen kertoi tulvasta hankkeesta.

Luottamushenkilöpäiville osallistui kaiken kaikkiaan 50 henkilöä, MTK-Pohjois-Karjalan edustajia oli 23.10. 25 paikanpäällä ja 4 etänä ja 24.10. paikanpäällä 20 edustajaa ja 6 etänä.

Luottamushenkilöpäivien kannanotto Suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen toteuttaminen kiintiömetsästyksenä

Suurpetojen aiheuttamat vahingot maataloudelle ovat lisääntyneet nopeasti joka vuosi, kun kannanhoidollinen metsästys on estynyt valituskierteen vuoksi. Samalla työturvallisuus kärsii kaikilla metsässä työskentelevillä henkilöillä, kun kohtaamiset suurpetojen kanssa ovat viikoittaisia. Suurpetojen ihmisarkuus on erittäin tärkeää säilyttää, jotta vältytään vaaratilanteilta niin työssä kuin vapaa-aikana luonnossa liikuttaessa.

Mhy Pohjois-Karjala ja MTK Pohjois-Karjala vaativat, että suurpetojen (ilves, karhu, susi) kannanhoidollinen metsästys järjestetään koko Suomessa siten, kuin karhun kiintiömetsästys on nyt järjestetty poronhoitoalueella. Tähän on selkeät perusteet Suomessa, sillä suurpetojen kannanhoidollinen metsästys tapahtuu kiintiömetsästyksenä myös mm. Ruotsissa ja Baltian maissa.

Kiintiöiden pohjana pitää olla realistiset suotuisan suojelun tasot, joiden määrittämisessä pitää kuunnella myös maaseudun elinkeinonharjoittajien, metsästäjiä ja asukkaita. Valtakunnallisten kiintiöiden asettaminen vuosittain asiantuntijatahojen toimesta ja niiden jakaminen riistanhoitoalueille, on toimivien ja oikeudenmukaisien tapojen aukaista kannanhoidollisen metsästyksen pättitilanne. On järjetöntä jatkaa oikeuslaitoksen kuormittamista jatkuvalla valituskierteellä, kun asia on hoidettavissa yksinkertaisella ”teknisellä muutoksella”, joka toimii hyvin naapurimaissa.

Samankaltaisella kiintiömetsästys -mallilla voidaan ratkaista myös valkuposkikihaniin liittyvät ongelmat Suomessa. Riittävä syksyinen metsästyskiintiö pitäisi yllä ihmisarkuutta myös hanhilla, joka helpottaisi hanhien karkottamista puolestaan hanhipaimenten toimesta. Pitkällä aikavälillä myös hanhien viipymät alueella lyhentyisivät. Asia on kriittinen erityisesti maitotilojen kehittämisen kannalta, jotta pystymme turvaamaan Joensuun meijerin raaka-aineen saannin.

Toivomme kaikkien sidosryhmien aktiivista vaikuttamista asiassa, jotta pitkään paikalleen jämähtänyt ongelma saataisiin viimein purettua. Vetoamme hallitukseen, että se toteuttaa hallitusohjelmansa tavoitteet myös tältä osin.

Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen toimihenkilöpäivät pidettiin 26.-27.8. Varjolan tila Laukaa. Ohjelmassa oli yhteisten asioiden läpikäyntiä sekä työylyä kuten Trap-ammuntaa, Megguan grillikoulu.

Liittojen välinen sparraustilaisuus 20.8. Pöyhölän Pappila Pieksämäki, johon osallistuivat MTK-Keski-Pohjanmaa, MKT-Keski-Suomi, MTK-Pohjois-Karjala ja MTK-Lappi.

Työterveysyhteistyöryhmä kokoontui kaksi kertaa 18.2. ja 18.9. Teams etäyhteydellä. Liitto on solminut puitesopimukset Mehiläisen ja Terveystalon kanssa.

C-liittojen yhteistyötoiminta

C-liitot kokoontuivat 30.3. Teams etäyhteydellä ja 14.11. Ylivieskassa (hybridi). Kokoukset ovat MTK:n valtuuskunnan kokouksia valmistelevia tilaisuuksia, joissa keskustellaan valtuuskunnan kokouksissa käsiteltävistä asioista. Ylivieskan kokouksessa oli myös MTK:n puheenjohtajaehdokkaiden esittäytyminen. Kokousjärjestelijänä oli MTK-Pohjois-Suomi.

4. Aloitteet, esitykset, kannanotot, kirje- mät, kyselyt ja lausunnot

- 13.1. MTK-Pohjois-Karjalan lausunto Maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ympäristökorvauksen, luonnonhaittakorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja ei tuotannollisia investointeja koskevan korvauksen hakemisesta vuonna 2025
- 7.4. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen tiedote viesti Suomen pankin pääjohtajalle: Maatalouden rahoituskriisi vaatii välittömiä ratkaisuja
- 17.4. MTK-Pohjois-Karjalan lausunto ammatillisen aikuiskoulutuksen leikkausten perumisesta
- 25.4. MTK-Pohjois-Karjalan kevätkokouksen kannanotto: Kauppojen hyllyt kertovat elintarvikemarkkinan toimimattomuudesta
- 31.4. MTK-Pohjois-Karjalan lausunto Peruskoulun tulevaisuustyö -hankkeen neuvottelukunnalle lähiopetuksen merkityksestä nuorisosteiden koulutuksessa
- 21.5. MTK-Pohjois-Karjalan lausunto Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle koskien Pohjois-Karjalan alueen työlupalinjausta ajanjaksolle 1.7.-31.12.2025
- 10.6. Mhy-Pohjois-Karjalan ja MTK-Pohjois-Karjalan maakuntavaliokunnan kannanotto energiasiirtoon liittyvien maa-alueiden korvauksista
- 29.7. MTK-liittojen puheenjohtajien kannanotto: Suomalaisten oikeus kotimaiseen ruokaan on turvattava nyt
- 15.8. Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen lausunto eduskunnalle maaseutupoliittiseksi selonteoksi
- 8.9. MTK-Pohjois-Karjalan lausunto MTK:lle mallisääntöluonnoksesta
- 9.9. MTK-Pohjois-Karjalan ja MTK-Pohjois-Savon kannanotto Savo-Karjalan kansanedustajille Suurpedoista ja valkuposkikihanhista
- 16.10. MTK-Pohjois-Karjalan lausunto Maa- ja metsätalousministeriölle kansallisesta ruokastrategiasta 2040
- 24.10. Mhy-Pohjois-Karjalan ja MTK-Pohjois-Karjalan kannanotto: Suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen toteuttaminen kiintiömetsästyksenä
- 17.11. MTK-Pohjois-Karjalan lausunto Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle koskien työlupalinjausta ajanjaksolle 1.12.2025-31.5.2026
- 4.12. MTK-Pohjois-Karjalan villisikakeskittymä havainnoista Keski-Karjalassa

5. Järjestötoiminta

5.1. Koulutus- ja kurssitoiminta

Keskusliiton koulutus MTK-Akatemia tarjosi jäsenilleen ja jäsenyyttä harkitseville monipuolista koulutusta ja mahdollisuutta kasvattaa niin ammatillista osaamista kuin työkaluja toimia järjestötoimijana järjestön eri rooleissa. MTK-Akatemian sivulta <https://www.mtk.fi/akatemia> löytyvät koulutukset jäsenille ja luottamushenkilöille.

Valmennuksen keskiössä on jäsenistön ja luottamushenkilöiden vaikuttajataitojen kehittäminen. Osa tilaisuuksista järjestettiin maakunnissa, Helsingissä sekä etänä. Koulutuksia oli myös verkko-opistossa

https://mtkakatemia.hub.howspace.com/fi/login_required

MTK:n jäsenet voivat saada Juho Jännes -rahaston apurahaa koulutuksen matkakustannusten kattamiseen. Apurahoja myönnetään järjestökoulutuksen järjestämien kurssien ja valmennusten matkakustannusten kattamiseen.

Koulutustilaisuuden varauskalenterista liitot ja yhdistykset voivat varata koulutustilaisuuden omalle ryhmälleen. Varauksen jälkeen koulutusryhmän henkilökunta ottaa yhteyttä varaajaan ja sopii koulutukseen liittyvistä yksityiskohdista. Muihin koulutuksiin ja työnohjauksiin liittyvät tiedustelut tehdään puhelimitse tai sähköpostilla osoitteessa koulutusryhma@mtk.fi.

MTK-Akatemian Verkko-Opisto

Verkko-opistosta löydät myös kaikkien webinaarien tallenteet.

Osoite: <https://mtkakatemia.hub.howspace.com/fi>

Kirjautuminen:

Jäsenet kirjautuvat sisälle jäsenrekisterin jäsentiedoissa olevalla sähköpostiosoitteella.

Toimihenkilöt kirjautuvat työsähköpostiosoitteellaan.

MTK-Akatemiasta löytyvät mm. seuraavat aineistot:

- Jäsen- ja metsänomistajat -webinaarit
- Tietoa ja hyötyä jäsenelle: Seuraa ja osallistu keskusteluun mm. paloturvallisuusaineisto sekä maankäyttö- ja ympäristöteemakokonaisuudet
- Järjestötoiminnan tueksi: perehdy ja osallistu keskusteluun mm. opi tuntemaan MTK valtakunnallisena maa- ja metsätalousyrittäjien etujärjestönä.
- Päätäjaverkostot: seuraa asiantuntijapuheenvuoroja ja osallistu teemakeskusteluihin esim. MTK:n kunta- ja maakuntapäätäjien verkosto
- Luottamushenkilökoulutukset: Perehdy ja osallistu toiminnan kehittämiseen.
- MTK-pätevydet: MTK:n tietosuojakoulutus, Avoimuusrekisteri, yhdistyslainsäädäntö, kilpailulainsäädäntö, kunnioitettava MTK-yhteisö
- Toimihenkilökoulutukset: henkilöstökäytännöt, MTK-liittojen Howspace-perehdytys

Maakunnan koulutustarjonta

Jäsenistölle suunnattuja koulutuksia ja tilaisuuksia pidettiin yhteistyössä Mhy Pohjois-Karjalan kanssa mm.

- 20.3. Maanomistajailta – aiheena aurinko- ja tuulivoimasoimukset, Polvijärvi

Vuoden aikana annoimme kaksi lausuntoa ammatillisen koulutuksen kehittämiseen liittyen. Ensimmäisessä lausunnossa korostettiin lähiopetuksen merkitystä nuorisostaasteen koulutuksessa. Kokemus on osoittanut, että vahvasti omaehtoiseen opiskeluun perustuva malli ei toimi kaikkien nuorien kohdalla. Samalla tutkintojen osaamistaso on paikoin heikentynyt, mikä näkyy työelämässä siten, että työnantajien on täytynyt paikata osaamista työuran alkuvaiheessa.

Toinen lausunto koski ammatillisen aikuiskoulutuksen leikkausten perumista. Aikuiskoulutus on tärkeä väylä ammatinvaihtoon ja osaamisen päivittämiseen. Ilman sitä monet alat – erityisesti maaseudun ja luonnonvara-alojen tehtävät – kärsivät osajapulaista.

5.2. Luennot ja tiedotustoiminta

Tiedotustoimintaa hoidettiin liitosta omilla kotisivuilla pohjois-karjala.mtk.fi ja Facebookissa MTK-Pohjois-Karjala r.y., toimittamalla lehdistölle ja muille tiedotusvälineille sekä poliittisille päättäjille maa- ja metsätaloutta ja liiton toimintaa koskevaa ajankohtaista aineistoa. Valtakunnan tason tiedottamista hoidettiin Maaseudun Tulevaisuus lehden välityksellä. Sisäistä tiedotustoimintaa tehtiin pääasiassa sähköpostilla.

Liiton toimihenkilöt pitivät maatalouden ja maaseudun yritystoiminnan merkitystä, järjestöä, sen toimintaa, maatalous- ja maaseutupolitiikkaa sekä viljelijöiden kaupallisia järjestöjä

käsitteleviä luentoja jäsenille, erilaisille sidosryhmille, vierailijoille jne.

5.2.1. Maaseudun Tulevaisuus

Liiton toimisto toimi Maaseudun Tulevaisuuden tilaus- ja ilmoitusten välittäjänä. Lisäksi liitosta toimitettiin uutismateriaalia ja -vinkkejä Maaseudun Tulevaisuus -lehden toimitukseen, joka sijaitsee Helsingissä, Simonkatu 6:ssa.

5.2.2. Mainio-jäsenlehti

Mainio ilmestyy kahdesti vuodessa, ja se postitetaan jäsenmaksuun kuuluvana jokaiseen MTK- ja Mhy yhdistysten jäsentalouksiin. Siinä kerrotaan tietoa MTK:n toiminnasta, saavutuksista ja maaseutuelinkeinoille tärkeistä asioista järjestön jäsenten näkökulmasta.

5.2.3. Järjestöesite MTK-Pohjois-Karjala

Liiton järjestöesite tehtiin yhteistyössä sekä Navettavalkea Oy:n että JS Suomen kanssa. Esite on paperisena, sähköisenä ja videona.

5.3. Kuluttajatyö

Kokkaa kotimaista -kampanja

Kokkaa Kotimaista -koulukampanja valloitti kouluja jo kuudetta vuotta tuoden iloa ja innostusta ruuan valmistukseen tuhansille oppilaille. Yli 50 000 kasiluokkalaista on jo päässyt luomaan herkullisia aterioita MTK-yhdistysten toimittamista laadukkaista raaka-aineista. MTK-aktiivit ympäri Suomen ovat olleet avainasemassa kampanjan toteuttamisessa levittäen ruokailoa ja kotimaisten makujen riemua kouluihin.

Huippulaadukkaat raaka-aineet ja modernit reseptit

Kokkaa kotimaista -materiaali pitää sisällään kotimaiset raaka-aineet pää- ja jälkiruokaan sekä sähköisen oppimateriaalin ja oppilaille jaettavan reseptivihkosen. Tämän vuoden ruokaohjeet ja herkulliset inspiraatiokuvat on luonut keittiömestari Kati Laszka. Monipuoliset ja laadukkaat suomalaiset raaka-aineet sopivat erilaisiin makuihin ja ruokavalioihin tarjoten herkullisia elämyksiä kaikille.

Pääraaka-aineita syksyn 2025 kampanjassa ovat kotimainen possunliha, raikkaat kasvikset ja täyteläiset aterijäyvät sekä aina ihana yrtit. Kasvispääruokana kokkaillaan ja maistellaan hernepihvejä street food -hengessä itsetehdyn pitaleivän ja raikkaiden kasvislisukkeiden kanssa. Makeana herkkuna aterian päättää tähän päivään päivitetty iki-ihana vispipuurojälkkäri, kotimaisista marjoista totta kai.

Teoriamateriaali herättää ajatuksia, houkuttaa osallistumaan ja opettaa uutta

Reseptien ja raaka-aineiden lisäksi Kokkaa kotimaiseen kuuluu laaja lisämateriaalipaketti, joka on opettajan käytettävissä vapaasti. Materiaalia on runsaasti ja niistä riittää ammennettavaa,

vaikka useampaankin opetuskertaan. Teoriamateriaalia on tälle vuodelle raikastettu ja modernisoitu.

Materiaalissa on yhä enemmän tekemistä, kuten Kahoot-visa ja hauska Ruokarunous-tehtävä. Kokonaan uutta on Food and Forest Development Finland (FFD) kehitysjärjestön tuottama kokonaisuus maailman mauista. Siinä perehdytään ruokiin, joita ei viljellä Suomessa – esimerkiksi kahviin, teehen, mausteisiin, eksoottisiin hedelmiin ja suklaaseen. Materiaali auttaa hahmotamaan ruokajärjestelmän globaaliutta ja kuluttajan valintojen vaikutuksia niin paikallisessa kuin globaalissakin mittakaavassa.

Reseptit reissaavat, laadukkaat raaka-aineet ovat paikallisia!

Ruoka ja ruokavalinnat ovat aina ajankohtaisia, ja some-kanavat tarjoavat nuorille jatkuvana virtana erilaista, herkullista ja innostavaa sisältöä sekä ideoita. Laadukkaiden raaka-aineiden merkitys ja kotimaisuus saattavat välillä painua taka-alalle. Kokkaa kotimaista -kampanja innostaa ruuanlaittoon ja tarjoaa oppilaille kassillisen kotimaisia raaka-aineita. Itse tehty ruoka on herkullista ja usein myös kukkaroystävällinen vaihtoehto. Itsetehdyn ruuan ravintosisältöä, kuten esimerkiksi sokeri- ja suolapitoisuutta, on helppo säädellä.

Kokkaa kotimaista -kampanja on osa MTK:n toteuttamaa ruokakasvatusta ja kouluyhteistyötä. Kokkaa kotimaista -ruokakasvatusmalli on tehty kotitalousopettajille helpoksi toteuttaa: MTK- toimija toimittaa oppimateriaalin kotitalousopettajalle ja vie koululle kotimaisia raaka-aineita sisältävän ruokakassin. Jos aikataulut sopivat yhteen, pistäytyy moni viljelijä mielellään myös luokassa kertomassa oman alueen maataloudesta ja omasta työstään.

MTK-yhdistyksen rooli on tärkeä!

MTK-yhdistyksen tehtävänä on ottaa yhteyttä kouluun, hankkia kotimaisia raaka-aineita ja toimittaa ruokakassi kotitalousopettajalle. Kokkaamisesta ja herkuttelusta huolehtivat opettajat ja oppilaat.

Opettajille suunnattu kampanjamateriaali löytyy MSL:n verkko-opistosta: <https://moodle.msl.fi/course/view.php?id=181> ja MTK:n materiaali löytyy MTK-Akatemian verkko-opistosta Howspace.

Materiaali sisältää

- oppitunnin aluksi pidettävän teoriaosuuden (n. 30-45 minuuttia)
- Kahoot-tietovisan opiskeltujen asioiden kertaamiseen
- Jääkaappi-runoutta tehtäväkortti (vapaavalintaista lisäpuuhaa)
- reseptit kahteen pääruokaan ja yhteen jälkiruokaan
- opettajan lisämateriaalin (sisältää teoriaosuuden pohjana olevan Ruokaa! -oppikirjan pdf-versiona sekä tiedot siitä, mistä kohti kirjaa voi tutustua käsiteltäviin asioihin tarkemmin)

Kampanja oli yksi MTK-yhdistysten kannustimista

Keskusliitto maksoi kotimaiset ruoka-aineet yhdistykselle laskua vastaan (kopio kuitista). Vuonna 2024 otettiin käyttöön Aspicore käyttöjärjestelmä helpottamaan kustannusten käsitteilyä ja hakua.

”Järjestöjuhdat” MTK-liittojen ja yhdistysten käyttöön

Vuonna 2018 kaikilla MTK-tuottajaliitoilla otettiin käyttöön peräkärry, jonka sisällöstä saa nopeasti kasaan helpon esittelypisteen mihin tahansa tapahtumaan melkein missä tahansa. MTK-yhdistysten järjestö- ja kuluttajaviestinnän Juhta -peräkärryihin on pakattu mm. pop up -telta, mainosteline, säänkestävät tuolit, pöytä ja kuormaustarvikkeet. Kärryt on tarkoitettu paikallisen järjestöviestinnän ja kuluttajatyön tekemiseen. Järjestöjuhta varataan liiton toimistolta. Järjestöjuhta oli liikenteessä kesän ja syksyn aikana Joensuussa, Kiteellä ja Liperissä.

Yhdistys	Kust. yht €	€ /oppilas	Koulut	Op. määrät
MTK-Joensuun Seutu yht. 488 oppilasta	133	4,16	Rannankylä (syksy 2025)	32
	2789	6,11	Lehmo, Kontiolahti, Uimaharju, Pataluoto, Pielisjoki, Pyhäselkä, Nepenmäki, Lyseo (kevät 2026)	456
MTK-Juuka (2026)	142	5,92	Poikolan koulu	24
MTK-Keski-Karjala (2026)	257 (156,78) yht. 413,78	7,96	Rääkkylä, Kesälahti, Kitee ja Tohmajärvi	52
MTK-Kiihtelysvaara	71	4,44	Heinävaara	16
MTK-Liperi	185,42	2,90	Ylämylly, Patteriston yksikkö	64
MTK-Outokumpu	234	7,09	Outokummun Kummun koulu	33
MTK-Pielinen (2026)	357	5,95	Kirkkokadun koulu	60
Yhteensä	4325,20	5,87		737

5.4. MTK-yhdistysten toiminta

Pohjois-Karjalan alueella on 13 MTK-yhdistystä. Liperin ja Tohmajärven kunnissa sekä Joensuun kaupungissa on kaksi MTK-yhdistystä.

Tiedotus

Yhdistysten tiedotus on painottunut entistä enemmän sähköiseen viestintään. Jäsenkirjeitä lähetetään enää hyvin harvoin. Kokouksista ja toiminnasta tiedotetaan paikallislehdissä, nettisivuilla, Facebookissa ja WhatsAppilla. Yhdistykset tilasivat Maaseudun Tulevaisuus lehteä julkisiin toimintakuntansa paikkoihin vähemmän kuin aikaisempina vuosina. Kaikilla yhdistyksillä ovat omat nettisivut käytössä. Kymmenen yhdistystä liiton ohella on Facebookissa.

Päiväkoti-, koulu- ja nuorisotyö

Yhdistykset pitivät yhteyttä alueensa päiväkoteihin ja kouluihin. Useimmat yhdistykset järjestivät vierailuita kouluihin yhdessä Maaseutuammattiin ry:n kanssa.

EU-tukiverkosto

EU-avustajavakuutustoiminta muuttui vuonna 2023. Uutena toimintamuotona MTK tarjosi EU-tukiverkoston tukihakemuksia muille viljelijöille täyttävälle MTK-yhdistyksen jäsenille. Verkostoon liittyvällä tuli olla oma vakuutus toimintaa varten. EU-tukiverkostossa oli mukana MTK-Kiihtelysvaarasta Pentti Vatanen.

Paikallinen vaikuttaminen

Kuntatasolla asioiden seuraaminen ja niihin vaikuttaminen palvelujen käyttäjien kannalta etenkin lomitus-, työterveys- ja ympäristöasioissa ovat MTK-yhdistysten valitsemien vastavien ja puheenjohtajien vakiintunutta toimintaa.

Yhdistysten vapaamuotoiset tilaisuudet

Yhdistysten vapaamuotoisten tilaisuuksien järjestäminen piristyi ja erilaisia tilaisuuksia järjestettiin vaihtelevasti, kuten liikuntatapahtumia ja retkiä. Salivuorojen ja uimahallimaksujen osittainen maksaminen jäsenilleen jatkui tänäkin vuonna.

Toukosiunauksia järjestettiin yhteistyössä Eläkeliiton Pohjois-Karjalan piirin kanssa. MTK-yhdistykset ovat huolehtineet yhdessä tilojen väen kanssa kahvituksista ja tilaisuudet on pidetty pääasiassa maataloilla. Syksyllä Tuottajien kirkkopyhiä järjestettiin useilla paikkakunnilla ja kahvituksen hoitivat MTK-yhdistykset

Yhdistyksen johtaminen ja kokoustoiminta

Yhdistysten toimintaa johtavat 6–12-jäseniset johtokunnat, jotka kokoontuivat yhdistyksittäin vaihdellen 2-6 kertaa vuoden aikana. Ne vastaavat yhdistyksen taloudesta, jäsenhankinnasta sekä kehittävät jäsenetuja paikallisesti.

Kevätkokoukset pidettiin normaalissa aikataulussa maaliskuun huhtikuussa. Syys- ja vuosikokoukset pidettiin marraskuun joulukuun aikana.

Kokouksissa muistettiin virallisten kokousasioiden lisäksi uusia maatalousyrittäjiä yrityksen sukupolvenvaihdoksista lapioilla ja muilla näkyvillä lahjoilla. MTK-yhdistyksissä elää

myös rotinaperinne, jolloin yhdistyksen jäsenperheisiin syntyneitä vauvoja ja vanhempia muistetaan leivonnaisin ja lahjoin. Myös määrävuosia täyttäneitä muistetaan monissa yhdistyksissä.

Liiton järjestämille vuosittaisille luottamushenkilöpäiville osallistuttiin edelleen kattavasti.

Yhdistysten kannusteet

MTK-yhdistysten toiminta on erittäin arvokasta ja tärkeää järjestökokonaisuudessa. Keskusliitto/MTK-Säätiö tuki ja kannusti MTK-yhdistyksien toimintaa kymmenentenä vuonna peräkkäin rahakannustein. Vuonna 2024 otettiin käyttöön Aspicore käyttöjärjestelmä helpottamaan kustannusten käsittelyä ja hakua.

Koululaisten vierailuja maataloilla tehtiin vain muutamassa yhdistyksessä.

14.5. MTK-Joensuun Seutu/MTK-Kiihtelysvaara Joensuun Nepeän koulu, luokka-aste 7, 30 osallistujaa

28.5. MTK-Lieksa Kolin koulu, luokka-aste 1-2, 14 osallistujaa

17.11. MTK-Joensuun Seutu Tulliportin normaalikoulu, luokka-aste 8, 90 osallistujaa

Kokkaa kotimaista -kampanjaa toteuttivat MTK-Joensuun Seutu, MTK-Kiihtelysvaara, MTK-Liperi ja MTK-Outokumpu.

Infoillat

Liitto järjesti MTK-Pohjois-Karjalan ja MTK-yhdistysten luottamushenkilöille infoilloja, joissa kerrottiin sen hetken ajankohtaisia asioita.

- 10.3. Sosiaalinen ehdollisuus
- 22.4. Maaseudun Tukihenkilöverkon ja Jelppi-ryhmän toiminta, Mia Kalpa, suunnittelija Maaseudun Tukihenkilöverkko

MTK-Juuka 80 vuotta 29.8.

Kunniakirjat: Gröhn Simo, Kokkonen Kukkamaaria, Kokkonen Pekka, Kortelainen Jorma, Louhelainen Matti, Nevalainen Jarmo, Nevalainen Pirjo, Peura Matti, Piironen Ari, Tanskanen Arto, Tuononen Pertti, Turunen Outi

Polkutraktorit

MTK-yhdistykset toteuttivat kesäkuun alussa tempauksen, jonka myötä päiväkodeille Itä- ja Keski-Suomessa lahjoitettiin yhteensä 157 polkutraktoria. Pohjois-Karjalassa lahjoitettiin isoja 23 kpl ja pieniä peräkäräilyisiä traktoreita 29 kpl. Tehdyt lahjoitukset ovat osa liiton ja yhdistysten laajempaa pyrkimystä vahvistaa positiivista maaseutukuvaa ja lisätä maatalouden tunnettua jo varhaiskasvatustilaisuuksien parissa. Tempauksen taustalla oli myös ajatus, että leikkiessä heräävät usein ensimmäiset kysymykset maataloista, eläimistä ja ruoantuotannosta. Polkutraktorit voivat näin ollen toimia konkreettisena tapana tutustuttaa lapsia suomalaiseen maatalouteen ja maaseudun arkeen.

5.5. Maaseutunuorten toiminta

Vuoden 2025 aikana oli selvästi havaittavissa, että maaseutunuorten toiminta alkoi jälleen kiinnostaa nuoria jäseniämme muutaman hiljaisemman vuoden jälkeen. Toiminnassa vallitsi hyvä tekemisen meininki, ja vuoden aikana järjestettiin myös uusia tapahtumia. Kokouksissa nähtiin uusia osallistujia, ja pääsimme lisäksi äänestämään valiokuntapaikoista. Karjalamanujen instagramissa oli käynnissä viikkokierto, jonka aikana jokainen valiokuntalainen päivitteli omia kuulumisiaan ja kertoi omasta arjestaan vuorollaan viikon ajan. Tästä on hyvä jatkaa eteenpäin!

11.–12.2. Maaseutunuorten kevätparlamentti Helsinki – Edunvalvonnan tulevaisuuden tekijät. Ohjelmassa MMM kansallinen ruokastrategiantyöpaja ja erätaukokeskustelu poliittisten nuorisojärjestöjen edustajien kanssa. Kuvassa puheenvuoroa pitämässä maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah. Taustalla maaseutunuorten näkemyksiä siitä missä, miten ja kenelle ruokaa tuotamme vuonna 2040.

1.3. Laskettelupäivä Mustavaaralla. Tapahtumaan makkarat tarjosi Atria ja pillimehut Valio/Valmakauppa.

2.–4.4. Kuntoremontti, Tanhuvaara

5.–6.4. Pohjois-Karjalan maaseutunuorten sähköturnaus Itä- ja Keski-Suomen maaseutunuorille mietittiin tuttuun tapaan PielisAreenalla Nurmeksessa. Voiton veivät Etelä-Savon manut. Pelien jälkeen siirryttiin kylpylään ja syömään Break Sokos Hotel Bomballe. Palkintoja ja eväitä päivään sponsoroivat Valmakauppa/Osuuskunta Maitosuomi, Arla, Atria, LähiTapiola Itä, Pielisen kala ja MTK. Kuvassa Karjalamanujen joukkue. Janne Oinonen, Suvi Peiponen, Eetu Kettunen, Kaisa Peura, Krista Autio, Sakari Ryhänen ja Asmo Miinalainen.

4.7. Maaseutunuorten tapaaminen Okrassa

26.7. Lasten maatalousnäyttely Sinkkolan kotieläinpihalla koe ponnistettiin yhdessä Sinkkolan väen kanssa. Tapahtuma oli kaikille maksuton ja keräsi päivän aikana noin 400 kävijää. Tapahtumassa oli traktoreita, paalien maalausta, polkutraktorirataa, eläinkierroksia, askartelu työpajoja, myyntikojuja ja muuta oheisohjelmaa koko perheelle. Atria/Lihakunta tarjosi tapahtumaan makkarat. Tapahtuma oli onnistunut ja palaute erittäin positiivista. Polkutraktorirata ja -ajokortti olivat lasten osalta menestys! Päätettiin, että tapahtuma tullaan järjestämään isommalla volyyymilla myös ensi vuonna. Kuvissa tunnelmia näyttelystä. Sinkkola-kyllä kuvassa maaseutunuoria: Emilia Varonen, Miika Väänänen, Asmo Miinalainen, Outi Miinalainen ja Kaisa Peura.

MTK:n teltalla: Merja Kohonen, Jari Rouvinen, Sirpa Kukkonen ja Markus Lappalainen.

10.8. Kesäteatteri Sinkkolassa alueen maaseutunuorille tarjottiin Teatteri-Traktorin Viiru ja Pesonen – seikkailee taas esitys.

30.8. Paintball ja saunailta Joensuun Paiholassa. Iloisia pelaajia kuvassa: Kaisa Peura, Anni Tiainen, Asmo Miinalainen, Heidi Hakkarainen, Simo Kettunen, Janne Oinonen ja Krista Autio, kameran takana Ella Huttunen.

4.9. Opiskelijakunta POKAn rastitapahtuma Manut olivat pitämässä omaa rastia FMKY-opiskelijatapahtumassa Joensuussa. Opiskelijoiden tehtävänä oli pantomiimin keinoin esittää ja arvata maa- ja metsätalouteen liittyviä sanoja. Tapahtuma järjestettiin suomalaisen ruoan päivänä, joten haalarimerkin ansaitakseen ryhmien piti esittää ylistysruno, -riimi tai -räppi suomalaisen ruoan puolesta. Illan aikana nähtiin mahtavia suorituksia! Kuvassa Jet Set baarissa rastia pitäneet Asmo Miinalainen, Krista Autio ja Kaisa Peura (kuvasta puuttuu Anni Tiainen).

10.10. ManuBurgeri Tampereella Konecgría

30.10–1.11. Maaseutunuorten syysparlamentti Raumalla Teemana argumentointitaito ja rahoittajan kohtaaminen. Syysparlamenttiin järjestettiin maaseutunuorten yhteinen bussikyty, joka otti kyytiin nuoria halki Suomen. Iltaohjelmaa vietettiin ARI-teemalla. Kuvassa Itä-Suomen maaseutunuoria.

11.12. Starttasi MTK-akatemia vaikuttajavalmennus 2025–26, johon tulivat valituksi karjalan manut Asmo Miinalainen ja Kaisa Peura. Ensimmäisellä vaikuttamisjaksolla Helsingissä perehdyttiin luontevan esiintymisen maailmaan.

12.–14.11. Kuntoremontti Tanhuvaara

28.11. Maaseutunuorten valintakokous Joensuun kuntokeitaalla, jossa kokoustiin ja saunottiin. Kokouksessa päästiin äänestämään kolmesta valiokuntapaikasta ja kokouksen päätteeksi kiitettiin Suvi Peiposta pitkästä urasta maaseutunuorten parissa. Kokouksen jälkeen siirryttiin hohtominigolf Joensuuhun illanvieton pariin. Kuvassa uudet valiokuntalaiset Kasimir Kokkonen ja Outi Miinalainen, sekä uudelleen valittu Anni Tiainen.

13.12. Sinkkolan joulumyyjäisissä maaseutunuoret olivat pitämässä lapsille talvista traktorirataa kirpeässä talvisäässä! Kuvassa Ella Huttunen, Asmo Miinalainen ja Kaisa Peura.

20.12. Maaseutunuorten joulutulet syttyivät valiokunnan toimesta Viinijärvellä Kuopiontien ja Varkaudentien risteyksen läheisyyteen. Porukkaa löysi mukavasti paikalle ja iloinen puheensorina raikasi illan mittaan. Tarjolla oli HK:n tarjoamat makkarat, mehua ja piparia. Myös virkavalta väläytti valojaan ohi mennessään ja muutama autoilija jäi ottamaan kuvia.

klo 15 Juuka

klo 15 Valtimo

Maaseutunuorten joulutulet Maaseutunuorten joulutulet ovat säilyttäneet perinteensä ja tuoneet iloa joulumatskaajille jo lähes kolmen vuosikymmenen ajan. Tämä ihana perinne juontaa juurensa aina EU-neuvottelujoukoista, ja vuosien saatossa Etelä-Pohjanmaalla alkanut perinne on levittäytynyt maata.

5.6. Järjestötapahtumat

8.3. T75 ravit yhteistyössä Mhy-Pohjois-Karjalan kanssa.

T75 Ravit järjestettiin 8.3. Joensuun raviradalla. Liiton edustajana olivat Osmo Koponen ja Miika Väänänen. Mhy:n edustajina Asko ja Marita Miettinen.

Kuntavaalitulaisuudet

18.3. Eväitä ehdokkaille Teams

20.3. Vaalipaneeli, Yrittäjät ja MTK-Liperi

Paikalla oli ehdokkaita kuudesta puolueesta ja paneelin juonsivat Tiina Ikonen, yrittäjistä ja Jari Rouvinen MTK:sta. Teemoina olivat elinkeinojen kehittäminen, maankäyttö, kaavoitus, sivutiet, maaseudun palveluverkko, kuntatalous ja kunnan tulevaisuus. Tilaisuuden aluksi kunnan talousjohtaja Hannu Rotinen piti alustuksen kunnan taloudesta ja tulevaisuuden näkymistä. Madonlukujen jälkeen ehdokkaat pysyivät hyvin realistisissa näkemyksissä vaalilupaustensa suhteen, joka ehkä hieman latisti keskustelua, mutta loi samalla uskoa yksituumaisuuden löytymisestä kunnan kehittämiseen myös vaalien jälkeen.

26.3. Ruokakeskustelu -paneeli, Sinkkola Joensuu. Teemana ruokaketjun kestävyys ja huoltovarmuus. Tilaisuuden alussa oli tarjolla makkaraa ja vegaanista lanttukeittoa sekä tietoa lammastaloudesta. Paneelin juontajana toimi Timo Reko MSL:stä. Panelistit: Asko Miettinen, Henna Karhapää, Mikko Liimatainen. Tilaisuuden järjestivät Naljakan asukasyhdistys, Sinkkolan kotieläinpiha ja MTK-Pohjois-Karjala. Teema kirjoitti vilkasta keskustelua ja jopa väittäjä kotimaisen kotieläintuotannon vaikutuksesta ympäristöön ja eläinten hyvinvoinnista.

20.3. Maanomistajailta -aiheena aurinko- ja tuulivoimaso-
pimukset, Polvijärvi

23.5. Maitopäivä ja Laitumelle lasku tilaisuus, Koivikon Kartano Kitee.

12.6. Vihreämpään yhteiskuntaan – seminaari ja Esa Timosen elämäkerran julkistamistilaisuus, Nurmes

27.6. MTK Säätio 100 vuotta, musiikkitalo Lahti

26.7. Lasten maatalousnäyttely, Sinkkola Joensuu

13.9. Valtakunnallinen lomittajakilpailun SM-finaali ja Elomarkkinat. Tapahtuman suunnittelu ja toteutus: Pohjois-Karjalan lomituspalvelut, Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riveria, Koivikon Kartano, Piroomäen maatila ja muut yhteistyökumppanit. MTK-Pohjois-Karjala oli mukana omalla järjestötelalla ja palkintojen jaossa. Lomittajakilpailun voitti Jarno Renvall. Lisäksi finaalissa kilpailivat Heino Kakko, Maritta Komulainen, Antti Juhala, Venla Punkari ja Mervi Hyväri.

Päivän yhteydessä pidettiin paneelikeskustelu lomituksen merkityksestä huoltovarmuudelle, jossa mukana olivat mm. kansanedustaja Hanna Räsänen, MTK:n järjestöpäällikkö Pertti Hakanen, maatalousyrittäjä Ari Hänninen ja Melan Marja-Leena Rautaparta. Keskusteluissa nousi esille, että lomituspalvelut eivät ole vain yksittäisen yrittäjän tuki, vaan lomituspalveluilla on merkittävä rooli koko Suomen huoltovarmuudessa. Yhteistyöllä on suuri merkitys lomituksen jatkuvuuden sekä huoltovarmuuden turvaamisessa.

26.9. Valtran myymälän avajaiset, Joensuu. Avajaispuheen piti liiton puheenjohtaja Kalle Myllynen

21.11. Maakunnallinen pikkujoulu Break Sokos Hotel Bomba, Bomban talo Nurmes. MTK-Pohjois-Karjalan jäsenperheille ja maaseudun ystäville tarkoitettua maakunnallista pikkujoulua vietettiin marraskuun toiseksi viimeisenä perjantaina. Pikkujoulupaikan valintakriteerinä oli suomalainen perinteinen joulukinkku ja pikkujouluateria. Bomban talo on tunnettu karjalaisesta pitopöydästä jo monien vuosien ajoilta. Pikkujouluun osallistui n. 130 henkilöä ja pikkujoulutervehdyksen esitti tänä vuonna kansanedustaja Hannu Hoskonen. Illan tähtiesiintyjänä oli Pandora. Illan aikana pikkujouluväellä oli mahdollisuus valokuvauttaa itsensä.

MTK puheenjohtajatentit

- 27.10. Veturitali, Pieksämäki:
 30.10. Jokimaan ravikeskus, Lahti
 3.11. Kaupungin valtuustosali, Lieto
 12.11. Maatalousoppilaitos, Kauhajoki
 22.11. Kongressi- ja kulttuurikeskus Kaukametsä, Kajaani

5.7. MTK järjestöuudistus (Ellivuori) ja Oiva jäsenrekisteri

Ellivuori

MTK:n laaja luottamusjohto pohti järjestön kehitystarpeita alkuvuodesta Ellivuoressa järjestetyssä tulevaisuuseminaaris- sa. Seminaariin osallistuivat MTK:n johtokunta, valtuuskun- nan ja metsävaltuuskunnan puheenjohtajisto, MTK-liittojen puheenjohtajat, metsäjohtokunta sekä metsänhoitoyhdistysten hallitusten puheenjohtajat. Seminaarissa asetettiin askelmerkit järjestön kehittämiseksi vuoden 2027 liittokokousta varten. Ellivuori prosessia jatkettiin vuoden 2025 aikana eri järjestö- tapaamisissa, - koulutuksissa ja – kokouksissa. Tavoitteena on kehittää tasapuolinen ja rakennemuutokseen sopeutuva jäsenmaksumalli, jolla selvitetään ainakin 2040 luvulle saakka. Samalla järjestörakennetta pyritään kehittämään niin, että se on samaan aikaan kustannustehokas ja osallistava. Käytännös- sä tämä tarkoittaa edunvalvontarakenteiden uudistamista yhdistys-, liitto ja keskusliittotasolla. Muutos alkaa keskuslii- tosta, jonka jälkeen alemmat tasot sopeutetaan valittuun malliin. Päätöksiä uudesta järjestömallista odotetaan tehtävän vuoden 2026 aikana ja järjestöuudistuskokonaisuus hyväksy- tään lopulta Jyväskylän liittokokouksessa helmikuussa 2027. MTK Pohjois-Karjalan yhdistyskehittäjä pilottihanke on osa tätä prosessia, jossa pyritään etsimään uusia tapoja kunnallisen edunvalvonnan tehostamiseen ja ylläpitämiseen 2030 luvulla tilaluvun laskiessa ja järjestötoimijoiden vähetessä.

Oiva jäsenrekisteri

Valtuuskunnassa vuodelle 2025 päätetyt maksuperusteet

Yleinen Edunvalvontamaksu	16,-
Metsäedunvalvonta	7,-
Maaseutuyrittäjä htv alle 3	100,-
Maaseutuyrittäjä htv yli 3	200,-

Maatalousperusteinen osa

Ha/ey-luokkarajat	Pelto-ha, €	Ey, €
3–9,99	74	42
10–19,99	94	52
20–39,99	134	72
40–59,99	174	97
60–79,99	224	127
80–99,99	284	157
100–149,99	374	182
150–199,99	404	182
200–	424	182

5.8. MTK Jäsenet sovellus

MTK otti käyttöön uuden mobiilisovelluksen vuonna 2024. Se tarjoaa sähköisen jäsenkortin kaikille MTK-yhdistysten ja Mhy:n jäsenil- le ja kokoaa järjestön palve- lutarjonnan ja viestinnän helposti selailtavaan muo- toon. Sovellus on ladattavis- sa iPhoneen App Storesta ja Androidiin Play Kaupasta nimellä MTK Jäsenet.

5.9. Yhteiskunnallinen edunvalvonta

Vuonna 2025 MTK Pohjois-Karjala osallistui aktiivisesti Itäisen Suomen ohjelman valmisteluun MTK:n edustajana. Työtä asian eteen tehtiin kolme vuotta ja valmisteluun käyteti- in runsaasti aikaa ja asiantuntijapanosta. Lopputulos oli kuitenkin maakunnan ja koko Itä-Suomen näkökulmasta iso pettymys. Ohjelmaan sisältyi hyviä kirjauksia, mutta uutta rahoitusta ei käytännössä tullut. Päinvastoin Itä-Suomi ohjel- masta siirrettiin noin 200 miljoonaa euroa turvallisuusrahas- toon, josta palautui takaisin vain 12 miljoonaa euroa aiemmin alueelle kuulunutta rahoitusta. Ohjelman kirjauksia voidaan kuitenkin hyödyntää NRPP neuvotteluissa (kansallinen kirje- kuori) ja EU:n itärajaohjelman työstämiseen.

Maakunnallisessa POKAT-ohjelmaan saatiin sisällytettyä MTK:n tavoitteiden mukaisia kirjauksia erityisesti ruokaketjun kehittämisen ja ruokamatkailun jatko kehittämisen osalta. Näiden teemojen vahva näkyminen ohjelmassa luo pohjaa maakunnan elintarvikeketjun kehittämiseksi tulevina vuosina. AgriFood klusterin mahdollinen laajeneminen Pohjois- Karjalaan luo pohjan laaja alaiselle kehitystyölle eri toimijoi- den kesken koko ruokaketjussa.

Ruokaketjun kasvu- ja vientiohjelmaa edistettiin yhteistyössä maakunnan yrittäjäjärjestöjen sekä kauppakamareiden kanssa. Molemmat toimijat sitoutuivat tuomaan mukaan omaa vienti- osaamistaan ohjelman edistämiseen Itä-Suomessa. Maakunnallinen yhteistyöryhmä (MYR) kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa. MTK Pohjois-Karjalan toiminnanjohtaja Jari Rouvinen toimi ryhmän varapuheenjohtajana. MYR- työskentelyssä käsiteltiin muun muassa Itä-Suomen edunval- vontaa, uuden EU-ohjelmakauden valmistelua sekä laajaa joukkoa maakunnallisia kehittämishankkeita. MTK Pohjois- Karjala sai myös AKKE-rahoitusta RUUSA-hankkeelle, joka vahvistaa maaseudun yritystoiminnan kehittämistä.

Yhteistyötä tehtiin myös Suomen Metsästäjäliiton kanssa suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen lainsäädäntöval- mistelussa. Työn tuloksena kannanhoidollinen metsästys saatiin käyntiin vuoden vaihteessa myös suden osalta. Pohjois- Karjalaan myönnettiin seitsemän kaatolupaa.

5.10. Liikenne, virta ja varautuminen

MTK Pohjois-Karjala muistutti Väylävirastoa alemman tiever- kon merkityksestä. Raaka-aineiden ja tuotantopanosten kulje- tukset ovat täysin riippuvaisia toimivista tieyhteyksistä. Yksi- tyisteiden omistajat ylläpitävät yli kolmannelta Suomen tieverkosta, usein hyvin vähäisellä julkisella tuella.

Myös tietoliikenneyhteyksien heikkeneminen nousi esiin. 2G- ja 3G-verkkojen alasajo on heikentänyt yhteyksiä monilla maaseutualueilla. Itärajalla tilannetta vaikeuttaa lisäksi Venäjän aiheuttama häirintä, joka vaikuttaa puhelin- ja nettiyhteyksiin. Tietoliikenneverkkojen maakaapelointi olisi tärkeä investointi huoltovarmuuden ja kriisinkestävyyden kannalta.

Kriiseihin varautumista edistettiin osallistumalla ELVAR- toimintaan, jossa eri organisaatiot kehittävät yhdessä alueellista varautumista. Toimintaan sisältyi infotilaisuuksia, webinaareja ja koulutuksia. Lisäksi osallistuttiin Aluehallintoviraston ja MPK:n järjestämiin varautumiskoulutuksiin.

MTK Pohjois-Karjala osallistuu myös ELY-keskuksen varau- tumistyöryhmään, jossa kehitetään ruokaketjun kriisivalmiutta ja tilatason varautumista.

Näihin teemoihin liittyen järjestimme kesäkuussa ruokaketjun varautumispäivän EU:n maatalousvaliokunnan jäsenille. MEP Pekka Toveri kollegoineen tutustui Pohjois-Karjalan elintarviketjuun Valion Joensuun yksikössä, ja sai hyvän kuvan maakunnan ruokaketjusta sekä varautumistyöstä.

5.11. Ympäristö ja ilmasto

JÄSMY-koordinaatio-ohjelma päättyi vuoden 2025 aikana. Ohjelman puitteissa kehitetty työ maatalouden ympäristö- ja ilmastotoimien osalta jatkuu, mutta ilman varsinaista alueellista koordinaatiota.

Yksi keskeisimmistä JÄSMY-hankkeista on Savo-Karjala vesienhoitoyhdistyksen hanke, jossa vesistöjen tilaa parannetaan yhdistämällä toimenpiteitä tilusjärjestelyihin. Näin saavutetaan parempi vaikuttavuus sekä kustannustehokkuus.

5.12. Markkinaedunvalvonta

Markkinaedunvalvonnasta on tullut viime vuosina MTK:n keskeisin edunvalvonnan osa-alue. Tukien ostovoima on pienentynyt ja paine niiden vähenemiseen kasvaa edelleen tulevilla EU-ohjelmakaudella.

MTK Pohjois-Karjala osallistui yhdessä muiden Itä- ja Keski-Suomen liittojen kanssa kansallisen ruokaketjun kasvu- ja vientiohjelman koulutus- ja tiedotustilaisuuksien järjestämiseen. Elokuussa järjestettiin alueellinen koulutus- ja keskustelutilaisuus Varkaudessa, jossa pääpuhujina olivat **Thimjos Ninios** ja **Johan Åberg** MTK:n keskusliitosta.

Lisäksi jatkettiin TUOVI-hankkeen työtä tuottajaorganisaatioiden perustamiseksi Itä-Suomeen. Tässä yhteydessä oltiin aktiivisesti mukana Savonia AMK:n viljahankkeessa, jossa keskityttiin viljakasvien uusien markkinoiden avaamiseen sekä viljelijöiden kouluttamiseen tuottajaorganisaatiotoimintaan.

Suurin tilaisuus järjestettiin Nurmeksessa marraskuussa, jossa keskusteltiin paikallisen leipäviljan käytön lisäämisestä leipomoketjussa.

5.13. Rahoitus ja investoinnit

Vuoden alku oli maatalouden ja maaseudun pk-yritysten rahoituksen kannalta haastava. Pankkirahoituksen saanti oli vaikeaa, mikä hidasti investointeja.

Tilanteen parantamiseksi työtä tehtiin kolmella tasolla:

1. Maakunnallinen maatalouden rahoitustyöryhmä, joka ohjasi muun muassa RUUSA-hankkeen asiantuntijatyötä ja valmisti asioita kansalliseen MARTO-työryhmään.
2. Kansallinen MARTO-ryhmä, jossa MMM, pankit, finanssiala ja MTK keskustelivat rahoituksen pullonkauloista ja ratkaisukeinoista. Merkittävin tulos oli Finnveran rahoitusinstrumenttien avaaminen maatalousinvestointeihin, vaikka niiden hinnoittelu tulee ratkaisemaan käytännön hyödyn.
3. Lisäksi järjestettiin vaikuttamiskäyntejä:
  - o vierailu Suomen Pankissa pääjohtaja **Olli Rehnin** luona
  - o pieni IKS-valtuuskunta vieraili Brysselissä Euroopan parlamentissa ja Euroopan investointipankissa

Vierailuissa nostettiin esiin erityisesti EKP:n sääntelyn vaikutuksia maatalouden rahoitukseen. Keskustelujen vaikutukset näkyivät loppuvuodesta, kun Suomen Pankki otti asiaan julkisesti kantaa maatalousrahoituksen puolesta, alkoivat pankkien lainahanat pikkuhiljaa avautua.

7.4. MTK-liittojen toiminnanjohtajat Antti Waris, Jari Kauhanen, Juhana Jalkanen, Jari Rouvinen ja Rauli Albert sekä Pohjois-Savon Maaseutunuorten edustaja Anni Heiskanen kävivät vierailulla Suomen Pankissa Olli Rehnin luona (kuvassa keskellä)

5.14. Sidosryhmäyhteistyö

Olimme syksyllä yhteistyökumppanina valtakunnallisen lomittajakilpailussa Kiteellä. Tapahtuma onnistui mainiosti ja sai paljon media näkyvyyttä myös kansallisella tasolla. Samaan aikaan järjestettiin syysmarkkinat kokosi paikalla hyvin väkeä (noin 2000 henkeä) sekä varautumisseminaari, jossa MTK:ta edusti järjestöpäällikkö Pertti Hakanen.

Melan varhaisen tuen tilaisuuksien osalta teimme tiedotusta ja osallistuimme molempiin maakunnallisiin tilaisuuksiin keväällä ja syksyllä. Tarvetta viljelijöiden jaksamisen tukemiseen ja erityisesti uupumuksen ennaltaehkäisyyn on edelleen. Jaksamisen seuranta oli myös yksi tärkeä teema MTK Pohjois-Karjalan RUUSA hankkeessa, josta tarkemmin omassa osiossaan.

Maaseutupalvelujen kanssa edistimme vuoden aikana useita pienempiä kehittämishankkeita, joista suurin oli ylimatekunnallinen hanhipeletohankkeen jalalle saaminen yhdessä MSL:n kanssa. Molemmat tahot olivat tukemassa myös Sinkkolan kotieläinpihan toimintaa Noljakassa, jossa liiton MANUT järjestivät mm. lasten maatalousnäyttelyn heinäkuun lopulla.

5.15. Suurpetojen metsästys harppasi eteenpäin

Suurpeto- ja valkopoiskihanhiasioiden olivat vuoden mittaan esillä jälleen monissa tilaisuuksissa ja työryhmissä ja Itä-Suomen MTK liitot veivät asiaa eteenpäin yhdessä alueen metsästäjäliittojen kanssa.

Suurpetojen osalta kannanhoidollinen metsästys harppasi aimo loikan eteenpäin loppuvuonna, kun eduskunta ja eri puolueiden maakuntien kansanedustajat ottivat asian valmistelun ja edistämisen hoitaakseen. Esitystä kannanhoidollisesta kiintiömetsästyksessä oli ennen sitä palloeltu ja vitkuteltu ministeriöissä jo monen vuoden ajan ja lopulta päättäjien mitta tuli täyteen. Eduskuntakäsittely metsästyslain uudistuksesta vietiin läpi ripeästi marras-joulukuussa ja suden metsästys saatiin käyntiin vuoden 2026 alussa 100 suden suuruisella kiintiöllä, joka jaettiin riistanhoitoalueille tarvehankinnan mukaisesti. Pohjois-Karjalan osuus kiintiöstä oli 7 sutta. Muiden suurpetojen osalta kiintiöiden suuruudesta vielä neuvotellaan asiantuntijaryhmissä. Kiintiömetsästyksen käyntiin saaminen oli tärkeää, koska

petojen ihmisarkuus alkoi hävitä ja vaaratilanteet sekä niiden aiheuttaminen vahinkojen määrä kasvoi.

Valkoposkihanhiin osalta metsästyksen aloittaminen jäi vielä odottamaan seuraavaa lain päivitystä. Toiveissa kuitenkin on, että suojametsästyksen hanhiin osalta saataisiin alulle vielä vuoden 2026 aikana. Tämä on tärkeää Pohjois-Karjalan maatalouden kehittämisen kannalta, koska nykytilanteessa liian moni tilankehittämishanke pysähtyy hanhiongelmien. Ongelma laajeni vuoden aikana edelleen Savoien puolelle ja sitä helpottamaan saatiin alulle MSL:n hallinnoima 3 maakunnan lintupeltohanke, jossa Pohjois-Karjalan kokemuksia hyödynnetään ja kehitetään edelleen.

5.16. Maaseutuammattiin tutustuttiin

Maaseutuammattiin ry jatkoi hyvää ja vaikuttavaa toimintaansa maakunnassa. Vuoden aikana ruoka- ja metsäketjuun tutustui lähes 1000 oppilasta. Toiminta kohtasi rahoitushaasteita yleisen taloustilanteen heikkenemisen ja joidenkin suurten jäsenorganisaatioiden irtautumisen vuoksi, mutta kokonaisuutena vuosi oli onnistunut.

Vuoden aikana järjestettiin noin 4000 oppilasretkipäivää, ja retkitoiminnasta onnistuttiin rakentamaan polku TET-harjoitteluun ja kesätyöverkostoon maataloilla. Tämä on erinomainen tapa tehdä maaseudun ammatteja tunnetuksi nuorille.

Vuoden kohokohta oli Maaseutugaala Rautavaaran Metsäkartanolla, joka kokosi yhteen noin 120 maaseudun kehittämistä kiinnostunutta toimijaa.

5.17. IKS alueen ja maakunnallisen edunvalvonnan kehittäminen

Ympäristö- ja maapoliittinen sekä elinkeino- ja yrittäjyysvaliokunnat sulautettiin osaksi maakuntavaliokuntien toimintaa. Vuoden 2025 alussa metsävaliokunta muuttui maakuntavaliokunnaksi, jonka tavoitteena on koota alleen maakunnallista edunvalvontaa tarvitsevat asiakokonaisuudet.

Tuotealakohtaisten valiokuntien toimintaa jatketaan ainakin niin kauan, kun koko järjestön valiokuntauudistus saadaan vietyä lävitse. IKS alueen yhteistyötä ja työn jakoa tullaan edelleen kehittämään ja seuraamme valtion hallinnon uudistuksen (uudet elinvoimakeskukset) mukanaan tuomia muutoksia myös edunvalvonnan osalta. Yli maakunnallisen yhteistyön tarve lisääntyy hallinnon keskittymisen myötä.

6. Toimihenkilöiden toiminta

Toimihenkilöiden työhön kuuluu osallistua MTK järjestön eri toimintoihin yhdistys-, liitto- ja keskusliittotasolla. Yhdistystasolla vuosittaista toimintaa ovat yhdistysten syys- ja vuosikokouskierrokset sekä luottamushenkilöpäivien järjestäminen kaksi kertaa vuodessa. Osallistuimme keskusliiton järjestämiin toimihenkilöpäiville Vantaalla Heureka 23.-24.1. ja Haikon Kartanossa 16.-17.9. sekä valinta-alueen MTK-liittojen (Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Keski-Suomi ja Pohjois-Karjala) valiokuntien ja työryhmien työskentelyyn.

Toiminnanjohtajan vastuualueeseen kuuluivat edunvalvonta ja sidosryhmäyhteistyö, yhteiskuntasuhteet, hankkeiden ja ohjelmien ohjausryhmätyö, Itä- ja Keski-Suomen MTK –liittojen kanssa tehtävä yhteistyö mm. osallistumalla yhteisten valiokuntien (maito-, liha- ja viljakasvivaliokuntien) kokouksiin ja MTK:n eri tiimien ja verkostojen kokouksiin sekä liiton talous- ja hallintotehtävät. Lisäksi toiminnanjohtaja toimi jäsenenä Mainion -lehden toimitusneuvostossa, JÄSMY:n

seurantaryhmän puheenjohtajana ja Maaseutuammattiin ry:n puheenjohtajana.

Järjestöasiantuntijan vastuualueeseen kuuluivat liiton kirjapito, laskutus ja reskontratoiminta, palkanlaskenta, yhdistysten nettisivujen ja jäsenrekisterin koulutusasiat ja neuvonta sekä liiton johtokunnan sekä työvaliokunnan sihteeriudet. Lisäksi toimenkuvaan kuuluivat kokousjärjestelyjen, ilmoitusten, toimi- ja luottamushenkilöiden matkajärjestelyjen hoitaminen sekä Juho Jännes -rahaston hallituksen jäsenyys.

Maaseutunuorten asiamiehen vastuualueeseen kuuluivat nuorten toiminnan organisoiminen, tiedottaminen, tapahtumien järjestäminen, nettisivujen ja Facebook-ryhmän päivitys sekä yhteistyö IKS-alueen nuorten valiokuntien kesken. Lisäksi toimenkuvaan kuuluivat maaseutunuorten valiokunnan kokousjärjestelyt ja sihteerin tehtävät sekä liiton Facebook tiedottaminen.

Liiton sisäisten ryhmien työ ja asioiminen MTK-yhdistysten luottamushenkilöiden sekä jäsenten kanssa sisältyivät koko henkilöstön toimintaan (toiminnanjohtaja, järjestöasiantuntija, nuorten asiamies). Liiton järjestämät omat kokoukset ja tilaisuudet sekä yhdistystason kokoukset ja tapahtumat olivat toiminnan kannalta myös merkittäviä. Sidosryhmien ja organisaatioiden järjestämiin kokouksiin, tilaisuuksiin, toimiin ja yhteistyöelimiin toimihenkilöt osallistuivat järjestön edustajina ja asiantuntijoina.

7. Liiton toimisto

Liiton toimisto sijaitsee Joensuussa, Siltakatu 20 A 21 B (II-kerros). Liiton toimisto toimii puhelinvarauksella MELA-asiamiesten vastaanottopisteinä.

Kertomusvuoden aikana liiton toimistosta lähetettiin lähetyksiä sähköpostina etunimi.sukunimi@mtk.fi ja kirjeitse. Pääpaino on sähköpostiviestinnässä. Liitto näkyy myös kotisivuilla pohjois-karjala.mtk.fi ja Facebookissa MTK-Pohjois-Karjala r.y.

Toimistoon saatiin vapaakappaleina seuraavat sanoma- ja aikakauslehdet tai sähköiset tiedotteet: AtriaTuottaja, Karjalainen, Luomulehti, Maaseudun Tulevaisuus, Maitotalous, Metsä Groupin Viesti, Metsänomistajat, Samps, Tuottajain Maito ja Turkistalous. Esitämme parhaat kiitokset lehdille, jotka ovat lähettäneet toimistoomme vapaakappaleen.

Liiton toimisto sijaitsee osoitteessa Siltakatu 20 A 2. krs.. Samassa osoitteessa on LähiTapiola Idän toimipiste 1. ja 3. kerroksissa.

8. Kilpailulainsäädännön noudattaminen ja kunnioittavan keskustelun pelisäännöt

Ohje kilpailulainsäädännön noudattamiseen

MTK ry on toimialajärjestö ja on erityisen tärkeää, että kilpailulainsäädäntöä noudatetaan kaikissa kokouksissamme.

Kilpailulainsäädännön noudattamisesta muistutetaan kaikkien niiden kokousten yhteydessä, joissa käsitellään kilpailulainsäädännön piiriin mahdollisesti liittyviä asioita. Tällöin esityslistalle otetaan kohta kilpailulainsäädännön noudattamisesta. Tässä kohdassa käydään läpi kielletyt puheenaiheet. Kilpailuoikeus on otettava huomioon, kun esityslista tehdään.

Esityslistalla tulee olla kokouksen avauksen jälkeen kohta: Kilpailulainsäädännön noudattaminen MTK:n kokouksissa. Pöytäkirjassa asia voidaan merkata esimerkiksi näin:

- Todettiin, että kokouksessa noudatetaan MTK:n ohjetta kilpailulainsäädännön noudattamisesta.
- Todettiin, että kokouksessa on/ei ole paikalla kilpailijoiden edustajia.
- Todettiin, ettei esimerkiksi hintoihin vaikuttaminen, hintasignalointi, tulevaisuuden myyntimääristä tai kilpailijoiden sensitiivisistä tiedoista keskustelu kuulu toimialajärjestön edunvalvonnan piiriin.

Jos kilpailuoikeudellisesti arkoja aiheita tai tilanteita nousee esiin, lopetetaan asiakohdan käsittely välittömästi. Kuka tahansa tilanteeseen osallistuva voi nostaa esille vaaran kilpailulainsäädännön rikkomisesta.

Sallittuja keskustelunaiheita ovat esimerkiksi:

- yleinen edunvalvonta viranomaisiin ja poliittisiin päättäjiin päin,
- maatalouspolitiikka ja metsäpolitiikka
- aloitteet, lausunnot ja sääntelymuutokset
- markkinatilanteesta voidaan keskustella julkisten tietojen pohjalta

Kiellettyä on keskustella esimerkiksi:

- hinnoista, hinnanmuutosten ajoittamisesta, tuotantomääristä, kilpailukäyttäytymisen yhdenmukaistamisesta
- muista kilpailijoiden sensitiivisistä tiedoista

Esimerkiksi LUKE:n, Kantarin tai VYR:n laatimista julkisista tilastoista voi keskustella.

On huomioitava, ettei kielletyistä aiheista voida myöskään puhua kokousten ulkopuolella esim. illanistujaisissa. Kilpailulainsäädännössä samalla alalla taloudellista toimintaa harjoittavat yritykset ja yritysten yhteenliittymät, joiksi edunvalvontajärjestötkin tulkitaan, ovat toistensa kilpailijoita.

Voitte pyytää kilpailuoikeudellista koulutusta valiokunnillenne, verkostoillenne, liitollenne ja yhdistyksellenne lakimies Kimmo Tammelta. Lisätietoa kilpailulainsäädännön noudattamisesta toimialajärjestöjen piirissä on saatavilla Kilpailu- ja kuluttajaviraston sivuilta:

<https://www.kkv.fi/kilpailuasiat/toimialayhdistykset/#milloin-toimialajarjestossa-tapahtuva-yhteistyö-on-kilpailunvastaista>

Kunnioittavan keskustelun pelisäännöt

KUNNIOITTAVAN KESKUSTELUN PELISÄÄNNÖT

Pelisääntöjä noudatetaan MTK:n jäsenten sekä luottamus- ja toimihenkilöiden välisessä vuorovaikutuksessa kokouksissa ja niiden ulkopuolella.

OLE LÄSNÄ

Minimoi ulkopuoliset häiriöt keskustelutilanteissa. Älä keskeytä tai käynnistä sivukeskusteluja. Kuuntele aktiivisesti ja pyri ymmärtämään toisten näkökulmia. Tuo ajatuksesi rohkeasti esiin.

ARVOSTA

Jokainen meistä on yhtä arvokas. Älä arvostele tai lisää stereotypioita ketään kohtaan ulkonäön, poliittisen kannan, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuolen, koulutustaustan, tilan koon, tuotantosuunnan, alkupe-
rän tai muun vastaavan perusteella.

PUUTU

Jokaisella on oikeus puuttua epäkunnioittavaan keskusteluun. Voit puuttua tilanteeseen myös jälkikäteen. Puheeksi ottaminen voi olla vaikeaa. Käytä tarvittaessa toisen henkilön apua. Älä jää yksin.

KUNNIOITA

Kunnioita jokaisen ihmisarvoa sekä fyysistä ja psyykkistä koskemattomuutta. Huolehdi, että kaikilla on mahdollisuus osallistua keskusteluun. Kunnioita toisten aikaa ja erilaisia mielipiteitä. Luo ilmapiiri, jossa asioista voidaan puhua avoimesti.

9. Hanketoiminta

9.1. Pohjois-Karjalan ruokaketjun selvitys- ja yhteistyöhanke 3/2025–2/2026 (Ruusa)

Maaliskuussa 2025 käynnistyi RUUSA-hanke, jonka tavoitteena on vahvistaa Pohjois-Karjalan elintarvikeketjun kilpailukykyä, yhteistyötä ja pitkän aikavälin kehittämistä. Hanketta rahoittivat Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto (AKKE-rahoitus), Pohjois-Karjalan Maaseutupalvelut sekä Pielisen Karjalan kehittämiskeskus Oy Pikes.

Hankkeessa koottiin maakunnan elintarvikeketjun toimijoita – alkutuotannon, jalostuksen, rahoituksen, kehittäjäorganisaatioiden ja koulutuksen edustajia – maakunnan yhteisen kehittämisenäkemyksen äärelle. Hankkeen keskeisenä tavoitteena oli laatia maakunnalle pitkän aikavälin tiekartta, joka ohjaa elintarvikeketjun kehittämistä seuraavan kymmenen vuoden aikana.

Hankkeen taustalla olivat viime vuosina vaikeutunut pankk-rahoituksen saatavuus maatalouden alkutuotannon ja pk-yritysten investointeihin sekä elintarvikkeiden jalostuksen, markkinoinnin ja viennin heikko kehitys erityisesti kotieläinsektorin ulkopuolella. Huolta herätti myös erityisesti maito- ja naudanlihaa tuottavien tilojen määrän lasku ja sitä kautta raaka-aineen riittävyys Valion ilmoitettua merkittävästä investoinnista Joensuun tehtaaseen. Lisäksi maatalousyrittäjien jaksaminen nostettiin hankkeen kärkiaiheisiin.

Hankkeen aikana käytiin laajaa vuoropuhelua elintarvikeketjun yritysten ja sidosryhmien kanssa. Keskusteluissa tunnistettiin alan keskeisiä kehittämistarpeita ja pullonkauloja, joista erityisesti investointien rahoituksen saatavuus, maatalousyri-

tysten johtamisen kehittäminen sekä elintarvikkeiden jalostusarvon kasvattaminen nousivat keskeisiksi teemoiksi. Hankkeen kautta avattiin keskustelua maatalous- ja elintarvikealan investointien rahoituksen tilanteesta yhdessä pankkien, rahoitusorganisaatioiden ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa.

Yksi hankkeen aikana syntyneistä konkreettisista tuloksista oli Maatalousyrittäjien kehittämissopimus malli – johtamisen työkalu, jonka avulla pyritään tukemaan maatalousyrittäjien pitkäjänteistä kehittämistä. Sen lisäksi kehittämissopimuksella tavoitellaan pitkällä aikavälillä parempia rahoitus- ja vakuutusehtoja maatalousyrittäjille. Käytännössä kehittämissopimus kokoa ja sitouttaa yrittäjän ympärille asiantuntijatiimin, johon kuuluvat tilan keskeisimmät asiantuntijat talouden-, tuotannon, vastuullisuuden ja yrittäjän jaksamisen osalta. Myös rahoittaja pidetään tiiviisti ajan tasalla yrityksen kehityksestä ja suunnitelmista. Tavoitteena on parantaa yritysten johtamista, riskienhallintaa ja investointien suunnittelua sekä vahvistaa rahoittajien luottamusta maatalouden/maaseudun investointihankkeisiin.

Kehittämissopimusta mallinnettiin hankkeen aikana kahdella investointeja suunnittelevalla maitotilalla. Pilotointi osoitti yhteistyöpohjaisen toimintamallin tuovan lisäarvoa sekä yrittäjän että rahoittajan näkökulmasta.

Hankkeessa edistettiin osaltaan myös elintarvikkeiden jatkojalostuksen, tuotekehityksen ja viennin kehittämistä. Työn

aikana vahvistettiin yhteistyötä sekä alueen, että ylimatekunnallisten yritysten, kehittäjäorganisaatioiden ja oppilaitosten välillä sekä valmisteltiin tuottajaorganisaatioiden perustamista luonnontuotteiden, viljan ja palkokasvien tuotannon ja jalostuksen kehittämiseksi. Lisäksi hanke osallistui itäisen Suomen ruokaketjun kasvu- ja vientiohjelman valmisteluun yhdessä muiden maakuntien toimijoiden kanssa.

RUUSA-hankkeen aikana syntynyt maakunnallinen elintarviketietokartta, yhteistyöverkostot sekä

kehitetty toimintamallit luovat perustan Pohjois-Karjalan ruokaketjun pitkäjänteiselle kehittämiselle. Hankkeen tavoitteena oli osaltaan varmistaa maakunnan maatalouden, maaseudun ja elintarvikealan elinvoima, vahvistaa kotimaisen ruuantuotannon edellytyksiä sekä luoda uusia mahdollisuuksia jalostusarvon kasvattamiseen ja vientiin maakunnassa tulevina vuosina.

Budjetti 57.354 euroa (2025: 44608 euroa, 2026: 12746 euroa)

Maakunnallinen ruokaketjun tiekartta

- **Hankkeen aikana muodostui tiekartta, joka on sidosryhmien yhteinen näkemys Pohjois-Karjalan elintarviketietokartan kehittämisen suunnasta.**
- **Pohjautuu kansalliseen ruokastrategiaan 2040 ja ruokalan kasvuohjelman tavoitteisiin ja niiden jalkauttamiseen maakuntatasolla.**

Kotieläin, alkutuotanto:

Rahoituksen saamisen heikko tilanne
Johtamisosaamisen puutteet

→ Maatalousyrityksen kehittämissopimus – johtamisen työkaluna.
Yhteistyön tiivistäminen.

Kasvinviljely, koko ketju:

Puutteet elintarvikkeiden (kasvit, marjat, luonnontuotteet) jalostuksessa, markkinoinnissa ja viennissä

→ Tuottajaorganisaatiot (raaka-aineen riittävyys, sopimustuotanto, varastointi ja kehittäminen), Pohjois-Savon Agri-Food klusterin laajentaminen Pohjois-Karjalaan. Yhteistyön tiivistäminen ja parantaminen koko ketjun kilpailukykyä parantamiseksi.

8.4.2026

16

Maatalousyrityksen kehittämissopimusjohtamisen työkalu (asiantuntijatiimi)

Tausta/tavoitteet

- Parempi kokonaisuuden johtamisosaaminen
- Lisääntyneet raportointivelvoitteet
- Edistää uusia maatalouden investointeja (laatu/aikataulu)
- SPV/omistajanvaihdokset
- Riskienhallinta
- Yhteistyön hyödyntäminen täysmääräisesti ja sitoutuneesti
- Yrittäjän jaksaminen ja tukeminen
- Henkilöstöjohtaminen

Tukee
maatalousyrityksen johtamista, kehittämistä ja investointien suunnittelua

Kokoaa ja sitouttaa
(tilan) asiantuntijat ydintiimiksi yrityksen ympärille. Toimimaan yrittäjän tueksi, mutta ei yrittäjän puolesta

Hyödyt

- Tuotannon, johtamisen ja jaksamisen optimoinnilla säästetyt eurot, resurssit ja aika
- Tukee parempaa kokonaisuuden- ja riskienhallintaa
- Helpottaa rahoituksen saamista ja raportointivelvoitteita
- Suunnitelmallisuus pitkällä ja lyhyellä aikavälillä, ennakointi
- Osaamisen laajentuminen sidosryhmiä myöden
- Avoimuus & vuoropuhelu
- Osaamisen ja palveluiden hyödyntäminen
- Stressin hallinta & yrittäjän jaksaminen
- Verkostot & vertaistuki

8.4.2026

17

Kehittämissopimuksen

muodostaa **ydintiimi**, johon kuuluvat yrittäjän lisäksi vastuuhenkilöt kustakin pääosa-alueesta.
Ydintiimi laatii **kehittämissopimuksen**, jossa sovitaan sopimuksen sisältö.

Talous	Tuotanto	Vastuullisuus	Jaksaminen
Neuvonta-organisaatio	Neuvonta-organisaatio	Tuottajaosuuskunnat	Työterveys
Tilitoimisto	Tuottajaosuuskunnat		Mela
			

Maatalousyrittäjä toimii monen asiantuntijan kanssa
 Mella
 Tuotantoneuvonta
 Rahoittajayhteistyö
 Robotituotantosalostus
 Liiketoimintatietokanta
 Lihatalon tukkuväri
 Talousneuvonta
 Myyntipalvelut
 Rehu- ja väkiväline
 Mela

Maatalousyrittäjä(t)
 +
 Ydintiimi
**Maatalousyrityksen
 kehittämissopimus**

Ydintiimin jäsenet sitoutuvat osallistumaan säännöllisesti esim. 1-6 krt vuodessa tiimin kokouksiin. Kokouksista laaditaan lyhyt **raportti**, joka voidaan toimittaa sopimuksen mukaan esim. rahoittajille.
Esimerkki tiimin yhteydenpidosta: Teams (kk tapaamiset), tapaaminen liveinä (1-2 krt vuodessa) ja WhatsApp-ryhmä (nopea viestintä). Muita sidosryhmiä kutsutaan tiimin tapaamisiin tarpeen mukaan.

Pohjois-Karjala MTK

POHJOIS-KARJALA
 Maakuntaliitto

Kehittämissopimus investoinnin työkaluna

5-10 vuotta			
ESIVALMISTELU 1-2 vuotta	SUUNNITTELU 1-3 vuotta	TOTEUTUS 1-3 vuotta	TUOTANNON KÄYNNISTYS 1-4 vuotta
<ul style="list-style-type: none"> · Tilan tunnusluvut kuntoon · Budjetinseuranta · Maatalousyrityksen tulevaisuus, vaihtoehdot · Ajatus investoinnista/omistajanvaihdoksesta 	<ul style="list-style-type: none"> · Alustava päätös investoinnista · Suunnitelmat ja laskelmat · Suunnitelmiin alustava sitoutuminen · Luvitus, tukihaut, rahoitus 	<ul style="list-style-type: none"> · Lopullinen päätös investoinnista · Rakentaminen · Tuotannon ylläpito ja ylösajo · Johtaminen 	<ul style="list-style-type: none"> · Tuotannon ylösajo mahd. nopeasti · Tuotannon kehittäminen ja seuranta

TALOUDEN- TUOTANNON-, JAKSAMISEN JA VASTUULLISUUDEN SEURANTA
Pitkäjänteisyys, kokonaisuuden hallinta, helpottaa suunnittelua, seurantaa, raportointia jne.

Rahoittajien vinkit investointiin

- **Esivalmistelu** ennen investoinnin varsinaista suunnitteluvaihetta: **kassan tilanne tasapainoon ja tilan tunnusluvut kuntoon.**
- **Suunnittelu:** realistiset, stressitstatut laskelmat ja suunnitelmat.
- **Tuotannon käynnistys:** konkreettiset suunnitelmat ja toimet **miten tuotanto ajetaan ylös** kun investointi on valmis. Mm. eläinaineksen ja pellon riittävyys.
- **Yrittäjän oma osaaminen:** tilan johtaminen ja lukujen sekä tilanteen sisäistäminen. Mitä luvut ovat ja miten niihin päästään. Pitkäaikavälillä seuranta: ennakoitavuus ja todellinen tilanne. Yksittäinen vuosi ei kerro kaikkea.
- **Yrittäjä on investoinnin tärkein palikka.** Joten jaksamisesta on huolehdittava myös investoinnin aikana.

Pohjois-Karjala MTK

POHJOIS-KARJALA
 Maakuntaliitto

19

9.2. Vastuullinen kotieläinpiha (koti-eläintuotanto) Sinkkola 2025–2027

Keväällä 2025 käynnistyi Vastuullinen kotieläinpiha (Kotieläintuotanto)-hanke. Hanketta rahoittaa Lihakunta ja Itikka osuuskunta 3000 eurolla. Hankkeen tavoitteena on olla mukana kehittämässä Joensuun Noljakassa sijaitsevan Sinkkolan kotieläinpihan toimintaa kertomalla nykyaikaisen suomalaisen kotieläintuotannon vahvuuksista ja vastuullisuudesta. Tavoitteena on lehmän (nautaketjun) kunnian palautus julkisessa keskustelussa.

Sinkkola on maalaismainen kylätalo keskellä kaupunkia! Sinkkola toimii kesäkaudella touko-elokuussa kotieläinpihana ja Teatteri Traktorin kesänäyttämönä. Sen lisäksi se tarjoaa yleisötapahtumia, koulutuksia, lauluiltoja ja muuta puuhaa.

Talvikaudella Sinkkola on avoinna lastenkulttuurikeskuksena ja kylätalona.

Hankkeen tehtävä on tuoda esille kotimaisen kotieläintuotannon vahvuuksia ja vastuullisuutta helposti ymmärrettävällä ja kävijöitä osallistavalla tavalla. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on lisätä kuluttajien tietoa suomalaisesta kotieläintuotannosta sekä vahvistaa alan julkista arvostusta. Kesäkauden 2025 aikana Sinkkolan kotieläinpihalla vieraili noin 26 000 kävijää ja teatteri Traktorissa 8 000 henkilöä. Korkea kävijämäärä osoittaa kiinnostusta kotieläinpihan toimintaan ja maaseutuun.

Sinkkolan kotieläinpihalle toteutettiin kolme infotaulua, joiden teemat olivat biogeenisen hiilen kiertotalous, kotieläinten hyvinvointi Suomessa sekä kestävä maatalous ympäristön tukena. Näiden lisäksi alueelle tuotettiin A4-kokoiset, lami-noidut esittelyt nykyaikaisesta kotieläintuotannosta eläinlajeit-tain: nauta, lamma, vuohi, siipikarja ja sika. Lisäksi tehtiin erillinen esittely aaseista, sillä kotieläinpihalta löytyi aasi kesäkaudella 2025. Infotaulut ja esittelymateriaalit herättivät kävijöissä kiinnostusta sekä synnyttivät keskustelua ja kysy-myksiä aiheiden ympäriltä.

Maaseutunuoret järjestivät 26.7. yhdessä hankkeen ja Sinkkolan väen kanssa Lasten maatalousnäyttelyn. Tapahtuma oli maksuton ja keräsi päivän aikana noin 400 kävijää. Tapahtu-massa oli traktoreita, paalien maalausta, polkutraktorirataa, eläinkierroksia, askartelu työpajoja, myyntikojuja ja muuta oheishjelmaa koko perheelle. Atria/Lihakunta tarjosi tapahtu-maan makkarat. Tapahtuma oli onnistunut ja palaute erittäin positiivista. Päätettiin, että tapahtuma tullaan järjestämään isommalla volyymilla myös vuonna 2026.

KESTÄVÄ MAATALOUS - YMPÄRISTÖN TUKENA

Luonnon monimuotoisuus

Eli **biodiversiteetti**.

Monimuotoisuus turvataan huolehtimalla luonnonvarojen kestävästä käytöstä ja hoidosta.

Kotieläinten laidunnus ylläpitää perinneympäristöjä ja niittyjä sekä niiden eliöiden ja kasvilajiston monipuolisuutta myös alueilla, joita ihminen ei pysty.

Kiertotalous

Kiertotalouden tavoite on säästää luonnonvaroja, jolloin ravinteita, energiaa ja tuotannon sivuvirtoja hyödynnetään uudelleen tehokkaasti ja kestävästi. Sivuvirtoja kuten elintarviketeollisuuden ylijäämiä hyödynnetään eläinten ruokinnassa.

Biotalous

Biotalous on tärkeä osa kiertotaloutta. Kotieläintuotannossa voimme hyödyntää esim. eläinten lannan uudelleen ravinteina tai biokaasun tuotannossa.

Hiiliviljely

Maa- ja metsätalous ovat sektoreita, joissa voidaan sitoa hiilidioksidia ilmakehästä luonnollisesti.

Esimerkkejä hiilensidontaa lisäävistä menetelmistä pellolla:

- Kasvipelteisyuden lisääminen
- Syyskylvöiset kasvit
- Monipuolinen viljelykierto
- Kerääjäkasvit
- Aluskasvit
- Monipuolinen kasvivalikoima
- Syväjuuriset kasvit
- Typensitojakasvit
- Seoskasvustot
- Muokkauksen vähentäminen
- Maanparannusaineiden lisääminen

Tutkimus ja yhteistyö

Maatilat tekevät tiivistä yhteistyötä elintarvikeyritysten sekä alan tutkimuksen kanssa ja ovat sitoutuneet vapaaehtoisin **vastuullisuus- ja ympäristösopimuksiin**, joilla maatilat vähentävät hiilidioksidipäästöjä ja muita ympäristövaikutuksia.

Maatalousyrittäjille on tarjolla monipuolisia ympäristökoulutuksia.

Uudet ratkaisut

Innovaatiot ja teknologian kehittyminen tehostavat ja tukevat **kestävää kotieläintuotantoa ja vähentävät ympäristökuormaa**.

Esimerkkejä:

- Automatisointi
- Tarkkuusteknologia
- Reaaliaikainen seuranta
- Lannan käsittely ja ravinnekierrätys

Vesitalous ja maaperän terveys

Kotieläintuotannossa syntyvä lanta on tärkeä maanparannusaine, joka lisää ja ylläpitää maaperän pieneliöstöä. Lannan sidotustekniikalla sen ravinteet saadaan entistä tarkemmin kasvien hyötykäyttöön. Se vähentää valuntoja vesistöihin.

Tutustu lisää:

maaseutu.fi

KOTIELÄINTEN HYVINVOINTI SUOMESSA

Tiesitkö, että Suomi on maailmanlaajuisesti edelläkävijä antibioottivapaan kotieläintuotannon osalta!
Lääkkeitä käytetään vain eläinlääkärin määräyksestä.

Eläinten hyvinvointiin panostetaan ennakoivilla toimilla, kuten **hyvillä elinolosuhteilla, osaavalla hoidolla, eläintautisuojauskella ja vastuullisella jalostuksella.**

One Health = Yhteinen terveys
ihmisten terveys on sidoksissa sekä eläinten terveyteen että yhteiseen ympäristöömme.

Suomessa kotieläintuotantoketjua valvotaan tarkasti alusta loppuun. **Ketjun läpinäkyvyys ja jäljitettävyyys parantavat myös ruokaturvaa!**

Suomessa on käytössä ETT ry:n vapaaehtoiset kansalliset hyvinvointiohjelmat **NASEVA & SIKAVA**

91 %
nautatiloista

95 %
sikatiloista

Ne edistävät eläinten terveyttä ja hyvinvointia. Ohjelman avulla eläinlääkärit ja elintarvikeyritykset pystyvät seuraamaan eläinten hyvinvointia tiloilla tehokkaasti.

Lue lisää eläinten hyvinvoinnista:

Atria.fi

Valio.fi

Hyvinvoiva kotieläin on taloudellisesti kannattavin!

VAPAAEHTOISET TOIMENPITEET

Ulkoilu & laidunnus

Hyvinvointisuunnitelma

Olosuhteiden parantaminen

Lajityypillinen käyttäytyminen

Elintarvikeyritykset kannustavat ja ohjaavat lisähinnoilla kotieläintiloja vapaaehtoiisiin vastuullisuus- ja hyvinvointi toimenpiteisiin vastuullisuussopimuksilla.

EU maksaa hyvinvointikorvausta maatiloille, jotka sitoutuvat parantamaan eläinten hyvinvointia kansallisesti sovitulla toimenpiteillä.

Eläinsuojelulaki määrittää eläinten hyvinvointia koskevat perusvaatimukset. Minimitason lisäksi Suomessa on ollut käytössä jo yli 20 vuotta kansalliset- ja elintarvikeyrityskohtaiset hyvinvointiohjelmat. Pitkäjänteisen työn saavutuksena Suomi on edelläkävijä kotieläinten hyvinvoinnissa.

BIOGEEINISEN HIILEN KIERTOTALOUS

Fossiilisen- ja biogeenisen metaanin erot

Biogeeninen metaani on osa luonnollista hiilenkiertoa. Sitä syntyy luonnollisissa biologisissa prosesseissa, kuten märehittimisessä. **Fossiilinen metaani** taas vapauttaa uutta, tuhansia vuosia maaperään sitoutunutta hiiltä lisäten kasvihuonekaasujen määrää.

Molemmat ovat voimakkaita kasvihuonekaasuja, mutta **fossiilisen hiilen metaani** vaikuttaa ilmakehässä pidempään - jopa tuhansia vuosia.

Biogeenisen metaanin hiili ei ole lisäyksellistä. Biogeenistä metaania voidaan kerätä ja hyödyntää esimerkiksi biokaasuna energiantuotantoon.

Ruokinta

Märehtijöiden oikeanlaisella ruokinnalla pystymme vähentämään metaanin muodostumista niiden pötsissä.

Ruokinta perustuu vahvasti monivuotisiin nurmikasveihin, jotka menestyvät Suomen ilmasto-olosuhteissa hyvin. Samalla nurmet parantavat maan rakennetta, ylläpitävät maan hiilivarastoja, sitovat tehokkaasti ravinteita ja hiiltä sekä ylläpitävät monimuotoisuutta.

Lisää tietoa aiheesta:

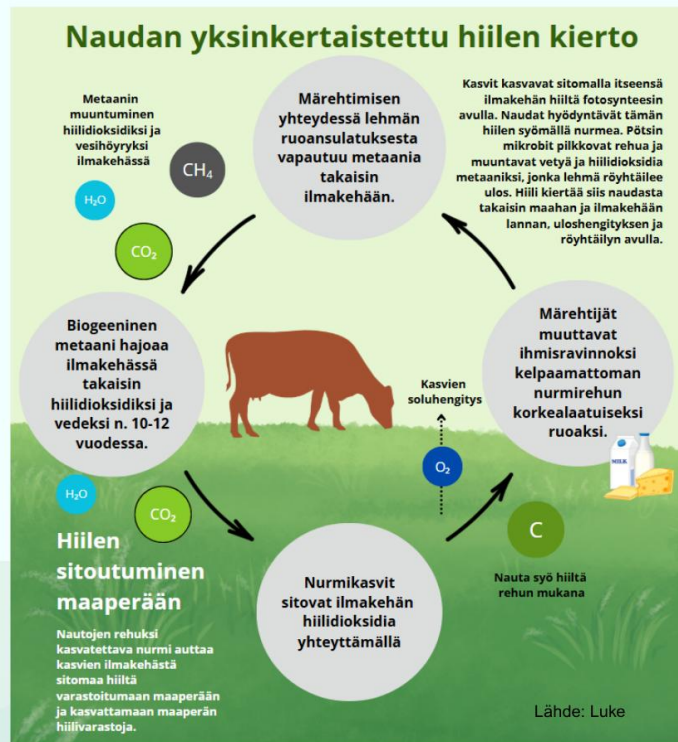
Luke.fi

UC Davis

Oxford

Jalostus

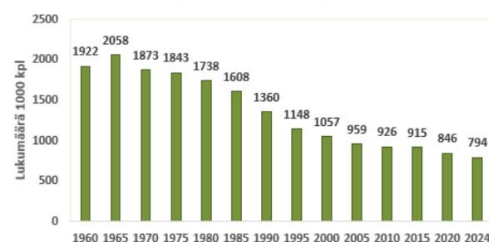
Karjanjalostus tavoittelee rehunkäyttökyvyltään hyviä, terveitä ja kestäviä eläimiä. Eläinten tuottavuuden kasvaessa ruoantuotantoon tarvittava eläinmäärä laskee ja ympäristötehokkuus nousee.

Suomessa lypsykarjan tuottama metaanimäärä on laskenut lähes 60 % vuodesta 1960. Kehitys johtuu sekä eläinmäärän vähenemisestä, että tuottavuuden noususta. Valio, 2025

Eläinmäärän pysyessä samana ilmakehän hiilimäärä ei lisäännä lehmien metaanintuotannon seurauksena vaan se kiertää osana hiilen kiertoa.

Nautojen määrän kehitys Suomessa 1960-2024
SVT: Luonnonvarakeskus

9.3. Yhdistyskehittäjä -hanke

MTK Pohjois-Karjala sai MTK Säätiöltä rahoituksen yhdistyskehittäjä -hankkeelle, jossa mallinnetaan tulevaisuuden yhdistystoiminnan eri mahdollisuuksia tilojen vähentyessä. Yhdistyskehittäjähanke on tavoitteena on vahvistaa erityisesti kuntatason edunvalvontaa. Taustalla on viljelijöiden vähentynyt osallistuminen kunnallisiin luottamustehtäviin sekä yhdistysten rajalliset resurssit seurata kuntien päätöksentekoa riittävään ajoissa.

Hankkeen keskeisenä tavoitteena on luoda toimiva ja ennakoiva malli kunnalliseen edunvalvontaan. Tätä varten suunnitellaan osa-aikaisen yhdistyskehittäjän palkkaamista tukemaan yhdistyksiä sekä vahvistamaan yhteistyötä kuntien, yrittäjäjärjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa. Lisäksi tavoitteena on lisätä paikallisen toiminnan aktiivisuutta, parantaa edunvalvonnan vaikuttavuutta sekä siirtyä ennakkovaikuttamiseen reaktiivisen toiminnan sijaan.

Hankkeessa keskeisiä toimenpiteitä ovat kuntakohtaisten kehittämissuunnitelmien perustaminen, yhdistysten välisen ja sidosryhmäyhteistyön vahvistaminen sekä edunvalvonnan koordinoimisen parantaminen eri organisaatioitasoilla. Lisäksi hankkeessa testataan tekoälyn hyödyntämistä tiedonhankinnassa ja analysoinnissa edunvalvonnan tueksi.

Hanke on suunniteltu toteutettavaksi vuosina 2025–2027, ja sen rahoitus perustuu yhdistysten jäsenkohtaisiin maksusuuksiin sekä haettavaan ulkopuoliseen rahoitukseen. Tavoitteena on kehittää toimintamalli, jota voidaan hyödyntää laajemmin myös valtakunnallisesti.

MTK:n yhdistystoiminnan kehittämisen haasteet Pohjois-Karjalassa 2025

Vuoden aikana käydyissä keskusteluissa yhdistystoiminnan keskeisiksi haasteiksi nousivat aktiivijäsenten määrän väheneminen sekä yhdistystoimintaan käytettävissä olevan ajan niukkeneminen. Tilakokojen kasvu ja maatalousyrittäjien työmäärän lisääntyminen ovat vähentäneet osallistumista perinteiseen yhdistystoimintaan.

Useat yhdistykset toimivat minimiresurssein keskittyen pääasiassa sääntömääräisten velvoitteiden hoitamiseen. Tämä on heikentänyt toiminnan näkyvyyttä ja vaikuttavuutta erityisesti paikallisessa edunvalvonnassa. Samanaikaisesti hallinnollisten kulujen suhteellinen osuus on kasvanut, mikä on vähentänyt mahdollisuuksia panostaa jäsenpalveluihin ja aktiiviseen vaikuttamistyöhön.

Haasteita on ilmennyt myös kuntatason edunvalvonnassa, jossa MTK:n jäsenet eivät ole mukana kunnallisessa päätöksenteossa entiseen tapaan. Tämä vaikeuttaa erityisesti ennakoivaa edunvalvontaa ja asioihin vaikuttamista valmisteluvaiheessa. Lisäksi nuorten yrittäjien sitoutuminen perinteiseen yhdistystoimintaan on vähentynyt, mikä korostaa tarvetta toimintamallien uudistamiselle.

Kokonaisuutta tarkastellen yhdistysrakenteen ja toimintatapojen kehittämistarve on tunnistettu, ja keskustelu tulevaisuuden toimintamalleista saatiin käyntiin vuoden aika ja päätösten aika on vuonna 2026.

Yhdistysten kehittämisen vaihtoehdot

Kehittämismahdollisuuksista käytiin keskustelua luottamushenkilöpäivillä helmikuussa, josta yhteenvedona kolme päävaihtoehtoa yhdistystoiminnan kehittämiseksi. Vaihtoehtoina ovat nykyisen rakenteen kehittäminen, yhdistysten kokoaminen 2–4 alueelliseen kokonaisuuteen sekä yhden maakunnallisen yhdistyksen muodostaminen.

Tavoitteena kaikissa malleissa on hallinnon keventäminen, resurssien tehokkaampi kohdentaminen edunvalvontaan sekä toiminnan vaikuttavuuden parantaminen. Erityisesti esillä on ollut mahdollisuus keskittää varoja yhteiseen edunvalvontaan ja vahvistaa kuntatason vaikuttamista esimerkiksi palkatun resurssin avulla.

Jatkovalmistelussa korostuu tarve löytää ratkaisu, joka yhdistää tehokkuuden ja paikallistuntemuksen sekä turvaa jäsenlähtöisen toiminnan myös tulevaisuudessa

Yhteistyön kehittäminen yrittäjäjärjestön kanssa kuntatasolla

Yhtenä osana hanketta pilotoitiin kunnallista edunvalvontaa yhdessä yrittäjäjärjestön kanssa Liperissä. Tapaamisissa nousi esille paljon yhteisiä edunvalvonta tarpeita:

- Kaavoitus (tuuli- ja aurinkovoima, metsän käyttö)
- Vesistö-, ilmasto-, ympäristö- ja vastuullisuusohjelmat
- Kiinteistöveroitus ja hyödyt ja haitat maaseudulle (Infra, teiden ylläpito, tuotanto- ja matkailurakennusten veroitus) Raken-
nusjärjestyksen vaikutus elinkeinotoimintaan
- Hankinnat (ruoka, energia ja urakoinnit)
- Elinkeinojen kehittäminen (maaseutu osuuden varmistaminen)
- Hanke rahoitus maaseudun kehittämishankkeissa (kuntien
omarahoitusosuudet ja hallinnointipalvelu)
- Huoltovarmuus (vesihuolto, energia, sähkö, ruokaketju)

Muutaman yhteisen tapaamisen jälkeen päätettiin ruveta työstämään yhteistä elinvoimalupausta yhdessä kunnan kanssa. Kunnan elinkeinoyhtiö Lipertekin johdolla, järjestettiin asian tiimoilta kaksi suunnittelutapaamista ja kaksi työpajaa. Työpajoissa oli MTK ja yrittäjien lisäksi mukana lähes koko kunnan luottamusjohto ja kehittämiskonsultti Sara Suvinen Kontiolahdelta. Liperin elinvoimalupaus saatiin valmiiksi joulukuussa 2025 ja sen allekirjoittivat kunnan lisäksi yrittäjien ja MTK yhdistysten edustajat. Elinvoimalupauksen käytäntöönpanoa varten perustettiin oma kehittämissuunnitelma, jossa allekirjoittaneet tahot ovat mukana. Ryhmän tehtävänä on vauhdittaa elinkeinotoiminnan kehittämistä hankkeiden, kokeiluiden ja tehostuneen yhteydenpidon avulla. Toimintamallia on tarkoitus levittää myös muualle maakuntaan, jos se osoittautuu toimivaksi.

Budjetti:

	2025	2026	Yhteensä
Yhdistykset	2104,83	6809,32	8914,15
MTK Säätiö	2910,00	14550,00	17460,00
Yhteensä	5014,83	21359,32	26374,15

MTK-Pohjois-Karjala

TULOSLASKELMA 1.1.-31.12.2025	2025	2024
VARAINAINEN TOIMINTA		
TUOTOT; VARSINAINEN TOIMINTA		
Luottamushenkilökoulutus	6104,82	7289,50
MSL suoritukset		625,00
Maaseutunuorten tuotot	640,00	639,00
Muut koulutustuotot	3973,83	1781,98
Vuosikertailmoitukset	2900,00	2700,00
Muut ilmoitustuotot	1410,00	1410,00
Toimistokorvaus MELA	3200,00	3360,00
Muut korvaukset	9732,18	4804,50
Pikkujoulutulot	8718,00	5370,00
Hanke sisäiset kulukorvaukset	4628,78	
Muut vars. toiminnan tuotot	7205,67	6888,19
Tuotot yhteensä (liitto)		34868,17
Hanketuotot		3965,58
VAR.S.TOIMINTA TUOTOT YHTEENSÄ	48513,28	38833,75
KULUT; VARSINAINEN TOIMINTA		
Henkilöstökulut	-179238,26	-170353,32
Poistot	-795,10	-573,19
Muut kulut: varsinainen toiminta		
Matkakulut	-28008,73	-28105,39
Kokoukset	-7344,77	-6535,97
Toimistokulut	-33548,85	-34764,23
Jäsenmaksut	-2302,00	-2318,00
Muut varsinaisen toiminnan kulut	-59428,65	-55105,56
VAR.S.TOIM. MUUT KULUT YHTEENSÄ	-130633,00	-126829,15
Hankekulut	0,00	-3965,58
VAR.S.TOIMINTA KULUT YHTEENSÄ (liitto)	-310666,36	-297755,66
VAR.S.TOIMINTA KULUT YHTEENSÄ (liitto + hanke)		-301721,24
VAR.S.TOIMINN. TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-262153,08	-262887,49
HANKETOIMINTA		
Tuotot	46506,04	
Kulut		
Henkilöstökulut	-34743,44	
Muut kulut	-11762,60	
Kulut yhteensä	-46506,04	
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-262153,08	-262887,49
VARAINHANKINNAN TUOTOT	238996,64	205398,30
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	-23156,44	-57489,19
SJOITUS- JA RAHOITUSTOIM. TUOTOT		
Vuokratuotot	41302,09	38936,04
Osinkotuotot	7046,78	9464,89
Korkotuotot	9868,26	12170,55
SJOITUS/RAHOITUSTUOTOT YHT.	58217,13	60571,48
SJOITUS- JA RAHOITUSTOIM. KULUT		
Vuokratkulut ja yhtiövastikkeet	-18475,96	-19130,48
Muut sijoituskulut	-4370,67	-28684,10
Muut rahoituskulut	-264,37	
SJOITUS/RAHOITUST. KULUT YHT.	-23111,00	-47814,58
SJOITUS/RAH. TOIMINNAN TUOTTO/KULUJÄÄMÄ	35106,13	12756,90
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ (Tilikauden tulos)	11949,69	-44732,29
TILINPÄÄTÖSSIIRROT (Varausten muutos)	6400,00	24413,62
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	18349,69	-20318,67

TASE		
0207514-5		
MTK-Pohjois-Karjala r.y.		
	31.12.2025	31.12.2024
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet	34157,28	33491,56
Sijoitukset	1250341,16	1278490,34
Pysyvät vastaavat yhteensä	1284498,44	1311981,9
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	851,05	325
Muut saamiset	21026,21	5879,65
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	21877,26	6204,65
Rahat ja pankkisaamiset	57445,79	26772,59
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	79323,05	32977,24
Vastaavaa yhteensä	1363821,49	1344959,14
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Muut rahastot	607198,64	607198,64
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	129473,76	149792,43
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	18349,69	-20318,67
Oma pääoma yhteensä	755022,09	736672,4
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		6400
PAKOLLISET VARAUKSET		
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Muut velat	186773,36	187772,3
Pitkäaikaiset velat yhteensä	186773,36	187772,3
Lyhytaikainen		
Ostovelat	17483,39	10881,89
Muut velat	404542,65	403232,55
Lyhytaikaiset velat yhteensä	422026,04	414114,44
Vieras pääoma yhteensä	608799,4	601886,74
Vastattavaa yhteensä	1363821,49	1344959,14

JOHTOKUNNAN ESITYS TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

MTK-Pohjois-Karjala r.y.

Johtokunta esittää, että tilikauden 1.1.2025 – 31.12.2025 ylijäämä 18 349,69 euroa kirjataan edellisten tilikausien yli-/alijäämä tilille.

Joensuussa 16.3.2026

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAJAT

Veli-Matti Ahlqvist

Ella Huttunen

Suvi Juopperi

Osmo Koponen

Harri Meriläinen

Asmo Miinalainen

Kalle Myllynen

Timo Vatanen

Miika Väänänen

Jari Rouvinen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tarkastuksesta on annettu erilliset tilintarkastus- ja toiminnantarkastuskertomukset.

Joensuussa 30.03.2026

Ilkka Romppanen
toiminnantarkastaja

Joen Tilintarkastajat Oy
Matti Holopainen, KHT
tilintarkastaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

MTK-Pohjois-Karjala r.y.:n jäsenille

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet MTK-Pohjois-Karjala r.y.:n (y-tunnus 0207514-5) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2025. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat johtokunnan velvollisuudet

Johtokunta vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Johtokunta vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Johtokunta on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko johtokunnan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esittäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Joensuu 30. maaliskuuta 2026

Joen Tilintarkastajat Oy
tilintarkastusyhteisö

Matti Holopainen, KHT

TOIMINNANTARKASTUSKERTOMUS

MTK-Pohjois-Karjala r.y:n jäsenille

Olen MTK-Pohjois-Karjala r.y:n nimeämänä toiminnantarkastajana suorittanut toiminnantarkastuksen, joka koskee tilikautta 1.1.2025 – 31.12.2025.

Hallituksen vastuu

Hallituksen on lain ja sääntöjen sekä yhdistyksen päätösten mukaan huolellisesti hoidettava yhdistyksen asioita. Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Toiminnantarkastajan velvollisuudet

Toiminnantarkastajan on tarkastettava yhdistyksen talous ja hallinto yhdistyksen toiminnan edellyttämässä laajuudessa sekä annettava tarkastuksestaan kirjallinen toiminnantarkastuskertomus tilinpäätöksestä päättävälle yhdistyksen kokoukselle.

Jos tarkastuksessa on ilmennyt, että yhdistykselle on aiheutunut vahinkoa tai yhdistyslakia tai sääntöjä on rikottu, siitä on mainittava tarkastuskertomuksessa (Yhdistyslain 38a §).

Lausunto

Tilinpäätös sisältää olennaisilta osin yhdistyksen tuotot, kulut, varat, oman pääoman, velat ja yhdistyksen antamat vakuudet.

Yhdistyksen hallintoa on hoidettu lain, sääntöjen ja yhdistyksen kokousten päätösten mukaisesti.

Tarkastuksessa ei ole ilmennyt sellaista, josta olisi yhdistyslain 38a §:n mukaan tässä tarkastuskertomuksessa erikseen mainittava.

Joensuussa 30. päivänä maaliskuuta 2026

Ilkka Romppanen
Riihijärventie 20 C
82500 Kitee

MTK-Pohjois-Karjalan toimintasuunnitelma 2026

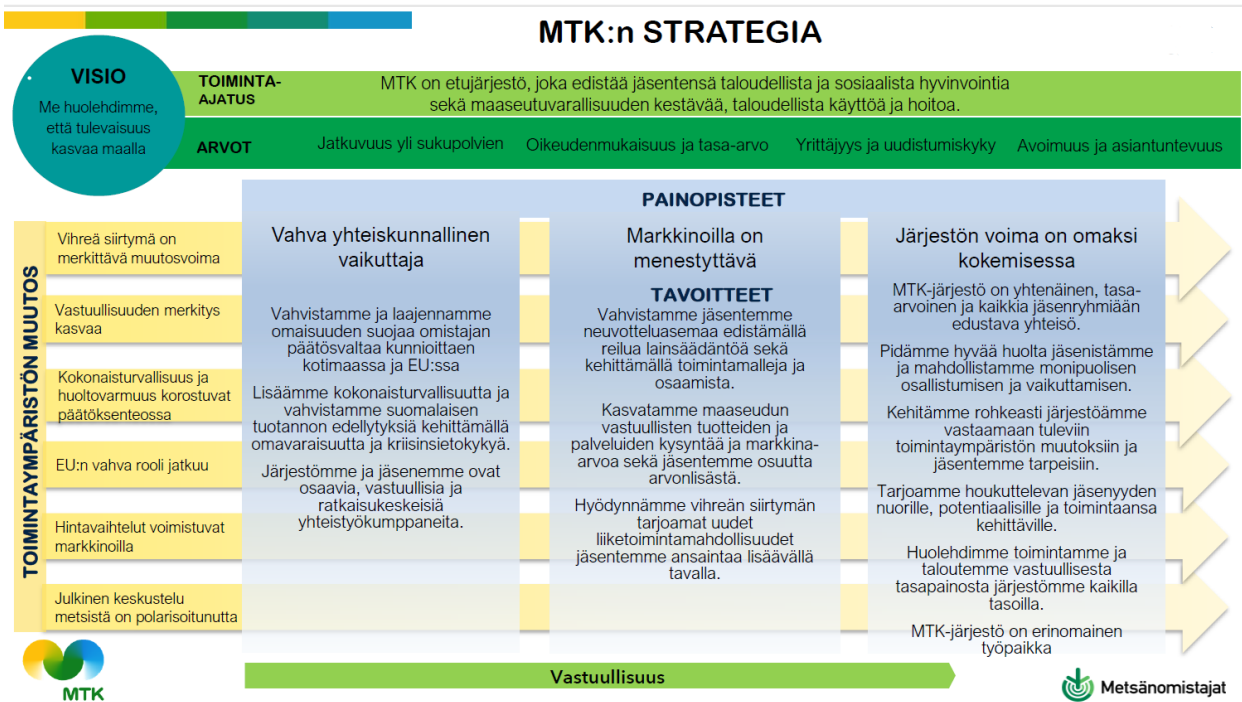
”Osallistuva vaikuttaja”

Liiton toiminta-ajatus:

MTK-Pohjois-Karjala ohjaa alueensa maa- ja metsätalouden sekä muun maaseutuyrittämisen kehittämistä huomioiden ympäristön ja kuluttajat. Liiton toiminnan päämääränä on elinvoimainen maaseutu, toimivat tilat sekä henkisesti ja taloudellisesti hyvinvoivat perusjäsenet.

Toimintasuunnitelma toteuttaa MTK:n strategiaa

MTK:n johtokunta hyväksyi päivitetyn strategian kokouksessaan 23.8.2023. Strategiassa asetetaan tavoitteet valtuuskunnan syksyllä 2022 hyväksymän ”Yhteiset juuret. Yhteinen tulevaisuus” –liittokokousasiakirjan kolmelle strategiselle painopisteelle. Strategiset painopisteet ovat 1) vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja; 2) markkinoilla on menestyttävä; ja 3) järjestön voima on omaksi kokemisessa. Strategian tavoitteiden toteutumista seurataan mittareilla.

10.8.2023

4.3.2024

17.6.2024

21.8.2024

16.10.2025

Metsänomistajat

Näkemykset toimintaympäristön kehityksestä vuoteen 2032

Politiikka ja lainsäädäntö	Talous ja markkinat	Ympäristö ja vastuullisuus	Maa- ja metsätalous
☐ Kansallisen päätöksenteon merkitys kasvaa, mutta EU:n rooli säilyy vahvana.	☐ Valtion taloustilanne säilyy haasteellisena. Markkinatulojen osuus maatalouden kokonaistulosta kasvaa vuoden 2022 tasosta.	☐ Energiamurros kiihtyy fossiilisten tuotantopanosten käytön vähentyessä	☐ Julkinen keskustelu metsistä jatkuu polarisoituneena. Eläinten hyvinvointia koskeva keskustelu jatkuu.
☐ Geopoliittiset jännitteet kasvavat. Kokonaisturvallisuus ja huoltovarmuus korostuvat yhteiskunnan ja yritysten päätöksenteossa.	☐ Konfliktit ja epävarmuudet vaikuttavat moniulotteisesti Suomeen ja vähentävät EU:n jakamia tukirahoja.	☐ Biotalous- ja kierrätysmateriaalien kysyntä kasvaa.	☐ Digitalisaatiosta siirrytään datatalouteen. AI ja robotisaatio yleistyy osassa maa- ja metsätalousyrittäjiä. Kyberturvallisuuden merkitys kasvaa.
☐ Vihreä siirtymän rinnalle tullut kilpailukyky EU:ssa. Kansainvälisten sopimusten sitovuus kyseenalaistetaan.	☐ Elintarvikkeiden ja tuotantopanosten hintavaihtelut jatkuvat voimakkaina. Markkinariskit lisääntyvät.	☐ Hiilikompensoinnin sääntely ja sertifiointi jäsenyys EU-tasolla Hiili- ja päästömärkinat kehittyvät.	☐ Maa- ja metsätalousyrittäjien osaamisvaatimukset lisääntyvät. Epävarmuus työvoiman saatavuudesta ja uusista yrittäjistä kasvaa.
☐ Lainsäädännön rajoitteet ja kiellot sekä taksonomia ja pankkisääntely lisääntyvät keinoina ympäristö-haasteiden ratkaisemiseen ja heijastuvat investointeihin.	☐ Hintatietoisuus, ympäristöarvot ja ravitsemussuosituksien heijastuvat kulutustottumuksiin ja jakautuminen eri leireihin kasvaa.	☐ Luonnon monimuotoisuuden vaaliminen ja vesien suojelu pysyvät keskeisinä kysymyksiä	☐ Kaupungistuminen jatkuu. Maaseudulla yritystoiminnan edellytysten vaaliminen korostuu yhteiskunnan polarisaation jatkuessa.
☐ Ruokaviennin arvo Suomesta yli kaksinkertaistuu 4 miljardiin euroon vuoteen 2030.		☐ Tuotantoketjulta vaaditaan todisteet vastuullisuudesta/kestävyydestä	

MTK-Pohjois-Karjala toteuttaa itsenäisesti ja yhdessä MTK:n, MTK-liittojen, -yhdistysten sekä Mhy:n kanssa yhteisesti sovit-
tuja edunvalvontatehtäviä, jäsenpalveluja, tiedotusta ja yhteiskunnallista vaikuttamista. **Osallistumme MTK:n toimintasuun-
nitelman toteuttamiseen toimenpiteillä, joilla turvataan pohjoiskarjalaisen maa- ja metsätalouden sekä maaseutuyrit-
tämisen toimintaedellytykset jäsentemme parhaaksi.**

”Osallistuva vaikuttaja” MTK – Pohjois-Karjala

1. Vahva yhteiskunnallinen vaikuttaja

MTK-Pohjois-Karjalan lisätoimet:

- **Jatkamme vaikuttamista maatalouden ja maaseudun PK yritysten pankkirahoituksen saannin ja ehtojen paranta-
miseksi yhdessä Itä- ja Keski-Suomen MTK liittojen kanssa. Tiedotamme Finnveran rahoitusinstrumenttien hyödyn-
tämisen mahdollisuudesta Oy muotoisten maatilojen rahoituksessa.**
- **Hyväksytämme Ruusa -hankkeen moniosaajatiimin sopimusmallin pankeilla ja ministeriössä. Raportoinnin avulla
luomme maatalousyrittäjille paremmat rahoitusehdot.**
- Olemme aktiivisia uuden EU:n ohjelmakauden alueellisen ja kansallisen ohjelman (NRP) laadinnassa maakunnallisesti ja
yhdessä Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen kanssa.
- Olemme aktiivisesti mukana maatilojen varmuus- ja valmiusasioiden päivittämisessä (ELVAR toiminta ja varmuushank-
keet).
- Osallistumme Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman ja maaseutuohjelman toteutukseen sekä investointien kaksoiskäyttö mah-
dollisuuksien suunnitteluun (maanpuolustus ja ruokaketju).
- Viestimme faktapohjaisesti ja asiantuntevasti eri kanavilla ja tarjoamme asiantuntemustamme jäsenten, järjestön ja sidos-
ryhmien käyttöön.
- Olemme edelläkävijöitä vastuullisuusasioissa omalla toiminta-alueellamme (Jäsmyn tavoitteiden ja MTK vastuullisuusoh-
jelmien edistäminen, luontoarvokauppa).
- Olemme aktiivisia vihreän energian hankkeiden edistämässä Itä-Suomessa. **Yhteistyö ResilEast hankkeen kanssa (kaksi-
käyttöinvestoinnit).**
- Edistämme tilusjärjestelyjä maatilojen kannattavuuden parantamiseksi.
- Edistämme toimenpiteitä, joilla peltojen ruuantuotantokäyttöä lisätään. (Investoinnit ruuantuotantoon).
- Osallistumme lomitusjärjestelmän ja uusien jaksamista tukevien toimintamallien kehittämiseen.
- **Tiivistämme Varhaisen tuen palvelujen (Välitä viljelijästä) toimintaa sidosryhmien kesken; luomme kolmikanta yh-
teistyömallin Varhaisen tuen palvelu-ProAgria (talousneuvonta)-työterveyshuolto kesken (mallinnus hallitusta alas-
ajosta).**
- Tiivistämme maaseutuasioiden sidosryhmäyhteistyötä Pohjois-Karjalassa.

2. Markkinoilla on menestyttävä

MTK – Pohjois-Karjalan lisätoimet:

- Lisäämme omaa ja jäsenten osaamista riskienhallinnasta, sopimuksista ja markkinoiden toiminnasta tuomalla MTK:n kehittä-
mään jäsenpalvelualustan jäsenten tietoisuuteen mm. sähköiset palvelut.
- **Pyrimme saamaan alulle ruokaketjun kasvu- ja vientiohjelman (RKV-ohjelma) osana Itäisen Suomen ohjelmaa ja
edistämme sitä myös ruokamatkailun osana alueellisen Järvi-Suomi brändin kehittämisessä.**
- Lisäämme sidosryhmäyhteistyötä elintarvikeketjussa jäsenyhteisöjen kanssa kaikkia osapuolia hyödyntävällä tavalla
- Lisäämme omaa ja jäsenten osaamista julkisista hankinnoista ja kilpailutuksista yhdessä sidosryhmien kanssa.
- Olemme mukana kiertolanotteiden ja bioenergian kehittämishankkeissa (vihreä energia, Nurmeksen ja Lieksan biokaasu-
hankkeiden kokemusten hyödyntäminen)
- Tuemme tuottajaorganisaatioiden perustamista esim. peltoviljelyyn ja luonnontuotteisiin (Tuovi - ja Savonian vilja -
hankkeet)
- **Järjestämme vaikuttajakeskusteluja Sinkkolan kotieläintilalla kannattavan ruokaketjun merkityksestä huoltovar-
muudelle ja kokonaisturvallisuudelle sekä osallistumme Sinkkolan kotieläintilan lapsiperhetapahtumien järjestämi-
seen.**

3. Järjestön voima on omaksi kokemisessa

MTK-Pohjois-Karjalan lisätoimet:

- Jatkamme Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen yhteistyön tiivistämistä ja järjestötoiminnan vaikuttavuuden lisäämistä. (Luot-
tamushenkilöpäivät ja yhteinen edunvalvonta)
- **Jatkamme ja kehitämme MTK:n jäsenhankintaa ”täsmä soittokierroksilla” yhdistyksittäin.**
- Jatkamme Oiva -jäsenrekisteripalvelun tarjoamista alueemme MTK-yhdistyksille.
- **Aktivoimme maaseutunuorten (Manujen) toimintaa liiton omalla ”Manu toimihenkilöllä” (ostopalveluna).**
- **Kehitämme yhdistyskehittäähankkeen avulla mallin kunnallisen edunvalvonnan tehostamiseen.**
- Liiton johtokunnan jäsenet osallistuvat aktiivisesti kummiyhdistyksensä toimintaan
- Osallistumme jäsenpalveluiden kehittämiseen ja otamme käyttöön uusia toimintamalleja jäsenpalveluissa sekä tiedotamme
jäsenistölle MTK Jäsenet Appista.
- Kannustamme jäsenistöä osallistumaan LähiTapiolan paloturvallisuuskampanjaan.

- Hyödynnämme neuvottelupäiviä, valiokuntia, teknologian tarjoamia mahdollisuuksia ja verkostomallia luottamushenkilöiden ja jäsenistön aktivoimisessa.
- Jatkamme ”JärjestöJuhdan” aktiivista käyttöä yhdistysten ja maaseutunuorten kanssa.
- Viestimme toiminnastamme sosiaalisessa mediassa ja omissa julkaisuissamme sekä sähköisissä viestimissä.
- Kannustamme ja tuemme yhdistyksiä toteuttaa järjestön eri kampanjoita.
- Tuemme Maaseutuammattiin ry:n toimintaa Pohjois-Karjalassa.
- Sopeutamme liiton toiminnan jäsenmaksutuloihin.

4. Vahvistamme maanomistajan omaisuuden suoja ja kohotamme metsänomistajien ja viljelijöiden arvostusta ilmasto- ja ympäristötoimijana. (Liiton oma)

MTK-Pohjois-Karjalan lisätoimet:

- **Kehitämme maakuntavaliokunnan toimintaa edelleen yhdessä Mhy:n kanssa maakunnallisen edunvalvonnan tehostamiseksi sekä tarjoamme asiantuntemustamme käyttöön kuntien maakuntakaavojen ja ohjelmien valmisteluvaiheeseen.**
- Viestimme biotalouden ja uusien investointien hyödyistä: työllisyys, alue- ja kuntatalous, kansantalous
- Tiedotamme maaseutuohjelman mukaisista rahoitusmahdollisuuksista yhdessä sidosryhmien kanssa edistäen sukupolvenvaihdoksia ja investointeja.
- Osallistumme Järvi-Suomen ympäristö- ja ilmasto-ohjelmatyön kehittämiseen.
- **Etsimme aktiivisesti ratkaisuja ongelmaksi koettujen rauhoitettujen ja riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen vähentämiseksi ja vahinkojen korvaamiseksi. Edistämme suurpetojen ja valkoposkikihanhien kiintiömetsästyksen aloittamista Itä-Suomessa alueen metsästäjäpiirien kanssa.**

Maaseutunuorten toimintasuunnitelma 2026

Valiokunta kokoontuu neljä-viisi kertaa kokoustamaan, jonka lisäksi osallistutaan valtakunnalliseen maaseutunuorten syysparlamenttiin ja kevätparlamenttiin. Nuorten toiminta tukee MTK-Pohjois-Karjala ry:n ja MTK ry:n toimintoja. Maaseutunuorilla on oma määräraha liiton budjetissa.

Valtakunnallinen toiminta:

- Kevätparlamentti, Helsinki 10.-11.2.2026
- Farmari näyttely, maaseutunuorten tapaaminen 25.-27.6.2026
- Maaseutunuorten syysparlamentti, Etelä-Savo
- Joulutulet
- Muut MTK ry:n maaseutunuorten valiokunnan kampanjat

Alueellinen Itä- ja Keski-Suomen alueella

- Luottamushenkilöpäivät, Jyväskylä 3.-4.2.2026
- Kuusenkaristajaiset 6.2.2026, Tahko
- Urheiluturnaus
- Kuntoremontit

Pohjois-Karjalassa

- Laskettelupäivä
- Kesäteatteri
- Lasten maatalousnäyttely 25.7.2026
- Kansanedustajien tapaaminen
- Kaikille avoin valiokunnan valintakokous
- Joulutulet maakunnassa
- Kinkkunsulattajaiset

Viestintä:

Sosiaalinen media; Karjalamanu-brändin alla; Instagram, Facebook. Valiokuntalaiset saavat Instagram-tunnukset. Toteutetaan sosiaalisen median päivittämisen kiertojärjestys viikoittain valiokuntalaisille, joka lisää Karjalamanu-tilin näkyvyyttä. Viestintää selkeytetään viestintäsuunnitelman avulla. Lisäksi maaseutunuorille laitetaan uutiskirjeitä tarpeen mukaan.

MTK-Pohjois-Karjalan talousarvio vuodelle 2026

Varsinainen toiminta

Tulot

Luottamushenkilökoulutus....	+	8 000
MSL suoritukset.....	+	500
Maaseutunuorten tuotot	+	500
Muut koulutustuotot.....	+	2 000
Vuosikertomusilmoitukset	+	2 900
Muut ilmoitustuotot	+	1 500
Toimistokorvaus MELA	+	3 200
Muut korvaukset	+	12 000
Pikkujoulutulot.....	+	7 500
Hankekulukorvaukset/sisäiset kulut	+	1 000
Muut varsinaisen toiminnan tuotot	+	6 234
Varsinaisen toiminnan tulot yhteensä	+	45 334

Kulut

Palkat ja palkkiot.....	-	150 500
Henkilösivukulut.....	-	25 000
Poistot	-	430
Matkakulut	-	25 400
Kokoukset	-	8 500
Toimistokulut.....	-	31 750
Jäsenmaksut	-	2 300
Muut varsinaisen toiminnan kulut	-	55 850
Kulut yhteensä	-	299 730
Varsinaisen toiminnan kulujaämä	-	254 396

Varainhankinta

Tuotot

Jäsen- ja kannatusmaksut		
Jäsenmaksut MTK:lta	+	195 812
Jäsenmaksut yhteisöiltä.....	+	14 000
Yhteensä.....	+	209 812

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Tuotot

Vuokratuotot	+	43 584
Osinkotuotot.....	+	9 500
Korkotuotot	+	10 000
Yhteensä.....	+	63 084

Kulut

Yhtiövastikkeet	-	17 500
Muut sijoitustoiminnan kulut	-	1 000
Yhteensä.....	-	18 500
Sijoitustoiminnan tuottojäämä	+	44 584

Tilikauden tulos	0
Tilikauden yli/alijäämä	0

Tuottajain kaupallisten yritysten toiminta Pohjois-Karjalassa

LähiTapiola Itä

Henkilöturva on osa maatalan riskinhallintaa

Maatilayrittäjän arki on täynnä vaihtuvia tilanteita ja fyysisistä kuormitusta. Tiloilla sattuu vuosittain tapaturmia, kun koneeseen nouseaan tai tullaan alas, eläin reagoi arvaamattomasti tai selkä venähtää. Myös äkillinen sairastuminen voi pysäyttää yrittäjän työnteon pitkiksi ajoiksi. Pahimmillaan jotain sattuu juuri silloin, kun työhuippu on kovimmillaan.

Monella tilalla koneiden rikkoutumisiin on varauduttu huolellisesti. Sen sijaan yrittäjän tai avainhenkilön työpanoksen tilapäinen menettäminen tulee usein yllätyksenä, vaikka taloudelliset vaikutukset voivat olla merkittäviä.

Henkilökeskeytysvakuutus turvaa tilan toiminnan

Yksi tehokas tapa varautua yllättävään työkyvyttömyyteen on henkilökeskeytysvakuutus. Sen tarkoituksena on turvata tilan toiminnan jatkuvuus korvaamalla tilapäistyöntekijän palkkakulut. Vakuutus voidaan ottaa joko yrittäjälle itselleen tai jollekin muulle tilan avainhenkilölle, esimerkiksi koneurakoitsijalle tai työntekijälle, jonka osaamista ilman tilan toiminta ei onnistu. Vakuutuksesta on saatavilla sekä laaja että suppea taso, ja vaihtoehdoissa on eroja esimerkiksi enimmäiskorvauksessa ja omavastuussa.

Isot tilat varautuvat, pienet kantavat suurimmat riskit

Varautumisen erot näkyvät tilakokoluokissa. Isommilla tiloilla on usein jo valmiiksi enemmän työvoimaa ja selkeämpiä sijaisjärjestelyjä. Sen sijaan perhetiloilla ja tiloilla, joissa yrittäjä tekee lisäksi koneurakointia, pitkä poissaolo voi aiheuttaa huomattavia taloudellisia haasteita koko perheelle. Moni havahtuu vasta, jos sairastuminen vie työkyvyn kuukausiksi.

Turvaamme maatilasi arkea ja jatkuvuutta

LähiTapiola Idässä olemme mukana arjen turvaamisessa Ylä-Savosta Pohjois-Karjalaan aina itärajalta saakka. Palvelemme 86 000 omistaja-asiakastamme yli 100 elämänturvaajan voimin.

Tarjoamme mautiloille:

- rakennusten, irtaimiston, ajoneuvojen ja koneiden, metsän, sadon ja tuotantoeläinten vakuuttamisen
- kattavat henkilövakuutukset, kuten henkilökeskeytysvakuutuksen
- riskikartoitukset ja asiantuntijapalvelut
- turvallisuus- ja talousriskien ennaltaehkäisyyn käytännön työkaluja

Maksuton riskikartoitus auttaa tunnistamaan oman tilasi vaaranpaikat. Milloin sinä olet viimeksi arvioinut tilasi riskit?

Maaseudun tulevaisuus on vahvoissa käsissä.

Mutta vahvatkaan kädet eivät jaksaa loputtomiin yksin.
Jos tekniikka pettää tai luonto yllättää, LähiTapiola auttaa.

Samalla puolella.

 LÄHITAPIOLA
Itä

Osuuskunta Maitosuomi

Osuuskunta Maitosuomella vakaa vuosi 2025 muuttuvassa toimintaympäristössä

Vuosi 2025 oli maitotalalle, Valiolle ja Osuuskunta Maitosuomelle kokonaisuutena vakaa ja taloudellisesti hyvä, vaikka toimintaympäristö jatkoi nopeaa muutostaan. Loppuvuonna globaalien maitotuotemarkkinoiden keskeisten toimijoiden maidontuotanto ylitti kysynnän. Myös Suomen maidontuotanto on ollut kasvussa. Pitkällä aikavälillä maitomäärien näkymät ovat Suomessa ja EU:ssa hienoisesti laskevat. Globaalisti maidontuotannon ja kulutuksen odotetaan tulevina aikoina kasvavan.

EU:n maitotuotevarastot ovat täynnä ja raakamaidon hinnat ovat olleet laskussa. Loppuvuonna 2025 tapahtui kansainvälisillä markkinoilla teollisuusvoin jyrkkä hinnanlasku. Toivottavasti tämä päättyisi ja kysynnän ja tarjonnan tasapaino palautuisi.

Geopoliittiset jännitteet, kuten Ukrainan sota ja Persianlahden tapahtumat voivat muuttaa kauppaa ja markkinoita nopeasti. Ilmastonmuutos haastaa jatkuvasti raaka-ainemarkkinoita.

Maidontuotannon ja tilamäärän rakennemuutos ja markkinoiden epävarmuus loivat paineita, mutta Maitosuomen perustehtävät – maidon hankinta ja jäsenten toimintaedellytysten tukeminen – toteutuivat suunnitellusti. Myös Valio onnistui vahvana toimijana kotimarkkinoilla sekä viennissä.

Osuuskunta Maitosuomi vastaanotti vuoden aikana yhteensä 807 miljoonaa litraa maitoa, mikä vastaa edellisvuoden tasoa. Pohjois-Karjalan osuus vastaanotetusta maidosta oli myös edellisvuoden tasolla, noin 79 milj. litraa. Maitosuomen osuus koko Suomen vastaanotetusta maitomäärästä oli vajaa 40 prosenttia.

Osuuskunnan vastaanottamasta maidosta 97,2 prosenttia oli E-luokkaista. Kiitos kaikille maitotilayrittäjille vastuullisesta laatumyöstä ja erinomaisesta maidosta.

Vuoden lopussa osuuskunnalla oli 1 447 maidonlähettäjä, mikä on 101 tilaa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Maidontuotannon lopettamisten määrä oli hiukan tavanomaista vähäisempää.

Pohjois-Karjalan alueella oli vuoden lopussa 173 maidonlähettäjä eli 19 tilaa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Keskimääräinen maitomäärä tilaa kohden jatkoi kasvuaan ja oli 541 728 litraa vuodessa.

Osuuskunnan liikevaihto nousi 530 miljoonaan euroon, josta maidon myynnin osuus oli 83,1 prosenttia ja Valmakaupan 16,6 prosenttia. Valmakaupan tulos oli positiivinen. Osuuskunnan taloudellinen asema on vakaa.

Rehuvuosi 2025 oli Maitosuomen alueella yleisesti ottaen erittäin hyvä. Sisäruokintakauden alettua lehmien tuotos ja pitoisuudet kohosivat aikaisemmasta. Meijeriin lähetetyn maidon lehmäkohtainen keskituotos oli hieman yli 9500 litraa. Kehitys on nopeaa, sillä kaksi vuotta aiemmin lukema oli 9200 litraa/lehmä.

Maidontuotannon markkinamarginaali, eli maidon myyntitulojen ja maidontuotannon muuttuvien kustannusten erotus, kohosi vuoden lopulla tasolle 28 snt/litra. Hyvän kehityksen mahdollistivat maidon hinta ja maltillistuneet tuotantokustannukset. Markkinamarginaalin myönteinen kehitys on tärkeää, sillä maitotiloille on syntynyt vuosien mittaan paljon investointivelkaa. Maidontuotannon kannattavuuden tulee parantua, jotta nuoret yrittäjät ryhtyvät tähän vaativaan ammattiin turvaamaan huoltovarmuutta ja kotimaisen elintarviketalouden jatkuvuutta.

Parhaimmat kiitokset maitotilayrittäjille ja yhteistyökumppaneille vuoden 2025 yhteistyöstä.

Ilpo Lukkarinen
Toimitusjohtaja
Osuuskunta Maitosuomi

Jäsenelle - kaikki hyödyt samalla sivulla

Jäsenelle sivustolta löydät jäsenenä järjestön jäsenpalvelut ja palvelut. Kirjautumalla jäsenenä sivustolle, pääset katsomaan ja lukemaan vain jäsenille tarkoitettuja sivuja ja materiaaleja. Tunnuksenasi toimii jäsenrekisterissä oleva sähköpostiosoitteesi, ja salasanan saat määritettyä ensimmäisellä kirjautumisella ”Luo uusi salasana” -linkistä

Edunvalvonta

MTK:n tärkein tehtävä on ajaa jäsentensä asiaa niin yhteiskunnallisissa vaikuttamisissa kuin markkinoilla. Jäsenenä tuet osaltasi sitä, että maatalousyrittäjän ja metsänomistajan ääni kuuluu päätöksenteossa.

MTK:n jäsenmaksu

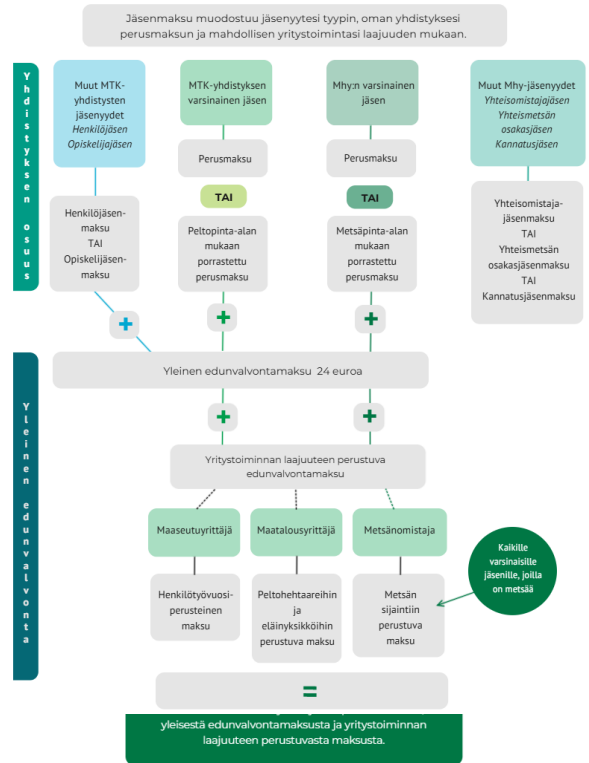
MTK: jäsenmaksu koostuu perusmaksusta, edunvalvontamaksusta sekä yhdistyksen omasta jäsenmaksusta. Lisätietoa ja tarkemman kuvauksen jäsenmaksusta löydät jäsenmaksuperusteista.

Edunvalvontamaksut

Henkilötyövuosi-perusteinen maksu		Peltöhehtaareihin tai eläinyksikköihin perustuva maksu			Metsän sijaintiin perustuva maksu	
Työpanos	Maksu (€)	Peltöhehtaarien tai eläinyksikköiden määrä	Maksu peltöhehtaarien mukaan (€)	Maksu eläinyksikköiden mukaan (€)	Metsän sijainti	Maksu (€)
Alle 3 htv	100	3-9,99	74	42	Etelä-Suomi	9
Yli 3 htv	200	10-19,99	94	52	Pohjois-Suomi	6
		20-39,99	134	72		
		40-59,99	174	97		
		60-79,99	224	127		
		80-99,99	284	157		
		100-149,99	374	182		
		150-199,99	404	182		
		yli 200	424	182		

Miten MTK:n jäsenmaksu määritty?

Edunvalvontamaksu maksetaan vain kerran
Edunvalvontamaksu(t) maksetaan vain kerran, vaikka olisit jäsen useammassa yhdistyksessä.

MTK-yhdistyksen varsinaisen jäsenen maksu kattaa:

- Yrittäjän tai yrittäjäpariskunnan
- Kaikki perheen yli 15-vuotiaat jäsenrekisteriin merkityt henkilöjäsenet eli perheenjäsenet. Perheenjäseniksi luetaan:
  - Tilan yhteydessä tai välittömässä läheisyydessä asuvat yli 15-vuotiaat perheenjäsenet sekä isovanhemmat (ns. vanhempi sukupolvi)
  - Maatilataloutta tai maaseuelinkeinoja harjoittavan yrityksen yli 15-vuotias osakas, joka ei välttämättä asu itse tilalla tai osallistu tilan töihin
  - Osakkaiden perheenjäsenet, jotka osallistuvat tilan töihin

Jäsenmaksuperusteet taulukossa:

Jäsenmaksuperusteet 2026

Jäsenmaksu yhteensä																																																	
Yhdistysosuus (MTK-yhd./MHY)	Edunvalvontaosuus (MTK)																																																
MTK-yhd. jäsen MTK-yhdistyksen jäsenmaksu Perusmaksu X € Muut MTK-yhd. jäsenmaksut Henkilöjäsenmaksu X € Opiskelijajäsenmaksu X €	MHY jäsen MHY:n jäsenmaksu Perusmaksu X € Muut MHY-jäsenmaksut Kannatusjäsenmaksu X € Yhteismetsäjäsenenmaksu X € Yhteismetsäosakasjäsenmaksu X € <i>Ei edunvalvontamaksua</i>																																																
Yhteinen edunvalvontamaksu kaikille 24 €	Henkilötyövuosi-perusteinen edunvalvontamaksu <table border="1"> <tr><th>Työpanos</th><th>€</th></tr> <tr><td>Alle 3 HTV</td><td>100</td></tr> <tr><td>3 tai yli HTV</td><td>200</td></tr> </table>	Työpanos	€	Alle 3 HTV	100	3 tai yli HTV	200																																										
Työpanos	€																																																
Alle 3 HTV	100																																																
3 tai yli HTV	200																																																
Metsäpinta-alan perustuva jäsenmaksu <table border="1"> <tr><th>Luokkarajat hailey</th><th>Metsä-ala €</th></tr> <tr><td><10ha</td><td>X €</td></tr> <tr><td>10-20ha</td><td>X €</td></tr> <tr><td>20-50ha</td><td>X €</td></tr> <tr><td>50-100ha</td><td>X €</td></tr> <tr><td>100-200ha</td><td>X €</td></tr> <tr><td>200-1000ha</td><td>X €</td></tr> <tr><td>1000-5000ha</td><td>X €</td></tr> <tr><td>>5000 ha</td><td>X €</td></tr> </table>	Luokkarajat hailey	Metsä-ala €	<10ha	X €	10-20ha	X €	20-50ha	X €	50-100ha	X €	100-200ha	X €	200-1000ha	X €	1000-5000ha	X €	>5000 ha	X €	Maataloustoimintaan perustuva edunvalvontamaksu <table border="1"> <tr><th>Luokkarajat hailey</th><th>Peltö-hehtaarit</th><th>Eläin-yksiköt €</th></tr> <tr><td>3 - 9,99</td><td>74</td><td>42</td></tr> <tr><td>10 - 19,99</td><td>94</td><td>52</td></tr> <tr><td>20 - 39,99</td><td>134</td><td>72</td></tr> <tr><td>40 - 59,99</td><td>174</td><td>97</td></tr> <tr><td>60 - 79,99</td><td>224</td><td>127</td></tr> <tr><td>80 - 99,99</td><td>284</td><td>157</td></tr> <tr><td>100 - 149,99</td><td>374</td><td>182</td></tr> <tr><td>150 - 199,99</td><td>404</td><td>182</td></tr> <tr><td>yli 200</td><td>424</td><td>182</td></tr> </table>	Luokkarajat hailey	Peltö-hehtaarit	Eläin-yksiköt €	3 - 9,99	74	42	10 - 19,99	94	52	20 - 39,99	134	72	40 - 59,99	174	97	60 - 79,99	224	127	80 - 99,99	284	157	100 - 149,99	374	182	150 - 199,99	404	182	yli 200	424	182
Luokkarajat hailey	Metsä-ala €																																																
<10ha	X €																																																
10-20ha	X €																																																
20-50ha	X €																																																
50-100ha	X €																																																
100-200ha	X €																																																
200-1000ha	X €																																																
1000-5000ha	X €																																																
>5000 ha	X €																																																
Luokkarajat hailey	Peltö-hehtaarit	Eläin-yksiköt €																																															
3 - 9,99	74	42																																															
10 - 19,99	94	52																																															
20 - 39,99	134	72																																															
40 - 59,99	174	97																																															
60 - 79,99	224	127																																															
80 - 99,99	284	157																																															
100 - 149,99	374	182																																															
150 - 199,99	404	182																																															
yli 200	424	182																																															
	Metsäperusteinen edunvalvontamaksu <table border="1"> <tr><th>Etelä-Suomi</th><th>9 €</th></tr> <tr><th>Pohjois-Suomi</th><th>6 €</th></tr> </table>	Etelä-Suomi	9 €	Pohjois-Suomi	6 €																																												
Etelä-Suomi	9 €																																																
Pohjois-Suomi	6 €																																																

Ohjeet jäsenlaskun eri tilaustapoihin

MTK:n jäsenlaskutuksessa otettiin käyttöön 5 euron paperilaskutuslisä vuoden 2024 alussa. Välttää laskutuslisän tilaamalla laskun sähköisesti joko e-laskuna verkkopankkiin tai suoraan sähköpostiisi. Jos sinulla on verkkolaskutusosoite, niin voit käyttää sitä. Huomioithan, että jos jäsenlaskun toimitustapa on kirje, paperilaskutuslisä tulee myös OmaPostiin lähetettäviiin jäsenlaskuihin.

Jäsenenä sinun kannattaa ottaa käyttöön sähköinen laskutus hyvissä ajoin, niin välttyt laskutuslisältä. Sähköiseen jäsenlaskuun siirtyminen vähentää myös näppäilyvirheitä ja laskujen myöhempää korjaustarpeita.

Toimi näin

E-lasku: mikäli haluat laskun jatkossa e-laskuna, tee e-laskusopimus omassa verkkopankkissasi.

1. Kirjaudu omaan verkkopankkiisi
2. Valitse ”Tilaa e-laskuja”
3. Valitse laskuttajaksi MTK/Mhy jäsenmaksut
4. Lisää viitenumerokohtaan viimeisimmän jäsenlaskun viitenumero
5. Lisää laskun numerokohtaan viimeisimmän laskun numero, jonka löydät laskun oikeasta yläkulmasta
6. Tilaa lasku

Sähköposti- tai verkkolasku: mikäli haluat laskun jatkossa sähköpostilla tai verkkolaskuna, tee laskutuskanavan muutos Oiva jäsenportaalissa.

1. Kirjaudu Oiva-jäsenportaaliiin.
2. Valitse Käyttäjä sivun oikeasta yläkulmasta ja Yrityksen/Tilan tiedot
3. valitse "muokkaa"
4. Valitse laskun toimitustavaksi sähköposti, täytä sähköpostisi TAI mikäli haluat verkkolaskusopimuksen valitse laskun toimitustavaksi e-lasku ja täytä OVT-tunnus ja välittäjä-tunnus-kentät.
5. Tallenna

MTK Jäsenet – sovelluksesta löydät kätevästi mm. sähköisen jäsenkortin, jäsenedet, ajankohtaiset uutiset ja tulevat tapahtumat. Sovelluksesta löydät myös maatalouden ja puumarkkinoiden markkinatietoa, koulutustallenteet sekä maa- ja metsätalouden mediaseuranan. Sovelluksen voit ladata suoraan sovelluskaupasta Google Playsta ja Apple Storesta.

Omametsä – metsänomistajan oma verkkopalvelu on metsänomistajan oma palvelu, jossa voit tutkia oman metsäsi tietoja, suunnitella metsäsi tulevaisuutta tai vaikkapa ottaa yhteyttä omaan metsänasiantuntijaasi suunnitellaksesi hänen kanssaan seuraavan puukaupan tai hoitotoimenpiteen. OmaMetsästä saat kaikki metsänhoidon palvelut ja neuvonnan, pyydät tarjoukset ja teet sopimukset. Metsänhoitoyhdistyksen jäsenenä saat myös enemmän ajankohtaista puumarkkinatietoa. Voit seurata mm. alueellisten puunostajien aktiivisuutta sekä tarkempia puunhintatietoja.

Jäsenportaaali <https://oiva.crmieportal.com/login>

Jäsenportaalista löydät jäsenlaskusi ja voit hallinnoida omia jäsentietojasi. Löydät oman henkilökohtaisen jäsenkorttisi MTK Jäsenet mobiilisolvelluksen lisäksi myös jäsenportaalista. Käyttäjätunnukseksi on jäsenrekisterissä oleva sähköpostiosoitteesi, ja salasanan saat määritettyä ensimmäisellä kirjautumisella Oiva-kirjautumissivun "Luo uusi salasana" -linkistä. Jos sähköpostiosoitteesi ei vielä löydy jäsenrekisteristä, voit olla yhteydessä yhdistyksesi jäsensihteriin tai liittoosi.

Lakineuvonta ja sopimusmallit

MTK:n omat juristit tarjoavat jäsenille monipuolista yritys- ja elinkeinotoimintaan liittyvää opastusta ja neuvontaa. Lisäksi jäsenenä saat käyttöösi valmiita lakimiesten laatimia sopimusmalleja, joita voit suoraan hyödyntää. Mikäli asiasi edellyttää asiamiehen käyttämistä, suosittelemme olemaan yhteydessä ArvoLexiin, joka tarjoaa MTK- ja Mhy-jäsenille alennuksen oikeudellisista toimeksiannoista.

Aurinko- ja tuulivoimahankkeet

Jäsenille suunnattu kattava materiaalipaketti maanomistajalle aurinko- ja tuulivoimahankkeiden tueksi. Materiaalipaketista löydät mm. Maanomistajan muistilista aurinko- tai tuulivoimahankkeissa, valmiita vastauksia usein kysytyihin kysymyksiin, MTK:n malliso-

pimukset tuuli- ja aurinkovoimalle, tulivoimaoppaan, asiantuntijawebinaarit ja -koulutukset aiheeseen liittyen.

Markkinakatsaukset

Päivittyvät tuotantosunnittain jaotellut maatalouden markkinahinnat ja puukauppatilastot ovat jäsentemme käytössä. Vaatii jäsenkirjautumisen. Lisäksi jäsenten luettavissa on keskiviikkoamuisin julkaistava viljamarkkinaraportti, joka sisältää katsauksen viljamarkkinoiden hintanäkymiin ja analyysia markkinatilanteesta.

Koulutus ja jäsenwebinaarit

Tarjoamme jäsenillemme monipuolisia koulutuksia ja jäsenwebinaareja. Kaikki koulutuksemme löydät kootusti MTK-Akatemian sivulta <https://www.mtk.fi/akademia>, minkä lisäksi liittojen järjestämät alueelliset tapahtumat näet [tapahtumakalenterista](#). MTK-Akatemian koulutusten tallenteet ja kattavat koulutuspaketit löytyvät verkkopistosta <https://mtkakademia.hub.howspace.com/fi>, johon pääset kirjautumaan omalla jäsentunnuksella. Akatemian verkko-opistosta löydät koulutusten ja webinaarien tallenteita sekä verkkokursseja ja koulutuskokonaisuuksia. Järjestö järjestää koulutuksia on niin etänä kuin kasvokkainkin.

Jäsenviestintä ja kanavat

Järjestössä on monia erilaisia sähköisiä uutiskirjeitä, joita voit tilata suoraan sähköpostiisi. Haluamiasi uutiskirjeistä voi tilata Oiva jäsenportaalista. Voi myös kuunnella järjestön tekemää podcastia Maaltavastaajat. Lisäksi järjestö lähettää 2 kertaa vuodessa jäsenlehti Mainion kaikille jäsenilleen. MTK löytyy myös useista sosiaalisen median kanavista. Voit seurata meitä: Facebook, Instagram, X, YouTube, LinkedIn ja TikTok (Finnish Farmers /mtk. ry)

Lisäksi jäsenenä voit seurata eri medioiden uutisia MTK:n, maatalouden ja metsätalouden osalta keskistetysti mediaseurannasta.

Maankäyttö ja kaavoitus Lisätietoa kaavoitukseen ja maankäyttöön liittyen jäsenille: kaavoitus ja rakentaminen, maanomistajan muistilista kaavoitukseen ja maakaapeliprojektit

Maaseutunuoret

Maaseutunuoret ovat alle 35-vuotiaita MTK:n jäseniä. Maaseutunuoret järjestävät tapahtumia ja tilaisuuksia paikallisesti sekä valtakunnallisesti. Joka syksy maaseutunuoret kokoontuvat valtakunnalliseen syysparlamenttiin. Syysparlamentissa pääsee kuulemaan alan asiantuntijoita, pohtimaan tulevaa, verkostoitumaan ja tutustumaan muihin maaseutunoriin. Alle 35-vuotiaana MTK:n jäsenenä sinulla on myös monia vaikuttamisen paikkoja järjestössä mm. maaseutunurten valiokunnat, nuorten paikka MTK:n johtokunnassa ja muissa eri toimielimissä. Tutustu toimintaan ja tule mukaan!

Markkinapaikat

[KiertoaSuomesta.fi](#) -palvelu on MTK:n luoma digitaalinen myyntikanava viljelijöille, metsänomistajille ja teollisuudelle. Se yhdistää materiaalien myyjät ja ostajat luoden liiketoimintamahdollisuuksia hyödyntämättömille sivuvirroille. Sivuvirtoja voivat olla esimerkiksi lanta, nurmi, kasvijätteet ja hakkuutätteet.

[Talomaalta.fi](#) on verkkopalvelu, jossa maallemuutosta haaveilevat ihmiset sekä kiinteistöjen omistajat voivat kohdata. Palvelun tavoitteena on saattaa yhteen toisilleen sopivat kiinteistöt ja maalle muuttajat. Palvelusta löytyy tietoa sekä malleja sopimusten laatimiseen. Perinteisen kiinteistökaupan tai vuokrasopimuksen rinnalle on tuotu myös sopimusmalli, jossa voidaan sopia asumisesta kiinteistön ylläpitoa vastaan.

[Luontoarvot.fi](#)-palvelun avulla maanomistajat voivat tarjota metsissä olevia monimuotoisuuskohteita suojeluun tai tehdä toimia, joilla kohteen monimuotoisuutta parannetaan. Kohteet voivat vaihdella yksittäisistä säästöpuista pysyviin suojelualueisiin tai riistatiheiköistä soiden ennallistamiseen. Vastaavasti luontoarvoista kiinnostuneet kansalaiset, organisaatiot ja yritykset voivat ilmoittaa palvelussa, että haluavat hankkia luontokohteita, rakennepiirteitä tai vaikkapa ennallistamistoimia.

Hyvinvointi ja jaksaminen

Maatila tai maaseutuyritys on tyypillinen perheyritys, jonka menestys ja toiminnan jatkuvuus perustuvat kunkin perheenjäsenen antamaan panokseen. Perheyrietyksen riskienhallintaan kuuluu perheen hyvinvoinnista sekä työkyvyn ja työn ilon säilymisestä huolehtiminen.

Näistä kaikista kannattaa pitää huolta, eikä huolien tai murheiden kanssa kannata jäädä yksin. Yhteistä auttavaan tahoon kannattaa ottaa matalalla kynnyksellä, mieluummin hieman ennakkoon kuin liian myöhään.

Hyvinvointi on yrittäjän menestystekijä – ota se haltuun! Maaseutuyrittäjän hyvinvointi on keskeinen menestystekijä, ja yrittäjän

jaksaminen ja motivaatio vaikuttavat suoraan yrityksen toimintaan ja sen menestykseen. Hyvinvoiva yrittäjä jaksaa johtaa, innovoida ja kehittää toimintaansa, mikä auttaa yritystä pysymään kilpailukykyisenä. Hyvinvointi varmistaa, että yrittäjä pystyy antamaan parastaan ja pitämään yrityksen elinvoimaisena. Apuna ja tukena ovat Melan Varhaisen tuen työkykyneuvojat, Maaseudun Tukihenkilöverkko ja Maaseudun tukipuhelin.

MTK-Pohjois-Karjalan jäsenedut

Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy

MTK-Pohjois-Karjala on tehnyt yhteistyösopimuksen Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy:n kanssa. Yhteistyöllä pyritään siihen, että MTK:n jäsenet voivat saada lakineuvontaa ja -palveluja jäsenetuhintaan. Kun asioit Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy:n lakimiehen kanssa, kerro heti aluksi, että olet MTK-yhdistyksen jäsen ja että MTK-Pohjois-Karjala on pyytänyt kääntymään kyseisen toimiston puoleen. Tarvittaessa saat sopimushinnat liiton toimistosta. Yhteystiedot: Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy, Kauppakatu 17 B, Joensuu, puh. (013) 120 731, asianajotoimisto@kontturi.fi, <http://www.asianajotoimisto.com>

Ilmakangas

Kauppakatu 27, Joensuu. Puhelin 040 029 2242. Kaikki normaalihintaiset tuotteet ovh. -20 % (ei koske kultasepän, kellosepän eikä kaivertajan palveluja).

Pohjois-Karjalan Sähkö Oy

MTK-Pohjois-Karjala on tehnyt yhteistyösopimuksen PKS:n kanssa edullisesta MTK – jäsensähköstä. Kun asioit PKS:n kanssa, kerro heti aluksi, että olet MTK-yhdistyksen jäsen, niin sinulle voidaan heti kertoa jäsenehdot niin sähköstä kuin muistakin palveluista. Kysy lisää PKS:n asiakaspalvelusta puhelin 013 2663 100, ma-to klo 8–16, pe 9 – 16, PKS Kauppa, Kauppakeskus Iso Myy, Yritysasointi 013 2663 700 ma-pe klo 9-16. PKS Sähkönsiirto puh. 020 586 5300, pksahkonsiirto.fi

Työterveyshuollon puitesopimukset MYEL-vakuutetuille maatalousyrittäjille

MTK-liitot ovat kilpailuttaneet yhteistyössä Työterveyslaitoksen ja Melan kanssa työterveyspalvelut alueensa maatalousyrittäjiä ja -yrityksiä varten. MYEL-vakuutetut maatalousyrittäjät voivat halutesaan järjestää työterveyspalvelut itselleen ja työntekijöilleen puitesopimuksen mukaisesti haluamansa laajuisina ilman erillisiä sopimusneuvotteluja. MTK-Pohjois-Karjalalla puitesopimukset Mehiläisen ja Terveystalon kanssa. <https://pohjois-karjala.mtk.fi/tyoterveys>

Suonentieto

MTK-Pohjois-Karjala on tehnyt yhteistyösopimuksen Suonentieto Oy:n kanssa. MTK:n jäsenille on tarjolla jäsenetu Suonentiedon maataloilta suunnatuista ohjelmistoista. Suonentiedon ratkaisut auttavat hallitsemaan maatalon keskeisiä tietoja yhdistämällä viljelysuunnittelun, talouden seurannan ja raportoinnin samaan järjestelmään. Ohjelmistot on suunniteltu suomalaisille maataloilta helpottamaan arjen suunnittelua, päätöksentekoa ja viranomaisraportointia. Ratkaisut ovat saatavilla sekä PC-sovelluksina että verkkopohjaisena palveluna. MTK:n jäsenille tarjolla olevan edun tarkemmat tiedot löytyvät Suonentiedon sivulta: suonentieto.fi/mtk Lisätietoja; Suonentieto Oy, Lemminkäisenkatu 1, 70500 Kuopio, 017-264 2642, myynti@suonentieto.fi, <http://www.suonentieto.fi>

MTK-jäsentarjous
Suonentiedon
ohjelmista

Maatalon arki on täynnä päätöksiä, raportointia ja suunnittelua.

Suonentiedon ohjelmat on tehty helpottamaan tätä:

- vähemmän käsityötä
- enemmän hallintaa
- parempi kokonaiskuva tilasi toiminnasta

Katso tarjous MTK:n jäsenille: suonentieto.fi/mtk

Muut MTK:n jäsenedut- ja palvelut

LähiTapiola myöntää MTK-jäsenille tuntevia etuja omaisuusvakuutuksista.

- 10 % alennus maatalon- ja kotivakuutuksesta
- Maatilavakuutuksen alennus 15 %, jos maatalon turvallisuuskartotus on tehty tai asiakkaalla on 10 000 euron sijoitus säästöhenkivakuutuksessa
- S-etukortilla Bonusta LähiTapiolan vakuutuksista

LähiTapiolan tuotevastuuvakuutus sisältyy jäsenmaksuun. MTK:n jäsenen tuotevastuuvakuutuksen tarkoituksena on korvata toiselle aiheutetut henkilö- ja esinevahingot, kun vahinko johtuu tuotteen virheellisuudesta tai puutteellisuudesta ja josta vahingosta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa. Vakuutus ei korvaa esimerkiksi vahinkoa, joka aiheutuu vakuutetulle itselleen.

Vakuutus on voimassa kaikilla maa- ja metsätaloutta harjoittavilla tuottajayhdistysten henkilöjäsenillä. Vakuutus koskee myös maa- tai metsätaloon liittyviä maaseutuyrityksiä.

Maaseudun Työnantajaliitto - MTK:n jäsenetuna tietoa työnantajalle

Maaseudun Työnantajaliiton ja MTK:n yhteistyösopimus tarjoaa käyttöösi ajantasaista tietoa työehdoista ja työnantajana toimimisesta. MTK:n jäsenenä saat jäsenetuhintaista neuvontaa työehtosopimusten tulkinta- ja soveltamiskysymyksistä saa numerosta 0600 17 444. Puhelun hinta on 1,19 euroa minuutilta ja paikallisverkkomaksu tai matkapuhelinmaksu.

MTK:n lakineuvonta Annamme jäsenillemme monipuolista yritys- ja elinkeinotoimintaan liittyvää opastusta ja neuvontaa. Neuvontatyö on osa laadukasta edunvalvontaa. MTK:n lakineuvonnassa arvioimme ongelmatilanteen vaatimat toimenpiteet sekä neuvomme asian hoitamisessa eteenpäin. Tarjoamme yleistä lakineuvontaa, opastamme viranomaisten kanssa toimimisessa, sekä annamme vinkkejä erilaisiin asiakirjoihin liittyen. Voit ottaa meihin yhteyttä joko puhelimitse tai sähköpostilla. Mikäli emme pääse vastaamaan, kun soitat, jätä ääniviesti ja kerro asiiasi lyhyesti, niin otamme sinuun yhteyttä. Ilmoita yhteydenotossasi myös jäsennumerosi. Jos tarvitset avustajan oikeudenkäyntiin, neuvotteluun tai lunastustoimitukseen, etsi pesänselvittäjää ja -jakajaa tai haluat laadituttaa asiakirjoja kuten esimerkiksi perukirjan, testamentin, edunvalvontavaltakirjan, avioehtosopimuksen, reklamaation tai sopimuksen, suosittelemme Arvolex Oy:n (ent. Maanomistajien Arvointikeskus) palveluja. Se tarjoaa MTK:n ja metsänhoitoyhdistysten jäsenille alennuksen oikeudellisista ja kiinteistöarvioinnin toimeksiannoista.

MTK:n EU-avustajaverkoston voivat liittyvät MTK:n jäsenet, jotka tekevät muille viljelijöille EU-tukihakemuksia. Henkilöillä tulee olla oma vakuutus toimintaan. Täyttöapua haluavan kannattaa ottaa yhteyttä EU-avustajaan hyvissä ajoin ennen tukihaun päättymistä. Osa EU-avustajista avustaa viljelijöitä myös tukivalvonnoissa ja tukipäätöksistä valitettaessa. Tukihakemusten täytössä avustavat myös ProAgrian asiantuntijat ja yksityiset neuvojat.

MTK:n Veropuhelin palvelee jäseniä maanantaisin klo 9–12 puh. 0600 17999

Työnantajapuhelin neuvoo MTK:n jäseniä etuhintaan Jäsenetuhintaista neuvontaa työehtosopimusten tulkinta- ja soveltamiskysymyksistä saa numerosta 0600 17 444. Puhelun hinta on 1,19 euroa minuutilta ja paikallisverkkomaksu tai matkapuhelinmaksu. MTK:n jäsenyys tunnustetaan puhelimeen näppäiltävän jäsennumeron avulla. Oma jäsennumero löytyy jäsenkortilta tai omista jäsentiedoista Oiva jäsenportaalista. Työnantajapuhelin päivystää ti, ke ja pe klo 9.00–12.00. Puhelimeen vastaavat Maaseudun Työnantajaliiton työmarkkina-asiantuntijat.

Ruokaa omasta maasta -merkki kotimaisuusviestin tueksi MTK:n jäsenenä saat Suomen arvostetuimman alkuperämerkin käyttöoikeuden jäsenetuhintaan. MTK:n ja SLC:n jäsenet saavat 50 % alennuksen Hyvää Suomesta -merkkiin oikeuttavan Ruokatiedon alimmasta jäsenmaksusta. 290 €/vuosi, josta jäsenetuhinta MTK:n ja SLC:n jäsenille on 145 €/vuosi.

ArvoLex Oy on MTK-liittojen, MTK:n ja SLC:n omistama lakitoimisto, joka toimii koko Suomessa. Yritys on perustettu 1962. Olemme maanläheinen lakitoimisto ja tuemme MTK:n ja Mhy:ten jäsenistöä hyvillä jäseneduilla! www.arvolex.fi, Puh. 020 741 1050.

Asiantuntijamme ovat erikoistuneet maa- ja metsätalousyrittäjien ja kiinteistönomistajien lakiasioihin sekä kiinteistöarvioiden laatimiseen.

Merkittävä jäsenetumme on maksuton pikaneuvontapalvelu sähköpostitse, jossa tarjoamme neuvontaa lakiasioissa sekä kiinteistöihin liittyvissä asioissa esim. kiinteistöarvioinnissa ja tie- ja lunastustoimituksissa. Lähetä meille sähköpostikysymys lakimiesvasta@arvolex.fi tai kiinteistoarvioijavastaa@arvolex.fi ja liitä viestiin nimesi, yhteystietosi ja jäsennumerosi. Asiantuntijamme antaa sinulle kahden arkipäivän kuluessa sähköpostitse pikavastauksen tai -ohjeistuksen. Annamme jäsenille pikaneuvon selvään yksityiskohtaan ja pikaohjeistuksen isomman kokonaisuuden eteenpäinviemiseksi. Tarkistamme jäsenyyden voimassaolon ennen vastausta.

Maksuttoman sähköpostipikaneuvonnan lisäksi ArvoLex antaa alennuksen toimeksiannossa aikaan perustuvasta palkkiosta MTK:n ja Mhy:n jäsenille (ilmoita jäsennumero ensimmäisessä yhteydenotossa).

Energiaedut

Envitecopolis – asiantuntija-apua biokaasuinvestointeihin

Itä-Suomen Murskauskeskuksen muovien noutopalvelu sisältää muovien noudon lastauksineen, kuljetuksen ja käsittelymaksun. Ilmoita tilauksen yhteydessä jäsennumerosi. Palvelu kattaa Suomen Oulun korkeudelta etelään päin saaristoaluetta lukuun ottamatta. Tilauslomake, ajantasaiset hinnat, tarkemmat lajitteluohteet ja toimitusehdot muoveille löytyvät osoitteesta: muovit.zerowaste.fi

Paalimuovien maksuton keräys

Suomen Maatalousmuovien Kierrätys Oy (SuMaKi) Suomeen on perustettu maatalousmuovien vapaaehtoinen tuottajayhteisö, joka kehittää valtakunnallista järjestelmää maatalousmuovien laajamittaista keräämistä ja kierrättämistä varten. Noutotilauksen voi tehdä SuMaKin noutotilauksen -sovelluksella, joka on ladattavissa sovelluskauposta. SuMaKin nettisivuilta löytyvät myös keräyksen kelpaavien paalimuovien lajittelu- ja varastointiohteet. Lue lisää <https://maatalousmuovienkierritys.fi/>

Muut edut

Edut maatilalan sukupolvenvaihdoksessa nuorelle viljelijälle

Onnea uudelle yrittäjälle! Sukupolvenvaihdoksen tehneenä uutena yrittäjänä saat meiltä juuri sinulle tarkoitettuja etuja. SPV-edut edellyttävät tilalla tehtyä sukupolvenvaihdosta ja MTK-yhdistyksen jäsenyyttä.

Hankkija: 100 € lahjakortti verkkokauppaan

Isku Koti: 5 %:n lisäalennus kertaostoksesta

LähiTapiola: sammutin

Valtra: kesätyöhaalarit

Toimi näin, kun olet tehnyt sukupolvenvaihdoksen tilalla:

Yhdistykselle: Toimi näin, kun jäsen ilmoittaa SPV:stä:

1. Yrittäjä ilmoittaa ennen edun käyttämistä omalle MTK-yhdistykselle sukupolvenvaihdoksesta.
2. kerro jäsenelle SPV-eduista ja samalla muistakin jäseneduista ja -palveluista, joita jäsenelle on tarjolla
3. ilmoita keskusliittoon Merjalle (merja.elomaa@mtk.fi) jatkajien yhteystiedot. Merja on yhteydessä tilanpidon jatkajiin ja jos jatkajat haluavat, että SPV yhteistyökumppanit ovat yhteydessä heihin, niin Merja ilmoittaa heille jatkajien tiedot.

Tuottajien omistama lakitoimisto

ArvoLex Oy on erikoistunut maa- ja metsätaloustuottajien, maaseudun yrittäjien, kiinteistönomistajien ja perheiden lakiasioihin ja kiinteistöjen arviointiin.

Olemme lakitoimisto, jossa on perinteistä laajempi palvelutarjonta ja lisäarvomme on hyvä maaseudun tuntemus tuottajien omistamana lakitoimistona.

Lakimiehemme ja kiinteistöarvioijamme hoitavat toimeksiantoja maanlaajuisesti. Palvelemme asiakkaitamme neuvonnasta oikeudenkäynteihin asti.

Palvelumme kaikkiin elämäntilanteisiin löydät kotisivuiltamme. MTK:n ja Mhy:n jäsenenä tarjoamme sinulle merkittäviä etuja (mtk.fi/jasenelle).

Kiinteistö ja rakentaminen, tieasia, kaavoitus, maankäyttösopimus ja kehittämiskorvaus, tuuli- ja aurinkovoimasopimus, ympäristöasia ja -lupa, maa-ainesasia, kaivoslainsäädäntö, luonnonsuojeluoikeus, maaperän saastuminen ja jäteasia, vahingonkorvausasia, riita-asian neuvottelu ja oikeudenkäynti, perhe- ja jäämistöasia, pesänjako ja -jakaja, SPV-asia, lunastustoimitus ja -korvaus, maa- ja metsätalouksiinteistön, omakotitalon, lomakiinteistön, maa-aines- ja raakamaa-alueen, kaupunkialueen ja toimitilakiinteistön arviointi

Löydät meidät verkossa osoitteesta:
www.arvolex.fi

ESPOO
p. 020 7411 050

SEINÄJOKI
p. 020 7411 066

OULU
p. 020 7411 064

Maan parhaat jäsenedut MTK-jäsenelle

Yhdessä saamme enemmän [mtkhankinnat.fi](https://www.mtkhankinnat.fi)

LUOTTAMUSHENKILÖT 2026

Pohjois-Karjalan edustajat MTK:n valtuuskunnassa v. 2026

Vars. edustajat:	Nurmes/Pielinen	Kalle Myllynen
	Kontiolahti/Joensuun Seutu	Jouni Mäkisalo
	Liperi/Viinijärvi	Osmo Koponen
Varaedustajat	Juuka	Pirjo Nevalainen
	Kitee/Keski-Karjala	Ilkka Romppanen
	Juuka	Suvi Juopperi

Liiton ja yhdistysten luottamushenkilöt v. 2026

Liiton johtokunta	Nurmes/Pielinen Liperi/Viinijärvi Tohmajärvi/Keski-Karjala Kitee/Keski-Karjala Juuka Lieksa Liperi/Viinijärvi Joensuu/Joensuun Seutu Joensuu/Joensuun Seutu	Pj. Kalle Myllynen Vpj. Osmo Koponen Veli-Matti Ahlqvist Ella Huttunen Suvi Juopperi Harri Meriläinen Asmo Miinalainen Timo Vatanen Miika Väänänen
Maakuntavaliokunta	Liperi/Viinijärvi Nurmes/Pielinen Tohmajärvi/Keski-Karjala Joensuu/Joensuun Seutu MTK-Pohjois-Karjala MTK-Pohjois-Karjala	Osmo Koponen Kalle Myllynen Veli-Matti Ahlqvist Timo Vatanen Sirpa Kukkonen Jari Rouvinen
Maaseutunuorten valiokunta	Liperi/Viinijärvi Polvijärvi Kitee/Keski-Karjala Juuka Liperi/Viinijärvi Juuka Kitee/Keski-Karjala Nuorten vastaava/Sihtööri	Pj. Asmo Miinalainen Vpj. Perttu Leminen Ella Huttunen (johtokunnanedustaja) Kasimir Kokkonen Outi Miinalainen Anni Tiainen Emilia Varonen Kaisa Peura
Liiton edustajat MTK:ssa		
MTK:n johtokunta ja maitovaliokunta	Joensuu/Kiihtelysvaara	Asko Miettinen
Kuluttajatyövaliokunta	Joensuu/Joensuun Seutu	Miika Väänänen
Osaaminen ja hyvinvointivaliokunta	Juuka	Suvi Juopperi
Ympäristö- ja maapoliittinen valiokunta	Tohmajärvi/Keski-Karjala	Veli-Matti Ahlqvist
Juho Jännes rahaston hallitus	MTK-Pohjois-Karjala	Sirpa Kukkonen
Liiton edustajat Itä- ja Keski-Suomen MTK-liittojen yhteisvaliokunnissa		
Erikoiskasvivaliokunta	Lieksa Kitee/Keski-Karjala	Harri Meriläinen Antti Tolvanen
Kuluttajatyövaliokunta	Juuka Joensuu/Joensuun Seutu	Suvi Juopperi Miika Väänänen
Lihavaliokunta	Nurmes/Pielinen Kitee/Keski-Karjala	Kalle Myllynen Ilkka Romppanen
Luomuvaiokunta	Polvijärvi Liperi/Viinijärvi	Ari Horsmanheimo Asmo Miinalainen
Maitovaliokunta	Kitee/Keski-Karjala Nurmes/Pielinen	Ella Huttunen Kalle Myllynen
Osaaminen ja hyvinvointivaliokunta	Juuka Joensuu/Kiihtelysvaara	Suvi Juopperi Marita Miettinen
Peltokasvivaliokunta	Rääkkylä Liperi/Viinijärvi	Ville Hirvonen Osmo Koponen

MTK-YHDISTYKSET

MTK-Heinävesi	Puheenjohtaja Pasi Malinen	Sihteeri Regina Saarela	Jäsensihteeri Sirpa Kukkonen, Mervi Kervinen
MTK-Ilomantsi	Ville Puhakka	Kaisa Peura	Kaisa Peura
MTK-Joensuun Seutu	Touko Laukkanen	Miika Väänänen	Sirpa Kukkonen
MTK-Juuka	Suvi Juopperi	Arto Tanskanen	Arto Tanskanen
MTK-Keski-Karjala	Ella Huttunen	Maarit Pakarinen	Maarit Pakarinen
MTK-Kiihtelysvaara	Asko Miettinen	Pentti Vatanen	Laura Pohjanpalo
MTK-Lieksa	Mika Muikku	Eveliina Mustonen	Jaana Jääskeläinen
MTK-Liperi	Markku Kuittinen	Jari Rouvinen	Sirpa Kukkonen, Markku Kuittinen
MTK-Outokumpu	Jyrki-Pekko Kinnunen	Tarja Partanen	Sirpa Kukkonen, Juha Hirvonen
MTK-Pielinen	Jonna Saari	Hanna Kuokkanen	Sirpa Kukkonen
MTK-Polvijärvi	Urpo Leminen	Vilma Kuosmanen	Vilma Kuosmanen
MTK-Viinijärvi	Mikko Lihavainen	Päivikki Otronen	Asko Ikonen
MTK-Värtsilä	Artturi Väyrynen	Heikki Raerinne	Heikki Raerinne

Pohjois-Karjala: Melan Asiakasvastaavat 2026

Vastaanotto: Vain ajan varauksella

Ikonen Asko 029 435 2643, asko.ikonen@mela.fi**Kunnat:** Heinävesi, Ilomantsi, Joensuu, Juuka, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä, Tohmajärvi**Joensuu:** MTK-Pohjois-Karjala, Siltakatu 20 A 2.krs**Lieksa:** Lieksan maaseutupalvelut, Pielisentie 3**Nurmes:** Nurmeksen virastotalo, Kirkkokatu 14**Pasi Auvinen** 029 435 2642, pasi.auvinen@mela.fi, Kitee**Pohjois-Karjala: Melan työkykyneuvoja**

Marjaana Olenius, puh. 040 575 8813, marjaana olenius@mela.fi

Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Karjala

Kauppakaari 1, 2. krs, 80100 Joensuu, p. 040 706 9166, pohjois-karjala@mhy.fi. Palvelemme klo 9–15.

Johtaja Harri Välimäki, harri.valimaki@mhy.fi, puh. 050 379 9112**MTK:n kenttäpäällikkö Seppo Niskanen**, 050 573 0860, seppo.niskanen@mtk.fi

BUSINESS

YRITYSASIAKAS!

S-Business-kortilla saat alennusta myös poltonesteistä ja polttoöljystä.

Jäsenetu poltonesteistä 5 snt/litra (sis. alv. 25,5 %)

Saat edun tankkaamalla S-Business-kortilla ABC-aseamalla. Hae yrityskorttia MTK Hankintojen sopimuksella.

Jäsenetu polttoöljystä 3,5 snt/litra (sis. alv. 25,5 %)

Saat edun tilaamalla polttoöljyä omasta Osuuskaupastasi. Jos sinulla on jo S-Business-kortti, saat alennuksen automaattisesti tilausta tehdessäsi. Jos sinulla ei vielä ole S-Business-korttia, voit hakea yrityskorttia MTK Hankintojen sopimuksella.

KYSY TÄÄLTÄ LISÄÄ

Myyntipäällikkö Janne Pussinen
janne.pussinen@sok.fi | p. 0504382458

s-business.fi

MTK-Pohjois-Karjalan alueen yhdistysten jäsentilasto 2025

Yhdistys	Vastuuhlö	Perheen- jäsen	Osakas	Henkilö- jäsen	Opiskelija- jäsen	Kunnia- jäsen	Jäsen- määrä 2025	Jäsen- määrä 2024	Erotus	Tilojen määrä 2025	2024
Heinävesi		79	77		4	2	162	177	-15	76	83
Ilomantsi		50	59	2	1		112	112	0	48	49
Joensuun Seutu		221	378	15	29	3	646	677	-31	220	237
Juuka		98	173	1	8	0	280	293	-13	99	102
Keski-Karjala		370	558	22	17	5	973	989	-16	361	379
Kiihtelysvaara		54	60		4		118	118	0	51	54
Lieksa		159	177	3	10	1	351	347	4	157	154
Liperi		103	154	5	7	0	269	287	-18	101	110
Outokumpu		77	103	2	6	0	188	229	-41	66	78
Pielinen		154	229	1	4	2	390	388	2	153	157
Polvijärvi		144	198		9	2	355	369	-14	143	150
Viinijärvi		101	134	6	1	1	243	238	5	95	94
Värtsilä		22	48	1			71	67	4	21	21
Yhteensä		1632	2348	58	100	14	4158	4291	-133	1591	1668

MAATALOUSYRITTÄJÄ!

Asiakasvastaavamme ja työkykyneuvojamme auttavat sinua ympäri Suomen!

Etsi oman alueesi yhteystiedot
mela.fi/yhteystiedot

Maatalousyrittäjän kumppani

Luottamus syntyy arjen teoista. Kun työ alkaa varhain ja jatkuu pitkälle iltaan, rinnalla kulkee kumppani, joka ymmärtää maatilan todellisuuden – vuodenajat, riskit ja mahdollisuudet.

Olemme mukana silloin, kun investoidaan tulevaan, varaudutaan muutoksiin ja rakennetaan kestävää kasvua. Saat kauttamme tarvitsemasi pankki-, vakuutus ja varallisuushoidon palvelut, jotka mukautuvat tilasi tarpeisiin ja elämäntilanteeseesi.

Paikallisesti läsnä, aidosti sitoutuneina – jotta sinä voit keskittyä siihen, minkä osaat parhaiten. Lue lisää osoitteesta op.fi/maatalous tai soita p. 0100 05151. Vastaamme puheluihin paikallisesti Pohjois-Karjalassa.

OP Pohjois-Karjala

Puhelun hinta: pvm/mpm. Hinta koskee myös jonottamista.